

Nordiskt nätverk för vuxnas lärande

Årsberättelse 2016

www.nvl.org

Kompetens leder till möjligheter

NVL:s årsberättelse 2016

ISBN 978-952-7140-29-1

NVL:s årsberättelse 2016

NVL 2017

PDF

editor: Antra Carlsen

Published February 2017

ISBN 978-952-7140-30-7

NVL:s årsberättelse 2016

NVL 2017

ISSUU

editor: Antra Carlsen

Published February 2017

www.nvl.org

NVL:s verksamhet finansieras av Nordisk ministerråd.

© Nordiskt nätverk för vuxnas lärande

Trykkeri: Trykk24, Oslo Norge

Gina Lund,
direktør i Kompetanse Norge

– Et tett og velfungerende nordisk samarbeid er viktig for Norge og høyt prioritert av regjeringen. Norden er blant verdens tettest integrerte samfunn og økonomier. Samarbeidet med de nordiske landene er viktig for norsk verdiskaping og sysselsetting, og for vår økonomiske omstilling og konkurransekraft, skriver Regjeringen i Meld.St. 5 om det nordiske samarbeidet.

Vi deler språk, kultur, verdisyn og interesser med resten av Norden. Regionalt samarbeid og samhold styrker vår gjennomslagskraft og evnen til å håndtere vår tids store felles utfordringer.

En av de store utfordringene, er å sikre god kompetanse og tilgang til kvalifisert arbeidskraft i et arbeidsliv i stadig raskere omstilling. Regjeringen i Norge ved Kunnskapsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet har i samarbeid med partene i arbeidslivet laget en nasjonal kompetansepolitisk strategi. Strategien fastsetter mål og retning for kompetansepolitikken i Norge. Kompetanse Norge vil videreføre arbeid med den nasjonale strategien gjennom vår sekretariatfunksjon.

Kompetanse Norge mener flere av NVLs satsingsområder i 2016 kan bidra godt både i arbeidet med videreføringen av nasjonal kompetansepolitisk strategi og generelt i vårt arbeid med kompetansepolitikk;

- Rapporten fra den nordiske arbeidsgruppen for basisferdigheter identifiserer likheter og forskjeller mellom de nordiske landene for å sikre et kortere og mer relevant løp for voksne som har behov for grunnutdanning.
- Resultatene fra Valideringsnettverket bidrar til å utvikle validering/realkompetansevurdering i de nordiske landene.
- Resultatene fra Nordisk nettverk for øy-samarbeid har sett på særlige utfordringer med å inkludere innvandrere som ressurs i lokalsamfunnene på Bornholm, Åland og Gotland.

Nordisk Ministerråd (NMR) slår i sin evaluering fra 2016 fast at NVL er en viktig plattform for voksnes læring i Norden og et verktøy for å fremme landenes policy på dette området. Jeg er

glad for at NMR har konkludert med at NVL skal fortsette sin virksomhet i perioden fram til 2022.

Omstilling er normalen i norsk arbeidsliv. Det er bred enighet i Norge om at utfordringene må møtes med ytterligere satsing på kompetanse. 1. januar 2017 skiftet Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk navn til Kompetanse Norge. Det nye navnet skal gjenspeile vår og Norges satsing på kompetanse.

Jeg gleder meg til å dele resultatene av Norges arbeid med Nasjonal kompetansepolitisk strategi med resten av Norden når den nå skal settes ut i livet.

NVL gratuleres med spennende resultater i 2016. Jeg ønsker dere lykke til i rollen som felles plattform for voksnes læring i Norden. Dere bidrar til at vi i Norden kan lære av hverandres erfaringer og bli i bedre stand til å møte de felles utfordringene vi står overfor.

Gina Lund, direktør i Kompetanse Norge

Årsberättelse 2016

Förord	sida 1
I. Inledning	sida 4
II. Målsättning enligt grundlagsdokument, aktiviteter och resultat	sida 7
1. NVL ska främja utveckling och implementering av strategier för livslångt lärande och kompetensutveckling inom olika områden av vuxnas lärande i de nordiska länderna.	sida 7
2. NVL ska bidra till personlig utveckling och demokratiskt deltagande genom olika former för vuxnas lärande.	sida 11
3. NVL ska främja samspelet med Nordplus ramprogram med sikte på att bidra till utveckling av de nordiska utbildningssystemen.	sida 13
4. NVL ska på ett strukturerat och strategiskt sätt informera om erfarenheter och resultat från nordiskt samarbete om vuxnas lärande, i första hand på ett nordiskt och europeiskt plan.	sida 15
Uppdrag enligt mandاتبrev:	sida 18
5. NVL och Finlands ordförandeskap i NMR 2016	sida 18
6. Nordisk mötesplats 2016	sida 18
7. Informations och kommunikationsverksamhet	sida 19
III. NVL:s nätverk och arbetsgrupper	sida 23
IV. Verksamhet i relation till kvantitativa indikatorer	sida 25
1. Mötesplatser	
2. Deltagarstatistik	
V. Ekonomiredovisning	sida 33
VI. Sammanfattning av viktigaste resultat	sida 34
VII. Bilagor (lista)	sida 36

I. Inledning

Nordiska prioriteringar

NVL:s arbete baserar sig på Nordiska Ministerrådets program för utbildning och forskning (MR-U) [”Kvalitet og relevans i uddannelse og forskning”](#) och de prioriteringar som avser vuxnas lärande inom Finlands sektorprogram under 2016. Genom att koppla samman NVL:s verksamhet med Nordiska Ministerrådets strategi och lägga fokus på nätverkande kring nordiskt prioriterade teman har NVL bidragit till implementering av strategier för livslångt lärande inom olika områden av vuxnas lärande i de fem nordiska länderna och de tre självstyrda områdena, samt implementering av MR-U:s program för utbildning och forskning.

NVL har haft tre aktiva nätverk som utvecklar metoder och strategier för en **bra övergång mellan utbildning och arbetsliv**. Nätverken har identifierat och synliggjort utmaningar knutna till förbättring av kompetensutveckling i och för arbetslivet samt skapat mötesplats för dialog mellan organisationer inom vuxenutbildning och arbetsliv. NVL:s nätverk har beskrivit god praxis i organisering av vägledningen i de nordiska valideringssystemen för att skapa bättre ramar och möjligheter inom livslångt lärande; presenterat rekommendationer för systemutveckling och samordning av vägledningstjänster. NVL främjar utvecklingen av en helhetlig validering av hög kvalitet genom implementering av *Färdplan för validering 2018*.

Tre andra nätverk har arbetat med **kvalitetsutveckling och innovation i kompetensutveckling av vuxenutbildare**. Nätverken har presenterat nya idéer om hur digitala verktyg och metoder stödjer och berikar alla områden inom vuxenutbildningen. NVL har testat nya sätt att organisera kompetensutveckling för utbildare och faciliterat skapandet av vuxnas läroprocesser som främjar entreprenörskap. Nya arbetsmetoder för bättre integration och lokal dialog mellan nyanlända, utbildningsannordnare och företag har testats.

I samarbete med Finlands ordförandeskap i NMR har NVL satt fokus på temat vuxnas **grundläggande färdigheter**. Vikten av en fortsatt utveckling inom området grundläggande färdigheter för vuxna betonades på en expertseminarium i Helsingfors. Seminariet konkluderade att det finns flera utvecklingsområden och utmaningar för arbetet med grundläggande färdigheter som delas av länderna i Norden. Grundläggande färdigheter har stor betydelse för varje enskild individs förmåga att vara en aktiv deltagare i samhälls- och arbetslivet i Norden.

Synergier och resultat

Samarbetet med olika verksamheter för vuxnas lärande och andra nätverk i Norden och Europa har varit omfattande och mångsidigt. Över 200 organisationer har ingått i samarbetet med NVL under år 2016. NVL har uppnått målsättningen om mer och djupare synergier mellan nordiskt utvecklingsarbete och nationella satsningar, samt haft konkret och djupgående samarbete mellan NVL och Nordplus Vuxen. NVL har organiserat över 30 nordiska mötesplatser för erfarenhetsutbyte i form av seminarier, konferenser, webinarer och skapat kunskapsunderlag för beslutsfattare och utvecklingsprojekt i form av kartläggningar, analyser och artiklar.

Under 2016 har NVL:s verksamhet fokuserat på följande teman: innovation i vuxnas lärande, lärande i arbetslivet, vägledning, validering och flexibilitet i utbildningar. Alla koordinators och

kontaktpersoner redovisar förankring av nordiskt prioriterade teman inom sitt land och i NVL:s värdsorganisationer.

Utveckling av organisation och verksamhet

NVL evaluerades 2016 av Institutionen för beteendevetenskap och lärande (IBL) vid Linköpings universitet på uppdrag av Nordiska ministerrådet. En av rekommendationerna är att återanvända NVL:s organisations- och arbetsform inom andra delar av NMR då det är och har varit en stabil, utvecklande och kreativ organisering för lärande. [Evalueringen](#) konstaterar också att *"NVL har varit och är framgångsrik i att skapa nätverk utifrån relevant problematik och områden samt att engagera med befintliga andra aktörer så att NVL:s röst finns i många sammanhang. En aspekt av att NVL har lyckats så bra är den innovativa organisationsformen. Dessutom har de lyckats att organisera kunniga och kompetenta individer och organisationer, ha en tydlig ledningsgrupp som har i uppgift att sprida NVL:s arbete samt hålla ihop nätverken"*. NVL vill tacka alla nätverk och organisationer som deltog i evaluerings- och intervjuprocessen.

NVL har implementerat sin strategi för information och kommunikation med fokus på bred förmedling där flera nya kommunikationstjänster ingår. NVL har publicerat löpande nyheter om vuxnas lärande på NVL:s webbplats, samt förnyat utseende för nyhetsbrevet (NVL-nytt) och utvecklat ett enklare system för sökning bland nyheter per land och språk. NVL har tagit i bruk en utvidgad strategi för synlighet och arbete i sociala medier. NVL publicerar Facebook-inlägg dagligen för att öka spridningen av NVL-publikationer, DialogWeb-artiklar och nätverksresultat, samt för att öka antalet besökare på webbsidan. Satsningarna har gett resultat; antalet användare on-line har ökat jämfört med 2015. För att synliggöra NVL:s nätverk och dess arbete har NVL intervjuat nätverksmedlemmar ur samtliga aktiva nätverk. Dessa har publicerats både i DialogWeb och på respektive nätverks egen sida. Initiativet har tagits väl emot.

NVL har fått en ny NVL-koordinator i Norge; Astrid Krohn har tagit över arbetsuppgifterna på VOFO efter Ellen Stavlund / Hilde Grønhovd den 1 september 2016.

En ny kontaktperson har rekryterats i Grönland. Kiståra Motzfeldt Vahl från Center for National Vejledning i Nuuk började i NVL den 1 maj 2016.

NVL har haft en praktikant med stöd från NAV i Norge. Yvonne Pettersen har jobbat med webben och programmeringsuppdrag, hon slutade sin engagemang hos NVL den 14 september 2016.

Redovisning av resultat

NVL anser sig ha nått sina mål och genomfört samtliga uppdrag enligt verksamhetsplanen. Årsrapporten redovisar resultaten enligt uppdrag från NMR och inom de fyra målområdena. Kapitel II visar konkreta insatser och resultat inom varje målsättning, samt NVL:s verksamhet i relation till Nordplus-programmet och Finlands ordförandeskap i NMR under 2016. Kapitel III – V beskriver NVL:s verksamhet enligt kvantitativa indikatorer för redovisning 2014 – 2017. De viktigaste resultaten för 2016 sammanfattas i kapitel VI.

Bilagorna presenterar detaljerad redovisning från länderna, och ger översikt över NVL:s nätverk och samarbetspartners, samt presenterar webbstatistik. Landrapporterna i Bilaga 1 beskriver koordinatörernas arbetsuppgifter och synergier mellan nordiskt och nationellt arbete, förklarar samarbetsrelationer inom landet och ger en kvalitativ utvärdering av årets arbete i relation till NVL:s uppdrag och arbete med målgrupperna.

**AVA seminarium i Oslo
1-2 februari 2016**

**Kunskap er KUL i
Östersund 12 maj 2016**

II. Målsättning enligt grundlagsdokument, aktiviteter och resultat

1. NVL ska främja utveckling och implementering av strategier för livslångt lärande och kompetensutveckling inom olika områden av vuxnas lärande i de nordiska länderna.

NVL har bidragit till kvalitetsutveckling av vuxnas lärande genom kompetensutveckling av vuxenlärare med särskild fokus på digital kompetens och entreprenöriellt lärande. NVL har initierat en diskussion om de möjligheter och utmaningar som IKT innebär för utvecklingen av vägledningstjänsterna, synliggjort dokumentationsmetoderna inom det fria bildningsarbetet för att stödja utvecklingen av valideringen.

Aktiviteter och resultat

Nätverket Kompetens ur ett arbetslivsperspektiv har analyserat utmaningar för kompetensförsörjning i arbetslivet i Norden och tagit fram förslag på lösningar och rekommendationer för utveckling och förbättring av samordningen av insatser för kompetensutveckling mellan vuxenutbildningssystem och arbetsplatslärande. Nätverket har diskuterat preliminära resultat av sitt arbete med representanter från utbildningsmyndigheter, organisationer inom arbetslivet och sakkunniga experter vid tre tillfällen:

- Nätverket presenterade sitt arbete för NVL:s expertnätverk för validering på ett möte den 20.5. i Reykjavik, Island.
- Nordiskt expertseminarium *"Baskunskaper i utbildningssystemen och på arbetsplatsen"*, 25–26.5.2016, Helsingfors, Finland genomfördes i samarbete med det finska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet. Det gav en fördjupad kunskap om kompetensutvecklingen på arbetsmarknaden i Finland och skapade en arena för dialog med beslutsfattare och ansvariga för vuxenutbildning i Norden.
- Nätverket presenterade de viktigaste utmaningarna för kompetensutveckling i Norden på en nordisk inspirationskonferens *"Läring i og for arbeidslivet"* den 26.8. i Malmö, Sverige. Nätverket diskuterade rekommendationer kring förbättring av samordningen av insatser för kompetensutveckling mellan vuxenutbildningssystem och arbetsplatslärande med deltagare och fick inspel och förslag om prioritering av rekommendationer för slutrapport.

Distansnätverket har fortsatt samarbetet med nordiskt nätverk för vägledning kring utveckling av IKT-stöd och nya metoder inom vägledning som kan göra vägledningen mer flexibel och tillgänglig för nya målgrupper. Distansnätverket har bidragit med IKT och pedagogisk expertis på ett nordiskt seminarium *"Nya vindar för vägledning - Karriärvägledning, samordning av vägledning och e-vägledning"* på Åland den 15.9.2016.

Representanter från Distans, Alfarådet och EBSN har granskat rapporten *"MOOC for Nordisk lærerutdanning innen grunnleggende ferdigheter for voksne"* (2015) och undersökt möjligheterna för utveckling av kursmoduler för lärare i grundläggande litteracitet. Slutsatsen är att det är nödvändigt att ha mer tid för behovsanalys och avgränsning av uppdraget för att kunna initiera ett målinriktat arbete inom ett mycket aktuellt område.

Distans medlemmar har förmedlat kunskap om projektarbete i nätverk, kollaborativt lärande och webinarier som ett pedagogiskt redskap på tre konferenser i Norden, två europeiska webinarer, samt en workshop i Graz, Österrike.

Nordiskt nätverk för entreprenörskap, entreprenöriellt lärande och innovation har etablerat två nordiska transformativa lärandecirklar på temat "Entreprenöriellt lärande och utbildning" respektive "Rehabilitering i arbetslivet och entreprenöriellt lärande". Fokus ligger tydligt på att utveckla och kontinuerligt testa genomförandet av ny och praktikbaserad kompetensutveckling för utbildare. Den tredje lärandecirkeln har etablerats i samarbete med Ö-nätverket på temat "Entreprenöriellt lärande och integration". Ö-cirkeln ingår som ett pilotprojekt för att få transformativa lärandecirklar som en samskapande metod för kompetensutveckling av vuxenutbildare.

Nätverket har genomfört en introkuktionskurs för cirkelfacilitatorer (Stockholm, 10.-11.3) och tre nordiska cirkelmöten (Västerås 9.-10.5, Köpenhamn 13.6, Hamar 12.-13.10). Organisationer i alla tre cirklar har etablerat nationella och lokala lärandecirklar och har en pågående on-line kommunikation mellan deltagarna; 3-4 digitala möten genomförs i alla cirklar mellan seminarierna. Deltagarna representerar alla sektorer inom vuxnas lärande, offentliga institutioner och privata företag.

Pilotprojektet siktar på kvalitetsutveckling inom vuxnas lärande genom användning av nya praktiska undervisnings- och inlärningsmetoder som främjar deltagarnas kreativitet, utvecklar entreprenörsanda och innovation. Nätverket har etablerat ett samarbete mellan forskningsinstitutioner i Norge och Sverige (Mälardalens Högskola och Högskolan i Hamar) för att kvalitetssäkra pilotprojekten. En forskargrupp från UC Hedmark i Norge har erbjudit att genomföra ytterligare och mer omfattande utvärdering av pilotprojektet. Utöver aktionsforskning, loggböcker från deltagare och handledare i cirklar, omfattar utvärderingsprocessen också observationer, individuella och fokusgruppsintervjuer. Styrgruppen för projektet ansvarar för analys av data och sammanställning av en nordisk rapport som utkommer våren 2017.

Expertnätverket för validering har haft i uppgift att stödja utvecklingen av valideringssystem av hög kvalitet inom olika regioner och sektorer i Norden genom förmedling av rapporten "[Roadmap 2018 – validation and the value of competences](#)" (2015) som i huvudsak riktar sig till beslutsfattare och policymakers. Rapporten har fått lite olika spridning i de nordiska länderna. I Sverige har den nyinrättade nationella delegationen för validering haft rapporten som en utgångspunkt för arbetet med en nationell strategi för validering. Översättningen av *Roadmap* till isländska har initierats för att öka synergierna mellan nordiskt och nationellt utvecklingsarbete. De nationella valideringsgrupperna har i samarbete med ansvariga myndigheter och organisationer också främjat implementeringen av NVL:s rapporter om validering och därmed gett ökad kunskap om europeiska verktyg och andra europeiska initiativ i respektive land i enlighet med expertnätverkets rekommendationer. Expertnätverket för validering har haft tre möten under 2016.

NVLs nationella valideringsgrupp i Finland har utarbetat rapporten "[Studieintyg utfärdade av fritt bildningsarbete som verktyg för validering](#)". Rapporten och den medföljande rekommendationen strävar efter att utveckla dokumentationsmetoderna inom det fria bildningsarbetet och att stödja utvecklingen av valideringen av kompetenser förvärvade inom denna sektor. Målsättningen är att lyfta fram saker som förbättrar möjligheterna att använda studieintyg från fritt bildningsarbete som verktyg för kompetensvalideringen inom andra utbildningsformer. Mer information om konkreta

insatser genom nationella valideringsgrupper i Danmark, Färöarna, Finland, Island och Sverige beskrivs i de nationella rapporterna, Bilaga 1.

Nordiskt nätverk för vägledning har under året färdigställt utredningen *"Samordning av vägledningen i de nordiska länderna, Färöarna, Grönland och Åland"*. Nätverket har kartlagt samordningen av vägledningen för vuxna mellan utbildnings- och arbetsmarknadssektorerna. Utredningen redogör för hur samordningen organiseras konkret och också för olika former av informellt samarbete mellan sektorerna. Utredningen har presenterats på seminariet "Nya vindar för vägledning" som arrangerades i Mariehamn i september 2016 i samarbete med NVL och Ålands landskapsregering för mer än 50 deltagare från hela Norden. Rapporten publiceras i början av 2017.

Nätverket har fortsatt spridningen av rapporterna [*"Ett nordiskt perspektiv på karriärkompetens och vägledning"*](#) och [*"Guidance in validation within the Nordic region"*](#). Temat nordiskt perspektiv på karriärkompetens blev diskuterat på seminariet i Mariehamn. Rapporten "Guidance in validation within the Nordic region" har spridits på flera arbetsmöten och sammanträden i Danmark och Island. I Danmark har målgruppen mest varit representanter för yrkesutbildningen och på Island representanter för universitetsutbildningen.

Arbetsgruppen för IKT och vägledning är ett samarbetsinitiativ mellan två av NVL:s nätverk. Arbetsgruppen har granskat mervärdet av nya metoder och IKT som stöd i vägledningstjänster på Färöarna, Grönland och Åland för att öka tillgängligheten till vägledningstjänster för alla medborgare i de tre självstyrda områdena.

Arbetsgruppen har haft sex möten under 2016: fyra online och två fysiska möten. Huvudfokus har varit insamling och analys av erfarenheter genom studiebesöken i Sverige och Danmark, kartläggning av vägledningstjänster i de tre självstyrande områdena, samt diskussion av utmaningar i samband med vägledningstjänster i de tre självstyrande områdena och bristande samordning av vägledningstjänster. En av de viktigaste slutsatserna är att e-vägledning inte ersätter det personliga mötet mellan handledare och den som söker vägledning, men kommer att fungera som ett komplement till övriga vägledningstjänster, för att täcka särskilda behov, och bidra till att bredda utbudet av möjligheter till livslång vägledning (LLV) för alla medborgare.

Två nya nationella referensgrupper har etablerats 2016 (Åland och Grönland). Tillsammans med Färöarna (där en nationell grupp etablerades 2015) stödjer de förankring av resultaten i de självstyrda områdena och utvecklingen av nationella strategier och riktlinjer för livslång vägledning, med e-vägledning som en integrerad del.

Alfarådet har fortsatt implementera rekommendationer för kompetensutveckling av lärare som arbetar med grundläggande litteracitet och genom det bidragit till kompetensutveckling av nya medborgare och arbetstagare i Norden. Nätverket har deltagit i utvecklingen av god praxis i arbetsinriktad utbildning och integration. Alfarådet har systematiserat lärarresurser för IKT-baserad utbildning med syfte att presentera de vid en nordisk konferens 2017.

Nätverket har haft möten med ansvariga ministerier samt relevanta högskolor och universitet i respektive nordiskt land om upprättandet av utbildning och fortbildning inom grundläggande litteracitet.

Nätverket för utbildning inom fängelset har genomfört en nordisk [*fängelseutbildarkonferens*](#) den 12.-15.9. 2016 i Reykjavik med ca 150 deltagare. Konferensen fokuserade på synergier mellan

utbildning och arbetsrelaterad verksamhet i fängelser. Utvecklingsarbetet inom nätverket har haft fokus på ökning av intagnas utbyte av lärande genom att skapa tätare relationer och bättre sammanhang mellan utbildningsaktiviteter och arbetsrelaterad verksamhet i fängelser. Exempel på god praxis som insamlades under 2015 presenterades på konferenser för att inspirera till erfarenhetsutbyte och analys av framgångsfaktorer. Nätverket planerar publikation av exempel 2017.

Arbetsgruppen för grundläggande färdigheter avslutade sitt arbete under första halvåret 2016. Arbetsgruppens rapport ger en bild av både det som förenar och det som skiljer i de nordiska ländernas arbete med grundläggande färdigheter. Arbetsgruppen konstaterar att mycket fungerar bra och att de nordiska länderna ligger bra till i jämförelse med andra länder. Trots detta menar arbetsgruppen i sin rapport att det finns flera utvecklingsområden och utmaningar för arbetet med grundläggande färdigheter som delas av länderna i Norden. I rapporten föreslår arbetsgruppen att ett nätverk för grundläggande färdigheter etableras inom NVL under 2017.

I [rapporten](#) har arbetsgruppen lyft fram förslag på prioriterade områden för fortsatt bearbetning 2017. Arbetsgruppen har också deltagit i en uppföljande nordisk konferens inom NordForsk-initiativet "*Education for tomorrow*", den 17.11 i Köpenhamn om analys av resultaten i PIAAC för att säkerställa att arbetsgruppen är ajour med forskningsläget utifrån resultaten av PIAAC.

Ö-nätverket Östersjöregionen arbetar med idé- och kvalitetsutveckling inom ramen för existerande system och utbildningar, samt utvecklar nya aktiviteter genom samarbete mellan olika organisationer på Bornholm, Gotland och Åland. 2016 har ö-samarbetet fokuserat på utveckling av metoder och pedagogiska processer som kan bidra till att möta den aktuella situation med många nyanlända på öarna och hjälpa vuxna till arbete eller utbildning. Fyra seminarier genomfördes med fokus på behov och aktuella utmaningar som deltagare upplever; lokala handlingsplaner gjordes upp. Metoden gör det möjligt för alla lokala aktörer: medborgare, myndigheter, utbildningsanordnare, företag och nyanlända flyktingar att vara i centrum av själva utvecklingsarbetet.

Seminarierna har haft sammanlagt 240 deltagare. Alla seminarier evalueras enligt en gemensam utvärderingsmodell och analys av resultaten av to-do-seminarierna (2015 och 2016) sammanställs i början av 2017 med syfte att utveckla nya metoder och former för kompetensutveckling i relation till vuxnas lärande.

Nätverket kunskap för hållbar utveckling har fortsatt arbeta med motivation, pedagogik och metodik för utbildning för vuxna inom hållbar utveckling. Nätverket samarbetar med projektgruppen som ansvarar för utveckling av nordiska fortbildningskurser. NVLs nätverk har fungerat som resurs för projektet med särskilt fokus på vidareutveckling av pilotkursen 2014-2015 enligt de ändringar och förbättringar som [evalueringsrapporten](#) (2015) föreslår. Den viktigaste satsningen 2016 har varit på en tydlig koppling mellan teori och praktik och inkludering av deltagarnas erfarenheter och kunskaper. Sammanlagt 40 deltagare har genomfört utbildningen och har haft ansvar för egna utvecklingsprojekt i lokalområdet. Deltagarnas erfarenheter, utvärdering av programmet och fakta om utbildningen har sammanfattats i inspirationshäftet "[Nordisk utdanning for bærekraftig utvikling](#)".

2. NVL ska bidra till personlig utveckling och demokratiskt deltagande genom olika former för vuxnas lärande.

NVL har bidragit till spridning av kunskap om hur digitala verktyg berikar alla områden inom vuxenutbildningen, hjälper att involvera fler deltagare i lärande och främjar aktivt medborgarskap. NVL har fokuserat på utveckling av metoder och pedagogiska processer som kan hjälpa nyanlända vuxna till arbete eller utbildning. NVL har bidragit till en ökad kunskap i Norden kring metoder och processer för validering av vuxnas informella och icke formella kunskaper och kompetenser.

Aktiviteter och resultat

Nätverket kompetens ur ett arbetslivsperspektiv har skapat en arena för dialog och diskussion mellan arbetsgivar-, arbetstagarorganisationer och utbildningsanordnare om kompetensutveckling i nordiskt arbetsliv. Både yrkesmässiga och personliga kompetenser på arbetsplatsen har diskuterats. Nätverket har bidragit till att frågan om baskunskaper har diskuterats både utifrån ett utbildnings- och arbetslivsperspektiv. Representanter från nätverket har bekräftat att baskunskaper är en viktig förutsättning för kompetensutveckling i arbetslivet och ett sätt att utveckla nordiska styrkepositioner.

Nätverket har haft fyra möten och arbetat med analys av insamlat material med utgångspunkt i nationella strategier i Norden och inspel från tre nordiska mötesplatser. Stryrgruppen för nätverket har förberett bakgrundsmaterial till nätverkets möten, avgränsat områden för nätverkets rekommendationer och planerat förmedlingsprocessen.

Distansnätverket har genomfört sex [webbinarier](#) och engagerat miljöer i diskussion av resultat från NVL:s nätverk och Nordplusprojekt. Webbinarierna är tillgängliga för alla och möjliggör aktivt utbyte av erfarenheter mellan deltagare. De är tematiskt kopplade till aktuella frågor inom vuxnas lärande och har haft 216 deltagare 2016:

- Open badges (tool for validation), 9.2
- Webinars as a tool for virtual mobility, 10.3
- On-line guidance for silent learners, 18.5
- Webinar lessons learnt, 2.6
- Communities of practice, 16.9
- Virtual mobility, 29.9

Nordiskt nätverk för entreprenörskap, entreprenöriellt lärande och innovation har säkrat att alla ledare och deltagare i de nordiska läringssciinklarna har introducerats till demokratiska arbetsmetoder och utvärderingsmetoder för aktionsforskning på ett gemensamt seminarium i Stockholm den 10.-11.3. Nätverket stödjer testande och implementering som säkrar att pilotprojektets metoder förankras och används inom alla deltagarorganisationer och sprids vidare genom deras nätverk och de nationella referensgrupperna.

Expertnätverket för validering och deltagarna i den avslutade arbetsgruppen för validering inom folkbildningen har deltagit i analysarbetet inom ramen för EU-projektet "Action Plan for Validation and Non-formal Adult Education (AVA)". Resultaten från analysen diskuterades på ett internationellt [expertseminarium](#) med 45 experter inom validering från 17 länder. Expertseminariet den 1.-2. februari i Oslo har bidragit till en ökad kunskap i Norden kring metoder och processer för validering av vuxnas informella och icke formella kunskaper och kompetenser.

Valideringsnätverket och NVL:s rapport "[Folkbildning, key competences and validation](#)" gav inspel till en europeisk [Action Plan](#) för validering av icke formella kompetenser. Slutresultatet presenterades i Bryssel på [en policy debate](#) med representanter från EU-kommissionen, arbetslivet och frivilligsektorn den 29.6. Action Plan integreras i vidare arbete av Valideringsnätverket och förmedlas till relevanta myndigheter och organisationer.

Arbetsgruppen för IKT och vägledning har bidragit till ökat samarbete på lokal och nordisk nivå i form av möten och seminarier där frågor om IKT och vägledning diskuterats mellan olika sektorer inom utbildning, vägledningsmiljöer och myndigheter.

Referensgruppen på **Färöarna** har haft sex möten under 2016 för att ta fram en plan för ökat tillgänglighet till vägledningstjänster och diskuterat möjligheter med representanter från tre ministerier och projektet för digitala Färöarna.

Åland har haft fem möten och satt fokus på den nuvarande situationen och behovsanalys för framtiden. Perspektiven från högre utbildning, gymnasial utbildning för vuxna och arbetsförmedlingen har tagits med i den nationella referensgruppen på Åland.

Grönland har etablerat en nationell grupp med representanter från alla regioner (totalt 11 medlemmar) för att diskutera vägledningsformer och relaterad lagstiftning på Grönland. Tre möten har genomförts. Utmaningen är att skapa IKT-stöd för vägledning som redan pågår i Majoriaq centra och som finns i varje by. På grund av Grönlands infrastruktur och, eftersom utbildningsinstitutioner ofta ligger långt från elevens hemstad, undersöker arbetsgruppen möjligheter att ha en gemensam plattform där experter kan erbjuda kvalificerad vägledning.

Arbetsgruppen för grundläggande färdigheter uppmärksammar i sin rapport vilka områden som kräver ytterligare satsningar för att de nordiska länderna ska behålla en fortsatt god nivå inom området grundläggande färdigheter. Vikten av en fortsatt utveckling inom området grundläggande färdigheter för vuxna har stor betydelse för varje enskild individs förmåga att vara en aktiv deltagare i samhälls- och arbetslivet i Norden.

Ö-nätverket Östersjö-området utvecklar möjligheterna för försörjning, hjälper att säkra lokal välfärd och hållbara samhällen på öarna. Arbetssättet är inspirerat av modellen "framtidswerkstad" vilket gör att deltagarnas erfarenheter och deras önskemål för framtiden är i centrum för planeringen för förändringar. Arbetssättet är särskilt relevant för arbetet med integration och demokratiskt deltagande. De genomförda seminarierna på Bornholm, Gotland och Åland har utvecklat konkreta idéer för bemötande av nyanlända till nytta för såväl det lokala samhället på öarna som de nyanlända:

- "Nye bornholmere – en fælles opgave og mulighed for Bornholm", den 8.2, Rønne, [Bornholm](#);
- "To Do – seminarium och workshop", Visby, [Gotland](#), den 21.4
- Uppföljning av "To Do"-seminarium, Kompetenscentrum [Gotland](#), den 5.10
- "Vad behövs för att inflyttade ska känna sig inkluderade i det åländska samhället?", den 3.11, Mariehamn, [Åland](#)

Nätverk för hållbar utveckling har använt UNESCO:s Global Action Program och FN:s 17 mål för hållbar utveckling som referens för vidareutveckling av utbildning för hållbar utveckling i Norden och överfört denna till studenternas egna projekt. Huvudtemat som nätverket har arbetat med är koppling mellan pedagogiska frågor och hållbar förändring. Kursdeltagare 2016 har fått ny kunskap om ekonomiska, sociala och klimatrelaterade förhållanden i relation till hållbar utveckling och utvecklat sin förmåga att förmedla det i en utbildningssituation.

3. NVL ska främja samspelet med Nordplus ramprogram med sikte på att bidra till utveckling av de nordiska utbildningssystemen.

NVL har arbetat aktivt för att resultat och erfarenheter från olika projekt synliggörs, används och blir omsatta till kompetensutveckling för att gagna vidareutvecklingen av de nordiska utbildningssystemen. NVL har informerat om projektresultat genom webbsidan och DialogWeb artiklar, och Nordplus projektansvariga har förmedlat resultat genom att delta i NVL:s seminarier och konferenser. NVL:s nätverk har synliggjort projektresultat genom samarbetsaktiviteter när det har passat tematiskt. Båda programmen informerar om varandras verksamhet på deras respektive webbsidor och har haft samarbete kring informationsmöten.

Aktiviteter och resultat

Distans medlemmar har medverkat i Nordplusprojektet [Lurkers](#) och integrerat projektets kunskap om tystlåtna deltagare och sättet att aktivt involvera dem i vidareutveckling av Distans webinarer. Resultaten från Nordplus-projektet *Webinar ICT, webinars for Interactive and Collaborative learning* har bidragit till Distans arbete med förbättring av kvaliteten på webbseminarier, både när det gäller innehåll och förmedlingsmetoder.

Expertnätverket för validering har under 2016 fungerat som styrgrupp för ett Nordplusprojekt som arbetat med att synliggöra behoven av kompetensutveckling för de som arbetar med validering. Målet för projektet har varit att samla erfarenheter och kunskaper i en portal där de som arbetar med validering kan hitta relevant och uppdaterad information om valideringsprocessen och länkar till mer information. Under slutet av 2016 togs beslut att koppla portalen kallad Valiguide till NVL:s webbplats. Valideringsnätverket har designat konceptet för VadiGuide och Nordplus-projektet har utvecklat webblösningar i samarbete med NVL. Information systematiseras enligt 4 faser i validering (Identification, Documentation, Assessment, Certification). Huvudspråket är engelska men dokument på alla nordiska språk kan laddas in; varje dokument är markerat med land och språk, t.ex., SE/se eller NO/en. Databasen upprätthålls i NVLs arkiv på Google Drive. Expertnätverket kommer på detta sätt i fortsättningen att fungera som ansvariga för portalen www.nvl.org/valiguide.

Expertnätverket har under året också varit styrgrupp för ett samarbete mellan forskningsinstitutioner i Finland, Danmark och Sverige där syftet är att via forskare följa institutioner och organisationer som arbetar med kvalitet i valideringsprocessen utifrån en fastlagd [modell för kvalitetssäkring](#) framtagna i ett tidigare Nordplusprojekt kopplat till expertnätverket. Nätverket vill fortsätta facilitera arbetet med att genomföra forskning kring kvalitet i valideringsprocessen och utifrån resultaten av forskningen lyfta fram en viktig diskussion om kvalitet i validering i Norden 2017.

Nordiskt nätverk för vägledning har följt upp och diskuterat Nordplus Horizontal –[projektet "Vägledare i samverkan"](#) som startades hösten 2016. Projektet har som mål att utveckla och stödja vägledarnas yrkeskompetens och professionella utveckling genom kunskaps- och erfarenhetsutbyte och nätverkande. Nätverket planerar fortsatt kontakt med den koordinerande institutionen Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi och yrkeshögskolan Novia (Finland).

Arbetsgruppen för IKT och vägledning har under 2016 fortsatt sitt samarbete med medlemmar av VALA, en Nordplusnätverk för högre utbildning, som har ansvaret för vägledarutbildningar.

Aktuell kunskap om användning av sociala medier och andra verktyg i e-vägledning, vägledarens IKT-kompetenser, etiska aspekter i samband med e-vägledning, och skapande av "online communities" har inhämtats genom samarbete.

Nätverket för hållbar utveckling har samarbetat med Nordplusprojektet "*Nordiske folkehøgskoler for nye bærekraftsmål*" och presenterat nordisk utbildning för hållbar utveckling i plenum och två workshops på projektets nordiska konferens i Kungälv, Sverige den 13.-14.4.

Under 2016 har NVL fortsatt **samarbetet med administratörerna för Nordplus Vuxen** för att öka kunskapen om Nordplus ramprogram bland vuxenutbildningsmiljöer i Norden och ge potentiella projektansökare en inblick i aktuella nordiska frågor inom vuxnas lärande. NVL och Nordplus administration har samarbetat kring totalt 12 informationsarrangemang i Danmark, Finland, Färöarna, Norge och Sverige som har samlat runt 230 deltagare.

NVL-koordinatören i **Danmark** deltog i två seminarier den 21.11 och 12.12 om Nordplus-program med totalt 58 deltagare och informerade om NVL:s möjligheter för resultatförmedling från och samarbete med projekten.

NVL-koordinatören i **Finland** har varit medlem i CIMO:s (Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete) expertgrupp för vuxenutbildning och fritt bildningsarbete. Expertgruppen följer upp Erasmus+ och Nordplus-projekten och det europeiska forumet för vuxenutbildning EPALE samt bidrar till utvecklingen av projekt. Under hösten 2016 har NVLs webbredaktör och koordinator i Bildningsalliansen Johanni Larjanko arrangerat infoträffar kring projektfinansiering, bland annat om Erasmus+ och Nordplus. Träffarna ordnas i samarbete mellan flera olika aktörer, som till exempel Svenska Kulturfonden, Aktion Österbotten och Leader. I samband med dessa tillfällen har NVLs broschyrer också delats ut, och deltagarna har fått höra lite om det nordiska samarbetet kring vuxnas lärande. Träffar ordnades i Vasa, Jakobstad, Ekenäs samt Karis och hade sammanlagt 56 deltagare. Dessutom presenterades Nordiska och Europeiska dimensioner i arbetet med vuxnas lärande vid Svenska Studieförbundets årsmöte 22.11. i Helsingfors.

NVL:s kontaktpersonen på **Färöarna** deltog i seminariet om Nordplus-program den 12.1 (i Runavik) och 13.1 (i Torshavn) med 33 deltagare och förmedlade information om NVL. Det Internationale Kontor ved Færøernes Universitet har ansvar för information om alla Nordplus-program på Färöarna. Det har genom åren varit ett nära samarbete mellan detta informationskontor och NVL:s kontaktperson.

I **Norge** har Vofo Østfold och Vofo Finmark varit intresserade och arbetat för att organisera informationsmöten om Nordplus program. Ett möte genomfördes 2016 och hade 10 deltagare. Huvudkoordinatören presenterade nordiska samsamarbetsmöjligheter med exempel från NVL:s och Nordplus Vuxen-programmets verksamhet på en workshop med 17 deltagare på SIUs internationaliseringskonferens den 8.-9.11 i Bergen.

NVL-koordinatören i **Sverige** har samarbetat med representanter för Universitets- och högskolerådet (UHR) som i Sverige hanterar olika utbytesprogram och EPALE. Vid ett tillfälle under året har UHR och NVL samarbetat för att sprida information om arbetet inom Norden och möjligheterna till utbytesprogram och vad EPALE kan erbjuda. Vid detta möte har koordinatören kunnat ge en bild av arbetet inom NVL:s olika nätverk. Totalt var det 48 deltagare från olika

sektorer och nivåer inom svensk vuxenutbildning som fick information om NVL via samarbetet med UHR.

UHR och NVL har också samarbetat med att sprida information genom bokbord och information på vuxenutbildningen i samverkans (VIS) stora årliga konferens i Uppsala april 2016. Samarbetet har varit uppskattat och därför kommer UHR och NVL redan i början av 2017 att planera för nästa års verksamhet och informationsinsatser.

4. NVL ska på ett strukturerat och strategiskt sätt informera om erfarenheter och resultat från nordiskt samarbete om vuxnas lärande, i första hand på ett nordiskt och europeiskt plan.

NVL:s webbaserade informations- och kommunikationsplattform sprider erfarenheter och resultat från projekt och nätverk och bidrar till att de omsätts i god praxis och kompetensutveckling för att stödja en utveckling av utbildningssystemen i Norden.

Aktiviteter och resultat

Nätverket kompetens ur ett arbetslivsperspektiv har arbetat med en rapport som lyfter fram utmaningar och hinder för lärande i och för arbetslivet, och formulerat rekommendationer baserade på nätverkets analysarbete och resultat från inspirationskonferensen i Malmö. Rapport utkommer i mars 2017. Rapporten riktar sig till arbetsmarknadens parter, politiker, myndigheter och ledare och beslutsfattare inom utbildningsbranschen. Styrgruppen för nätverket har tagit fram ett plan för vidare arbete med rekommendationerna efter att nätverket avslutas.

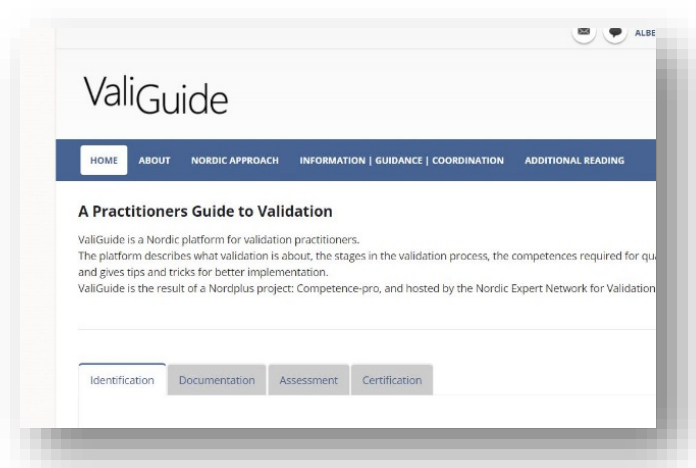
Två DialogWeb-[artiklar](#) har presenterat nätverkets arbete 2016; [pressmeddelande](#) om resultaten från expertseminarium i Finland har skickats till NMR i juni 2016.

Distansnätverket följer upp och utvärderar hela processen bakom genomförandet av ett webinarie. Varje webinarie avslutas med en sammanfattning av innehållet, diskussion och utvärdering. [Distans](#) har systematiserat material kring flexibilitet i utbildning och IKT-baserade metoder för att främja pedagogisk användning av IKT i lärandet och synliggöra goda exempel. Erfarenheter från nätverket har spridits genom tre mötesplatser i Norden:

- Konferensen ["Kunskap är kul"](#) i Östersund (65 deltagare) arrangerades den 12.5. i samarbete med Region Jämtland Härjedalen i Sverige och hade fokus på möjligheterna som distanslärande kan innebära, speciellt för dem som vill bo kvar på sin ort och inte har tillgång till högre utbildning lokalt. Sociala medier som redskap för att skapa kollaborativt lärande var en annan viktig vinkling på konferensen.
- Konferensen ["FuNkon16"](#) den 16.11 i Oslo diskuterade möjligheter som uppstår där teknik och utbildning möts och hade ca 100 deltagare. Distans medverkade med inspel kring framtida innovationer och utveckling.
- Distans presenterade nya arenor för lärande på Arbeidslivets opplæringscenters årsmöte 2016 ["Lærum i skyinu - Lær i skyen"](#) den 30.11 i Reykjavik, Island med ca 80 deltagare.

Nordiskt nätverk för entreprenörskap, entreprenöriellt lärande och innovation har presenterat erfarenheter från transformativa lärandecirklar på en internationell konferens om innovativa inlärningsmetoder ["Knowledge cultures, critical creative thinking and innovative learning processes"](#) den 18.8 i Aalborg och på Voksenpædagogisk forum's (DK) årliga konferens ["Globale konflikter – lokale udfordringer"](#) i Odense, Danmark den 12.5.

Expertnätverket för validering NVL:s webbsidor om validering samt inte minst den nylanserade portalen [Valiguide](#) har gett uppdaterad information om validering i Norden på systemnivå, samt sprider kunskap kring aktuell forskning och god praxis på området. Information om Valiguide har spridits via [pressmeddelande](#) till Nordiska ministerrådet, genom [EPALE](#) i samarbete mellan NVL och EPALEs koordinator i Danmark och genom nätverkets organisationer.

Rapporten *”Studieintyg utfärdade av fritt bildningsarbete som verktyg för validering”*, utarbetat av NVLs nationella valideringsgrupp i Finland visar hur långt man kommit i Finland med valideringsarbetet. Rapportens rekommendationen strävar efter att utveckla dokumentationsmetoderna inom det fria bildningsarbetet och valideringen av kompetenser förvärvade inom denna sektor. För större spridning av metoder och erfarenheter från Finland finns rapporten nu [på tre språk \(FI, EN, SE\)](#) tack vare samarbete med EPALEs koordinator i Finland.

Expertnätverket för validering har under året planerat en stor internationell valideringskonferens till början av 2017 som ska samla flera hundra intresserade av valideringsfrågorna för erfarenhetsutbyte och kunskapsförmedling.

Under 2016 tog NVL ett nytt steg i ambitionen att facilitera användningen av NVL-rapporter i praktiken. [Webbinariet](#) *”Validering och integration”* den 2.6 var utformat som en studiecirkelträff med utgångspunkt i NVLs rapport om [Folkbildning och validering](#). Göran Hellmalm, medlem i Valideringsnätverket från Studieförbunden ledde diskussionen, där deltagarna under en timmes tid reflekterade utifrån frågeställningar som presenterades i rapporten.

Nordiskt nätverk för vägledning har börjat planeringen av en nordisk vägledningskonferens, som kommer att arrangeras i Malmö 2017. I samband med planeringen har nätverket diskuterat karriärkompetenser och karriärlärande ur vuxnas perspektiv samt bekantat sig med nordiskt, europeiskt och kanadensiskt utvecklingsarbete inom området.

Nätverkets webbsidor har uppdaterats med aktuell information om vad som sker inom vägledningen för vuxna i de nordiska länderna och på de självstyrande områdena. [Material från seminarier](#) om vägledning har spridits genom DialogWeb och websidan.

Arbetsgrupp för IKT och vägledning har satt e-vägläsningsfrågor på dagordningen i alla tre självstyrda områdena Färöarna, Grönland och Åland. Seminariet *”Nya vindar för vägledning”* genomfördes i Mariehamn den 15.9 och resultaten har använts som underlag i vidare arbete med att utforma en modell för e-vägläsningsarbete.

Alfarådet har förmedlat erfarenheter och resultat genom NVL:s kommunikationsplattform, genom samarbete med EBSN (European Basic Skills Network) och deltagit i 17th Nordic Literacy Conference, den 14-16 augusti 2016, Åbo, Finland.

För att synliggöra existerande **forskning kring basfärdigheter** i Norden och identifiera eventuella nya forskningsbehov har NVL ingått i ett samarbete med EVA i Danmark för genomförandet av insamling och analys (desk research) av aktuell nordisk forskning inom grundläggande färdigheter och PIAAC-resultaten. En [sammanställning](#) presenterades på ett seminarium under Finlands ordförandeskap i maj 2016 och skall kopplas till vidare arbete av NVL:s nätverk för baskompetenser.

Ö-nätverket presenterar aktiviteter och systematiserar erfarenheterna från utvecklingsseminarier på nätverkets [hemsida](#) och genom Dialog-Web-artiklar. Erfarenheter har även presenterats [på EPALÉ](#) i samarbete med EPALÉs koordinatör i Norge. Ålands radio uppmärksammade seminariet i Mariehamn och [intervjuade](#) utbildningsplanerare på Ålands yrkesgymnasium. En övergripande analys skall presenteras i form av en rapport på webbsidan och på Norges ordförandeskaps konferens 2017.

Nätverket för lärande för hållbar utveckling har använt Facebook-sidan Nordisk Bærekraft som [spridningsplattform](#) och egen nätverkssida som [informations- och nyhetssida](#). Nätverkets medlemmar har fått inbjudan att informera om nordisk utbildning på sex olika konferenser med geografisk spridning mellan Finland, Sverige, Ungern, Irland, Skottland och Kina.

Fängelseutbildarnätverket organiserade ett nordiskt seminarium den 4.-5.2 i Helsingfors för att synliggöra resultat inom fängelseutbildning i Norden och diskutera framtida samarbetsinsatser. Deltagarna diskuterade vilka konsekvenser det nordiska samarbetet har haft när det gäller utvecklingen av fängelseutbildning i de olika nordiska länderna. En retrospektiv analys av nordiskt samarbete presenterades och var en utgångspunkt för nätverket att blicka framåt och planera nätverkets insatser för 2017. Nätverket undersöker också vilka kanaler och former som är bäst lämpade för spridning av nätverkets rekommendationer och exempel på deras arbete.

Publicerad: torsdag, 3 november, 2016 - 17:15

To-do-seminarium

Idag pågår ett To-do-seminarium på Alandica, det handlar om hur inflyttade ska känna sig inkluderade i det åländska samhället. Vi träffade Cecilia Stenman som är utbildningsplanerare på Ålands yrkesgymnasium, hon var konferencier på dagens evenemang och berättar vad det handlar om:

Åland radio intervjuade Cecilia Stenman, utbildningsplanerare på Ålands yrkesgymnasium om To Do seminariet i Mariehamn

Uppdrag enligt mandatbrev:

5. NVL och Finlands ordförandeskap i NMR 2016

Det nordiska [expertseminariet](#) "*Baskunskaper i utbildningssystemen och på arbetsplatsen*" genomfördes den 25.–26.5 i Helsingfors, Finland inom ramen för Finlands förmanskap i Nordiska Ministerrådet. Seminariet organiserades i samarbete mellan Undervisnings- och kulturministeriet i Finland och NVL. Ett [pressmeddelande](#) skickades till Nordiska ministerrådet.

Den nordiska arbetsgruppen för basfärdigheter presenterade sin [rapport om baskompetenser](#) i Norden. Representanter från arbetslivet presenterade centrala utmaningar för lärande i arbetslivet och initierade diskussion om vilka hinder som uppstår för god kompetensutveckling. Tjänstemän i Norden diskuterade resultat från båda nätverk och gav inspel till vidare arbete inom NVL:s nätverk. Deltagarna konstaterade att det dels behövs en fortlöpande uppdatering av medborgarnas kunskaper och samtidigt en höjning av den vuxna befolkningens kompetensnivå. Representanter från arbetslivet som deltog på seminariet betonade också behovet av en kontinuerlig samt mer differentierad kompetensutveckling för vuxna för att säkra Nordens konkurrenskraft. Vidare arbete kring ämnet planeras av NVL för 2017.

Kommande ordförandeskap 2017

NVL fick i uppdrag att planera och genomföra den norska ordförandeskapets konferens 2017 i samarbete med Kunnskapsdepartementet, Kompetanse Norge och NMR:s projekt "*Folkeoplysningens og voksenlæringssektorens rolle i integrations- og beskæftigelsesindsatsen for flygtninge i Norden*". Konferensen skall koppla vuxnas lärande med temat "integration och inkludering".

NVL initierade en mindre arbetsgrupp för att kvalificera arbete med konferensen och avgränsa teman. Ett nordiskt Dialogseminarium "*Integration, inkludering, mainstreaming – vad pratar vi om? Hvad gør vi?*" organiserades i Malmö den 30.11 för att diskutera konferensens tema med experter och nyckelorganisationer från hela Norden. NVL och Programkommittén fick inspel från forskare, beslutsfattare och projekt (33 deltagare) till vidare arbete med förmanskapskonferensen.

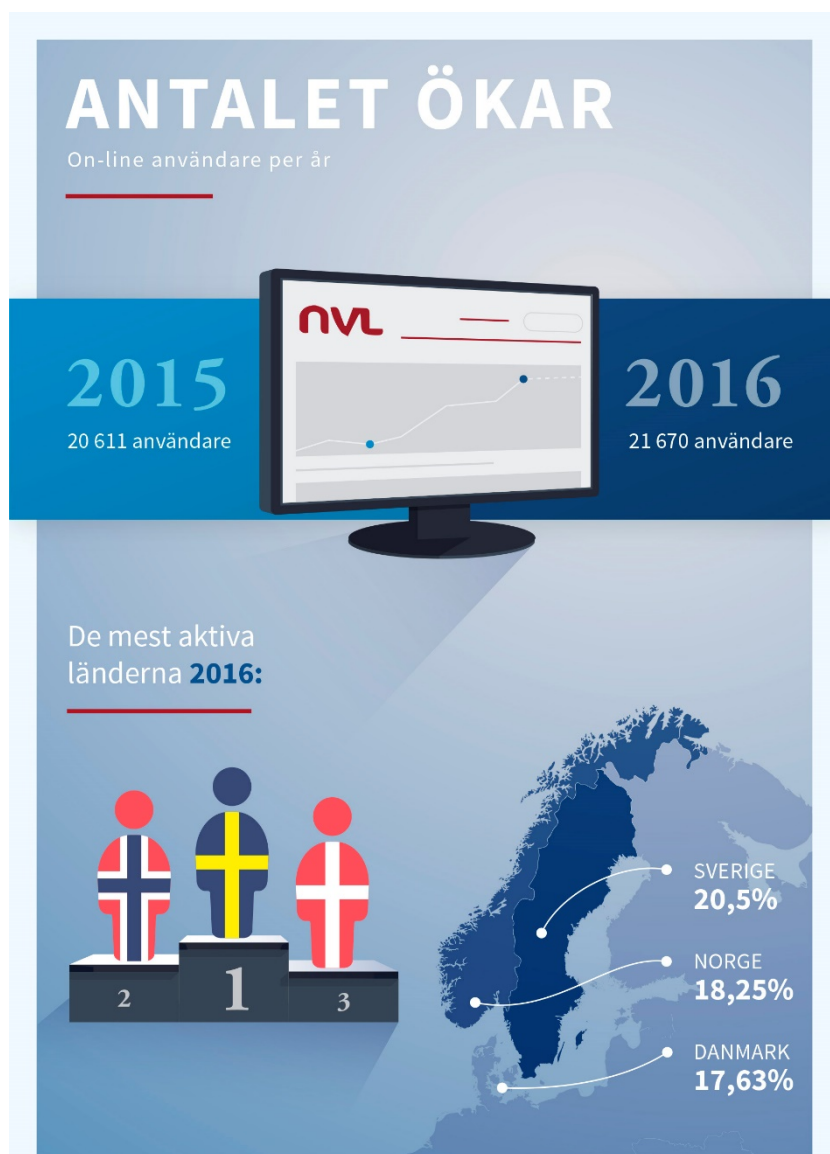
6. Nordisk mötesplats 2016

En tvärssektoriell nordisk mötesplats, för institutioner som har utsetts till nationella samordnare för EU:s Agenda för vuxnas lärande (Skolverket, Vox, och de danska, finska och isländska Utbildnings-/undervisningsministerierna), NVL-koordinatorer och NVL:s värdorganisationer, har arrangerats den 8.3 i Helsingfors. Seminariet genomfördes i samarbete med Undervisnings- och kulturministeriet i Finland. Deltagarna deltog i erfarenhetsutbyte kring resultat av de olika nordiska projekten för implementering av EU:s Agenda för vuxnas lärande och synergier med nordiska nätverk.

För att göra samarbete mer effektivt och relevant för länderna föreslåg deltagare att länderna kunde beställa ett konkret output från nätverken enligt de olika ländernas expertis och framsteg eller utifrån de utmaningar som ett land kan stå inför.

Utbildning och kompetensutveckling av vuxenutbildare föreslogs som ett område för vidare samarbete mellan Norden och Europa.

7. Informations- och kommunikationsverksamhet

En central del av NVL:s verksamhet handlar om förmedling av resultat från nätverkens arbete, samt rapportering av nytt och aktuellt inom vuxnas lärande. Med hjälp av en bred arsenal informationstjänster hjälper NVL till att synliggöra nordisk nytta och konkretisera det omfattande nordiska utvecklingsarbete som pågår inom de temaområden som NVL arbetar med enligt NMR:s strategiska mål.

En välbesökt webbsida (21670 besökare 2016), ett regelbundet utkommande nyhetsbrev (11 nummer 2016), webbtidskriften DialogWeb (62 artiklar 2016), aktiva kanaler i sociala medier (bl.a. 526 följare på twitter) och omfattande publikation av presentationer och resultat på Slideshare (16077 besökare 2016) och ISSUU (107 publikationer) skapar en fungerande informationshelhet helt i

linje med NVL:s informations- och kommunikationsstrategi.

Informations- och kommunikationsstrategi 2014-2017

NVL har uppdaterat sin strategi för information och kommunikation med fokus på bred förmedling. NVL har ingått i ett strategiskt samarbete med Nordiska Ministerrådets informationavdelning. Under 2016 producerade NVL två pressmeddelanden som bland annat användes av NMRs informationstjänst.

Nyheter och aktualiteter kring de temaområden som NVL arbetar med produceras och publiceras löpande under året i DialogWeb-artiklar, i nyhetsbrevet och på nätverks- och temasidor. Materialet kommer från nätverken, twitterflöden, mediabevakningstjänster, NVL:s samarbetspartners, koordinatörerna och från andra nordiska organisationer och nätverk. Under året kompletterades alla nätverkens offentliga sidor med aktuell information. En drive gjordes för att få alla nätverkmedlemmar registrerade i systemet. Alla nätverk har idag egna sektioner på

webbplattformen, både offentliga och interna. Nätverkens arbete och resultat började synas bättre i NVL:s nyhetsström.

NVL har undersökt vilka sociala nätverkstjänster som används och varför, samt tydliggjort rapporteringsrutiner från större nordiska NVL-arrangemang.

Rapporter

NVL:s rapporter presenterar erfarenheter och resultat från utvecklingsarbete inom NVL:s nätverk och arbetsgrupper: kartläggningar, utredningar, komparativa studier och analyser. Syftet med rapporterna är att skapa underlag för MR-U:s arbete, samt skapa underlag för och inspirera nya utvecklingsprojekt. Under 2016 publicerades 6 rapporter. De handlade om validering (5) eller grundläggande färdigheter (1). I samarbete med EPALE översattes NVL:s rapport [”Studieintyg utfärdade av fritt bildningsarbete som verktyg för validering”](#) till engelska och finska. Rapport om dokumentationsmetoderna inom det fria bildningsarbetet finns nu på tre språk (FI, EN, SE) tack vare insats från EPALE Finland.

Sociala medier

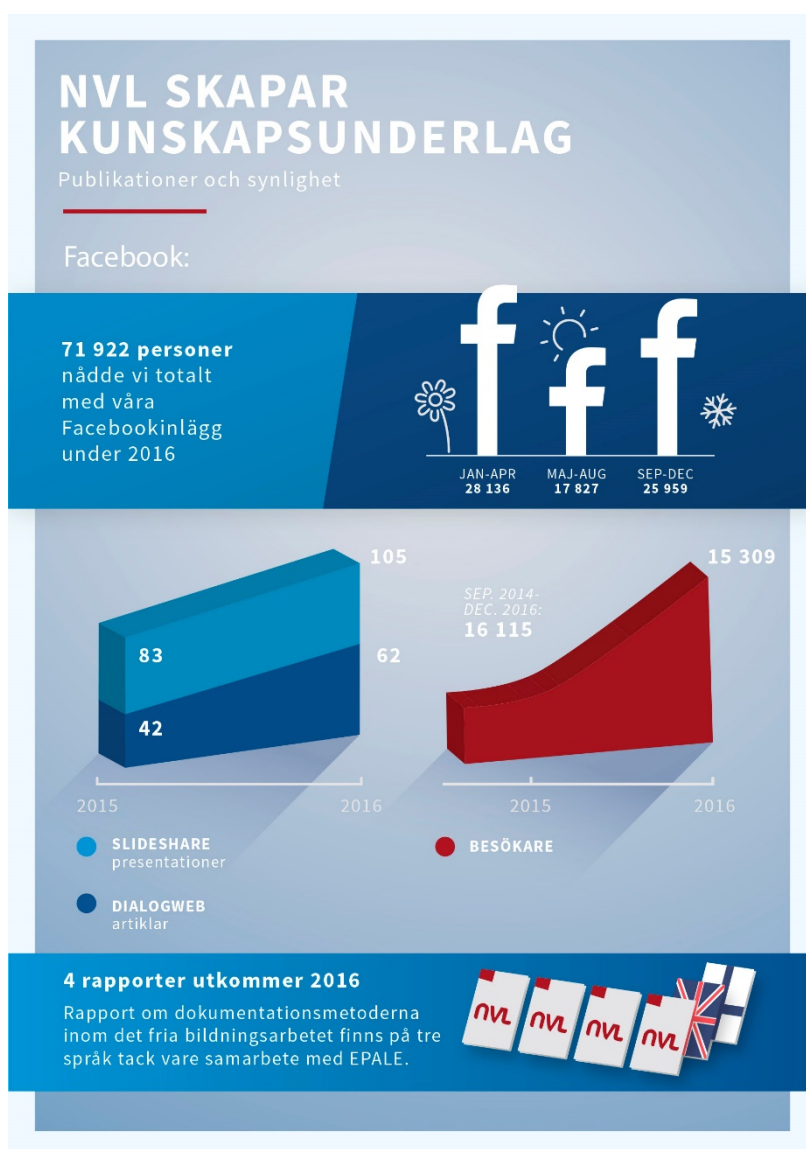
NVL satsar på att öka genomslaget på sociala medier. @NVLDialogWeb har för tillfället 526 följare på Twitter (mot 352 2015). Under 2016 har antalet användare som gillar DialogWeb på Facebook ökat från 516 till 630, främst tack vare aktivt arbete.

Några exempel på insatser:

- En utgivningsplan med dagliga uppdateringar
- Hashtags i samband med konferenser och sessioner leder till att fler hittar till sidan och Twitterkontot.
- 1 sponsorerad kampanj/månad

NVL nådde totalt 71 922 personer med Facebookinlägg under 2016. Det kan vara samma personer flera gånger. Den största gruppen följare kommer från Färöarna, följt av Sverige och Danmark.

De tre inlägg som nådde flest (delningar, räckvidd, gillamarkeringar) är:

- Artikel om Grönland (3.10) - *Majoriaq centre samler Jobsøgning, Vejledning og Opkvalificering under ét tag;*
- Artikel från Finland (20.06) - *FIKA - integration över en kopp kaffe – eller te;*
- Profiler i Norden (19.01) — *Færøynes gode talskvinne - Aina Leitisstein Knudsen, medlem i NVL:s distansnätverk.*

Nyheter

För de flesta inom vuxnas lärande fortsätter NVL-nytt att vara en av de mest regelbundna informationstjänsterna. Nyhetsbrevet, som utkom med 11 nummer 2016 fick en ordentlig ansiktslyftning under året, tack vare NVLs praktikant Yvonne Pettersen, som arbetade med att göra innehållet och utformningen modernare. Nytt för 2016 är att nyheterna nu publiceras kontinuerligt online, och sedan samlas upp för utskick en gång/månad. Nyhetsbrevet marknadsförs också aktivt på twitter och facebook.

2013	1658 mottagare
2014	1712 mottagare
2015	1511 mottagare
2016	1450 mottagare

DialogWeb produceras av redaktörer i alla 5 nordiska länder och 3 självstyrda områden. Artiklarna publiceras löpande under året. DialogWeb hade 5848 läsare i år. 62 DialogWeb artiklar publicerades tematiskt indelade på följande sätt:

IKT och flexibilitet i utbildningar (6)
Kompetensutveckling i och för arbetsliv (7)
Validering (6)
Vägledning (3)
Lika möjligheter (3)
Innovation och entreprenerskap (4)
Baskompetenser (7)
Nordiska profiler (4)
Nätverksintervjuer (9)
Integration och inkludering (10)
Annat (3)

EPALE Norge har gjort en viktig insats med spridning av nordiska erfarenheter kring tema integration och inkludering genom översättning av fyra Dialog-artiklar som nu är tillgängliga också på [engelska](#)

www

NVL:s webbsidor erbjuder nyheter, information och info om aktuella konferenser/seminarier inom de temaområden inom vuxnas lärande som slagits fast av MR:U och utvecklats i den nordiska visionsrapporten. Under 2016 uppdaterades webben och de flesta temasidorna slogs ihop med nätverkssidorna. Webbstatistik från år 2016 visar att vi har mellan 6281 och 11373 unika besökare/månad. De flesta av våra besökare kommer från Sverige.

Google Analytics är det huvudsakliga analysprogrammet, i tillägg används SmarterStats Enterprise edition. Under året hade vi sammanlagt (5 866 179) sidvisningar fördelade på (1 353 810) besök.

Här är också sökmaskiner och bot-besök medräknad. Den populäraste nätverks-sidan var Alfarådets med 4164 besök.

NVLs Slideshare-konto fylldes på under året med en mängd nya presentationer från seminarier och konferenser.

I dagsläget har vi 105 publicerade powerpoint presentationer (2015: 83).

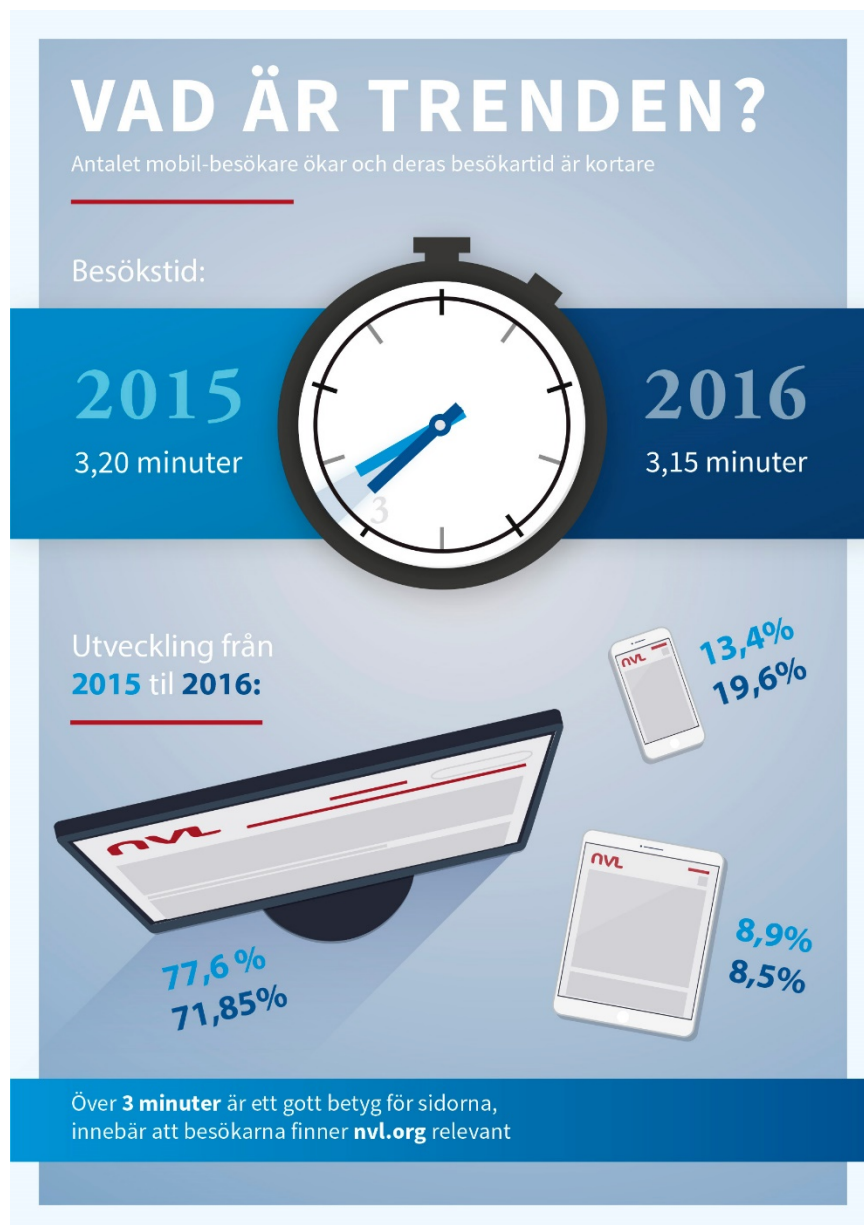
Slideshare och Issuu kan läsas direkt i webbläsaren (inklusive denna årsberättelse). För tillfället har vi 107 publikationer tillgängliga via Issuu (2015: 91).

Kontakt med miljöer och media

Utöver webbförmedling och seminarieverksamhet har koordinatorena arbetat uppsökande och hållit kontaktmöten hos miljöer i sina länder med syfte att sprida kunskap om NVL och också för att få feedback om miljöernas intresse i och deras behov av nordiskt samarbete. Kommunikationen gäller i första hand samarbetsfrågor och förmedling av resultat från NVL:s nätverkande, men handlar också om projekt och samarbetsmöjligheter i Norden.

[Souli](#), den finska portalen för vuxnas lärande, informerar regelbundet om NVL och NVLs aktiviteter. [Isländska GATT](#) - den årliga tidskriften som utges av Arbeidslivets utbildningscentrum (AO) - och organisationens webbplats bidrar starkt med information om NVL och det nordiska för den isländkspråkiga delen av Norden. [Ålands radio](#) har uppmärksammat Ö-nätverkets seminarium i Mariehamn.

Det är viktigt att NVL är med i nationella tidskrifter och webbportaler och också ett tecken på att NVLs verksamhet är uppskattad. Ökad kunskap om vuxnas lärande i de nordiska länderna är en viktig förutsättning för att det redan goda samarbetet ska fortsätta och öka i omfattning framöver.

III. NVL:s nätverk och arbetsgrupper

I NVL är "nätverkandet" den naturliga arbetsformen. NVL har bidragit till nätverksskapandet i Norden genom att följa upp och stödja existerande nätverk, samt initierat nya nätverk inom områden där det finns behov och ett nordiskt intresse. NVL:s koordinators ansvarar för rekrytering av medlemmar och säkerställer att kompetensen i nätverket stämmer överens med nätverkets målsättning. Nätverken jobbar tvärssektoriellt. De deltagande organisationerna i nätverken representerar hela fält av vuxnas lärande och kommer från folkbildning, formell vuxenutbildning, myndigheter och forskningsvärlden. Nätverken kan också ha representanter från arbetslivet. Nätverken möts 3 – 4 ggr/år, däremellan har man olika av analyser och rapportskrivning, presentationer på konferenser och seminarier.

NVL har arbetat för att hitta synergier och facilitera samarbete mellan flera nätverk som kan bidra till kvalitetsutveckling och främja innovation inom vuxnas lärande.

- Nordisk arbetsgrupp för grundläggande färdigheter och nätverket bestående av representanter från arbetslivet har samarbetat kring genomförandet av ett expertseminarium "*Baskunskaper i utbildningssystemen och på arbetsplatsen*". Båda nätverken har bidragit med kunskapsunderlag för tjänstemän i Norden och diskussion kring centrala utmaningar för lärande i arbetslivet, utveckling av medborgarnas kunskaper och höjning av den vuxna befolkningens kompetensnivå.
- Ö-nätverket har samarbetat med NVL:s nätverk för entreprenörskap, entreprenöriellt lärande och innovation om att utveckla och genomföra praktiska "To do / att göra" seminarier. Totalt 4 seminarier har genomförts på tre öar; Bornholm, Gotland och Åland med syfte att främja nyanländas tillgång till utbildning eller arbete.

Expertnätverk för validering har genom flera år utvecklat ett arbetsform som skapar tätt sammanhang mellan nationell verksamhet och nordiskt utvecklingsarbete. Detta görs genom nationella valideringsgrupper som är tvärssektoriella och förmedlar nordiska erfarenheter inom egna organisationer eller nätverk. NVL har diskuterat möjligheterna med denna arbetsform och vill utveckla den vidare genom andra nätverk. NVL planerar utvecklingsarbete kring konkreta utmaningar som kräver input från flera av NVL:s nätverk, samt skapar nytta och kan omsättas lokalt.

NVL:s evaluering 2016 anser att NVL har varit och är framgångsrik i att skapa nätverk utifrån relevant problematik och områden samt att engagera med befintliga andra aktörer så att NVL:s röst finns i många sammanhang. Evalueringsrapporten konstaterar att: "NVL:s sätt att organisera nätverk är framgångsrikt på många sätt och är en av de främsta styrkorna med NVL. Organiseringen har visat sig vara både effektivt och skapar effekter i form av nordiskt mervärde. Information och kunskap från de olika nordiska länderna med dess olika regioner möts och samlas i de olika nätverken. Detta blir till en nordisk kunskapsmassa som sprids via olika kanaler inom Norden och i Europa. Detta är resultatet av hur nätverken konstitueras, d.v.s. att nätverken består av personer som har ett intresse, är forskare och/eller arbetar inom ett specifikt område inom vuxnas lärande. Vidare finns en representation av alla nordiska länderna.

NVL vill tacka alla deltagare för deras bidrag till kompetensutveckling inom livslångt lärande på ett nordiskt plan och det viktiga arbetet som har väckt stort intresse och uppmärksamhet i Norden och internationellt. Fullständig nätverkslista i Bilaga 4.

Under 2016 har NVL haft 9 aktiva nätverk och 2 arbetsgrupper. 1 arbetsgrupp har avslutat sitt arbete 2016. Det gäller arbetsgruppen för grundläggande färdigheter. Alla aktiva nätverk presenteras genom sina egna webbsidor med aktuell information på <http://nvl.org/natverk>

”Work and education – cooperation and innovation”

En fællesnordisk konference om samarbejde og innovation i arbejdsdrift og uddannelse
for indsatte i nordiske fængsler – på Island i september 2016

IV. Verksamhet i relation till kvantitativa indikatorer

NVL synliggör sitt arbete genom nordiska nätverksmöten, seminarier och konferenser, genom publikationer och genom vägledning till både organisationer och individer. Det samlade deltagarantalet i NVL:s mötes-, seminarie-, konferens- och projektverksamhet under 2016 är 3504 deltagare:

1916 deltagare	NVL:s egna aktiviteter;
1340 deltagare	NVL:s samarbetsaktiviteter;
248 deltagare	online

1. Mötesplatser

NVL har genomfört seminarier och organiserat konferenser och möten över lands- och sektorgränser kring nordiskt prioriterade teman och med mål att sprida nordiska erfarenheter och resultat från nätverken. Under 2016 har sammanlagt 19 nordiska seminarier / konferenser, 9 nordiska och internationella webinarier, 12 seminarier i samarbete med Nordplus och 17 nationella / regionala förmedlingsseminarier samt strax över 50 nätverksmöten organiserats.

NVL har haft starkt fokus på bred spridning av resultat från sina nätverk och har lyckats med att etablera nya kontakter för ökat samarbete. Ca 50% av NVL:s aktiviteter har genomförts i samarbete med andra organisationer och under år 2016 har 229 olika organisationer i Norden ingått i samarbete med NVL. NVL har skapat kontakter med 73 organisationer i Norden som är nya samarbetspartners för nätverket. En fullständig lista över samarbetspartners finns i Bilaga 5.

NVL:s nätverk har varit aktiva i nordisk och europeisk förmedling. Finland och Sverige har haft ökande antal förmedlingsaktiviteter i sina länder. Åland och Färöarna har ingått aktivt i NVL:s nätverkande och haft stort utbyte för sina respektive områden. Samarbete med NVL:s nationella värddorganisationer upplevs som mycket positivt och har bidragit till ökad spridningseffekt och skapat synergier. Samarbetet med EAEA har varit viktig för utbyte av erfarenheter mellan Norden och resten av Europa på valideringsområdet. NVL:s kompetens inom webinarimetodik har förmedlats i Europa genom samarbete med LEK-projektet (Let Europe Know about Adult Learning). Bland de största och viktigaste mötesplatserna organiserade av NVL och i samarbete med andra vuxenutbildningsmiljöer, nätverk och Nordplus-projekt är:

- European expert seminar on validation, Oslo, 1.-2.2
- Nordisk samarbeid for fengselsundervisning, Helsinki, 4.- 5.2
- Nye bornholmere – en fælles opgave og mulighed for Bornholm, Rønne, 8.2
- To Do seminarium och workshop, Visby, 21.4
- Introduktion til piloter om transformative læringscirkler, Stockholm, 9.-10.5
- Kunskap är kul, Östersund, 12.5
- Nordisk innspill-konferanse om læring i og for arbeidslivet, Malmö, 26.8
- Work and education – cooperation and innovation, Reykjavik, 12.-15.9
- Nya vindar för vägledning - Karriärvägledning, samordning av vägledning och e-vägledning, Mariehamn, 15.9
- Vad behövs för att inflyttade ska känna sig inkluderade i det åländska samhället?, Mariehamn, 3.11

- Guidance for low qualified adults in the light of The New Skills Agenda, Reykjavik, 9.11
- Nordisk dialogseminarium – Integration, inkludering, mainstreaming – vad pratar vi om? Hvad gør vi?, Malmö, 20.11

2. Deltagarstatistik

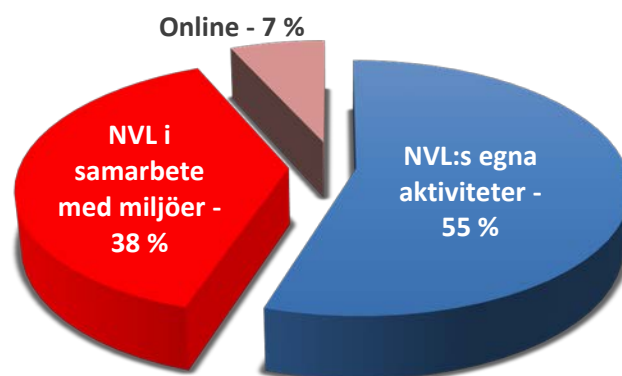
NVL:s har haft ett stabilt deltagarantal i sina aktiviteter de senaste åren. Deltagarantalet 2016 har gått ner lite jämfört med året innan. Nedgången beror på den typ av aktiviteter som NVL har haft 2016. Dels har fler mindre seminarier genomförts utanför huvudstäder med mindre antal deltagare per seminarium, dels har tre av NVL:s nätverk arbetat med utvecklingsprojekt och haft dialogmöten och workshops som presenterar preliminära resultat för mindre grupper.

Det har varit fler egna aktiviteter i NVL:s regi än tidigare för att omsätta den kunskap som produceras i NVL:s nätverk. Detta är en viktig orsak för ökningen av deltagarantal i egna aktiviteter. NVL kan redovisa 3504 deltagare totalt i sina aktiviteter. Sammanlagt för fysiska möten och seminarier: 3256 deltagare. Dessutom har NVL haft 248 deltagare på online-webbinarer.

Deltakerantal i 2016	
NVL:s egna aktiviteter	1916
NVL i samarbete med milj'öer	1340
Online	248
Total	3504

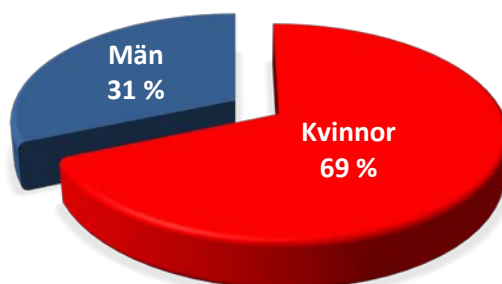
NVL:s aktiviteter har varit välbesökta och evalueringar efter genomförda aktiviteter visar att det finns intresse för nordiskt samarbete och behov för erfarenhetsutbyte om vuxnas lärande mellan länderna.

Deltagarantal 2016

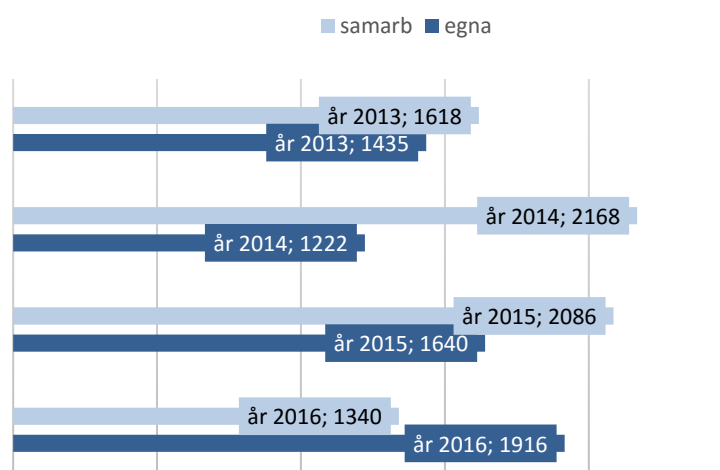
Totalt 2233 kvinnor (69 %) och 1023 män (31 %) har deltagit i NVL:s face-to-face aktiviteter

Deltagare - könsfördelning

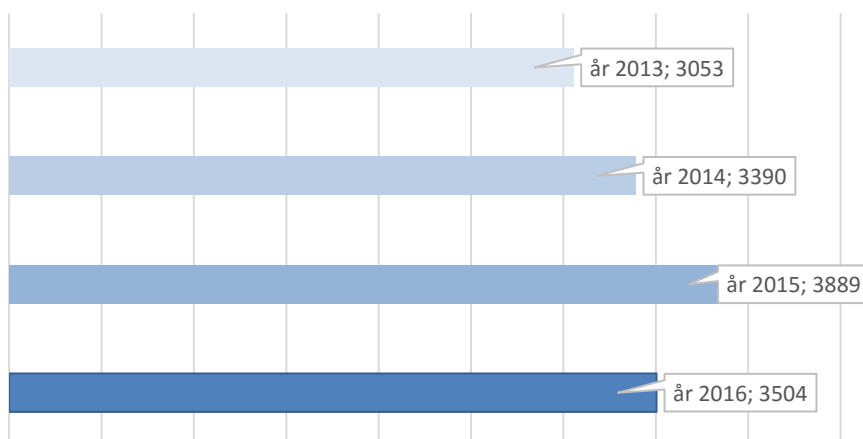

Alla nordiskt prioriterade teman har förankrats nationellt; val av fokusområden beror på de nationella behoven. Sverige och Island har haft större aktiviteter kring temat validering och Färöarna har fokuserat på vägledning och organisering av vuxnas lärande. Island har arbetat intensivt kring förmedling inom teman som karriärhantering och vägledning, samt IKT och lärande. Danmark och Finland har satt fokus på globala utmaningar, integration och lärande genom flera konferenser. Mer detaljerad analys finns i de nationella rapporterna i Bilaga 1.

Deltagarantal 2013 - 2016

Deltagare 2013 - 2016

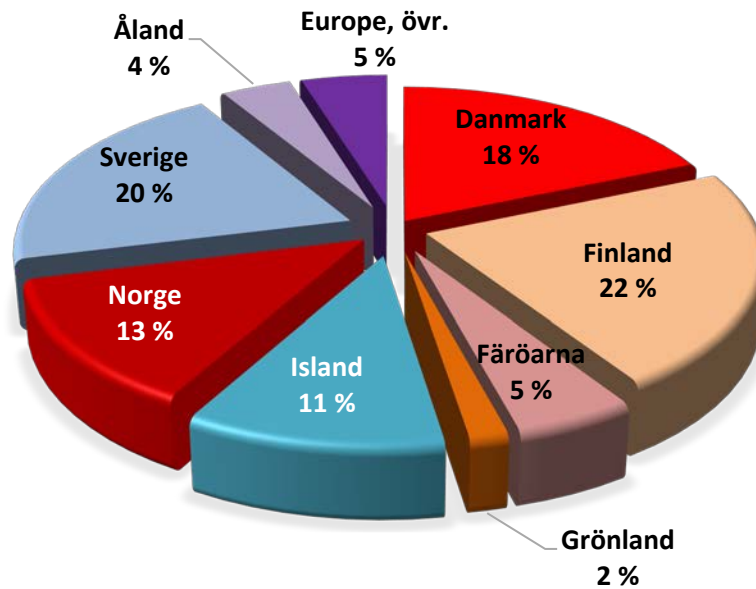

I stort sett är antalet deltagare stabilt under en fyraårsperiod med en viss större ökning under 2015. Koordinatorer och kontaktpersoner har haft fokus på nätverkande och skapat nya samarbetsrelationer och fortsatt aktivt samarbete med tidigare samarbetspartners.

Deltagarantal landsvis: 2016, 2015, 2014, 2013												
	egna	samarb	total 2016	egna	samarb	total 2015	egna	samarb	total 2014	egna	samarb.	total 2013
Danmark	328	278	606	288	699	987	261	725	986	215	519	734
Finland	319	402	721	258	364	622	121	615	736	215	359	574
Färöarna	87	77	164	293	42	335	111	17	128	143	1	144
Grönland	50	3	53	25	5	30	216	5	221	102	139	241
Island	262	90	352	224	420	644	151	235	386	220	148	368
Norge	337	82	419	185	120	305	178	262	440	219	155	374
Sverige	367	290	657	315	315	630	133	264	397	245	237	482
Åland	93	34	127	52	54	106	38	8	46	66	2	68
Ryssland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Baltikum	0	11	11	0	1	1	0	8	8	5	31	36
Europe, övr.	73	73	146	0	66	66	13	29	42	3	27	30
Total	1916	1340	3256	1640	2086	3726	1222	2168	3390	1435	1618	3053
Online			248			163			148			218

Statistiken summerar deltagare per land, både de som deltar i NVL:s aktiviteter i eget land och de som deltar i ett annat nordiskt land. Fördelningen mellan de nordiska länderna är ganska jämn. Flest deltagare 2016 kommer från Danmark, Finland, och Sverige, ca 20% av deltagarna från respektive. De självstyrda områdena Åland Färöarna och Grönland står för sammanlagt 11 % av deltagarna.

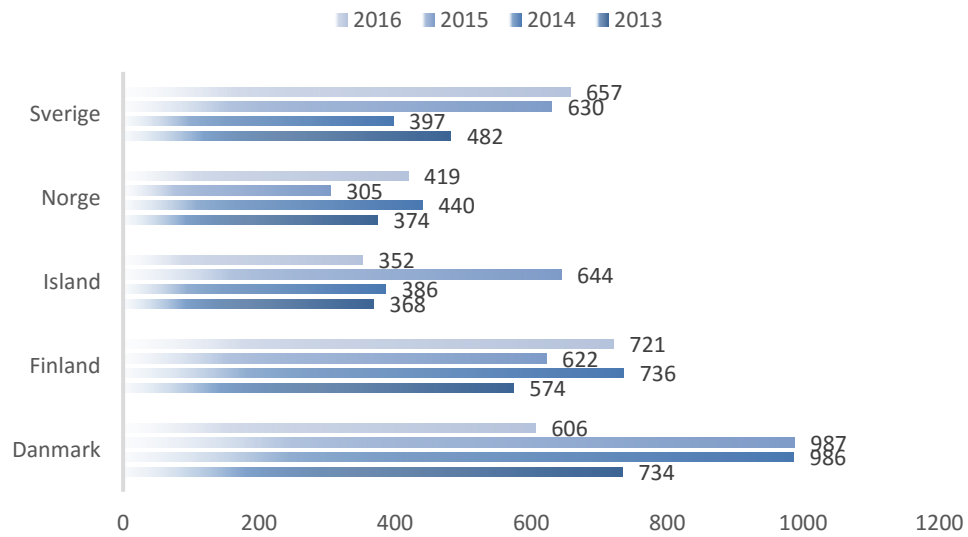
Deltagarantal landsvis 2016

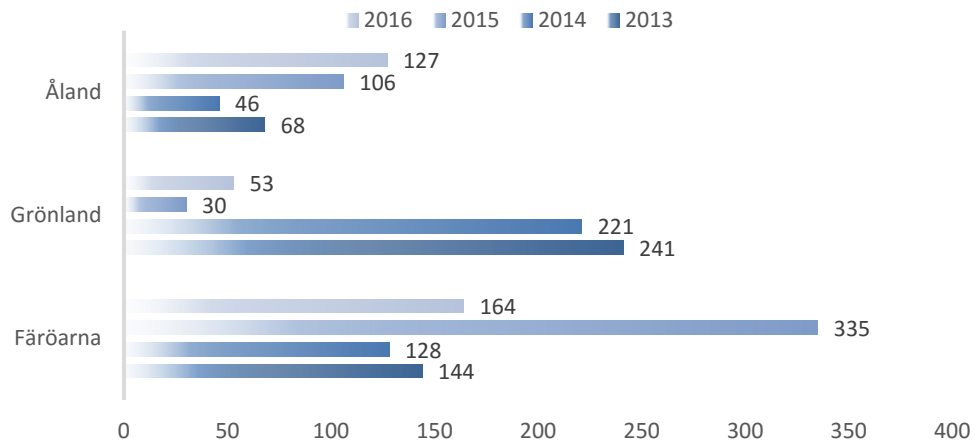
NVL har utövat intensiv spridning av erfarenheter genom nätverksorganisationer och i samarbete med ett stort antal organisationer i alla nordiska länder. Finland och Norge har haft ökning i deltagarantalet under 2016. Finland har haft flera större satsningar och arrangemang kring nordiska teman; Norge har utvecklat samarbetsrelationer och haft flera förmedlingsaktiviteter kopplade till nordiska nätverk än tidigare.

Tre nordiska länder har haft samarbetsarrangemang med nationella EPAL-koordinatorer. NVL har fortsatt att organisera också mindre nationella och regionala aktiviteter i glesbygdsområden och på öarna i Östersjön.

Deltagarantal landsvis 2013 - 2016

Deltagare - självstyrda områden 2013 - 2016

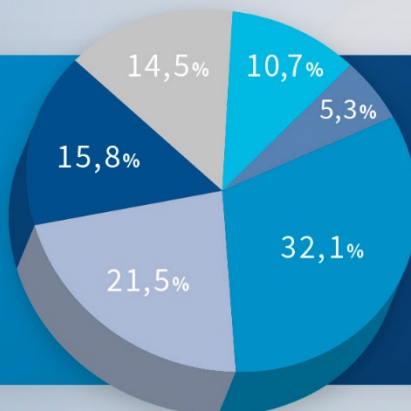
Statistiken visar att NVL:s aktiviteter har en tvärsektoriell profil. Det är en jämn fördelning mellan målgrupperna och de olika sektorer NVL jobbar med: formell och kompetensgivande vuxenutbildning, universitet / forskning, samt målgrupperna som representerar folkbildning.

NVL UTVECKLAR

OCH FÖRMEDLAR

Målgrupper 2016:

- Formell vuxenutbildning
- Universitet och forskningsinstitutioner
- Offentlig förvaltning och myndigheter

Organisationer inom arbetslivet

Yrkesutbildning

Folkbildning

Antal aktiviteter 2016:

Målgrupper 2013 - 2016			2016			2015			2014			2013
	egna	sam- arb.	totalt	egna	sam- arb.	totalt	egna	sam- arb.	totalt	egna	sam- arb.	totalt
studieförbund, folkhögskolor,	113	45	158	331	376	921	195	492	687	26	43	69
folkhögskolor	32	85	117							21	81	102
medborgarinst.(FI), opplæringsentra (IS), daghøjsk.(DK)	68	202	270							52	197	249
bibl./media, museum, arkiv, kultur	8	19	27	3	19	22	10	3	13	3	10	13
universitet, forskning	345	132	477	313	263	576	347	262	609	280	183	463
off. förvaltn., myndighet	478	172	650	374	384	758	335	431	766	463	300	763
KOMVUX, VUC, formell vuxenutb.	202	237	439	256	314	570	120	487	607	164	421	585
fackföreningar, social partners	82	53	135	56	105	161				65	47	112
kompetensutveckling i arbetslivet	138	51	189	107	122	229	147	172	319	118	139	257
folkörerelser/föreningar, folkb. paraplyorganisationer	216	210	426		214					175	152	327
övriga: AMU, företag, politiker	74	60	134	64	131	195	53	112	165	68	45	113
övriga: nyanlända	73	0	73									
Yrkesutbildning	87	74	161	136	158	294	15	209	224			
Total	1916	1340	3256	1640	2086	3726	1222	2168	3390	1435	1618	3053
Online webinarer			248			163						

Deltagare - målgrupper: 2016	2016	%
Folkbildning	971	32,1
Formell vuxenutb.	439	14,5
Universitet, forskning	477	15,8
Offentlig förvaltning	650	21,5
Kompetensutveckling i arbetslivet, social partners	324	10,7
Yrkesutbildning	161	5,3
	3022	100,0

Andel deltagare som representerar folkbildningsorganisationerna i NVL:s aktiviteter är större än tidigare; en ökning med 6%. Det är flera faktorer som har spelat in: Finland har haft tätt samarbete med vördorganisationen och andra paraplyorganisationer inom folkbildningen, Norge har nått många deltagare inom studieförbunden. Flera av NVL:s aktiviteter har tagit upp frågor kring validering av kompetens av icke-formellt lärande som har fått stor anslutning från folkbildning och andra organisationer från den frivilliga sektorn från både Norden och Europa.

Deltagarantalet (650 deltagare) inom den offentliga förvaltningen är hög även år 2016. NVL anser att aktiviteter når beslutsfattare bra. NVL upplever också ett positivt intresse från organisationer som står för kompetensutveckling i och för arbetslivet, från arbetsgivarorganisationer och från fackföreningar. Ca 11% av deltagarna kommer från sektorer i anknytning till arbetslivet. 5% kommer från yrkesinriktade utbildningar.

Målgruppen formell vuxenutbildning (439 deltagare), och högre utbildning/forskning (477 deltagare) är väl representerad i NVL:s aktiviteter. Flera koordinatörer har samarbetat kring aktiviteter tvärs över landsgränser, och ett brett samarbete med olika vuxenutbildningsmiljöer har bidragit till den tvärssektoriella profilen bland deltagare.

V. Ekonomiredovisning

NVL:s verksamhet finansieras av Nordiska ministerrådet och delas i personalkostnader och i verksamhetskostnader. Med utbetalningar till personal avses huvudkoordinator, administrativ koordinator, webbredaktör och nationella koordinators och kontaktpersoner för Grönland, Färöarna, Åland. Med utbetalningar till verksamhet avses NVL:s strategiska medel för nätverk, arbetsgrupper, analyser och mötesplatser.

Ekonomiöversikt för NVL 2016:

Inntekter		NOK
Anslag fra NMR (7 877 00 DKK)		9 975 039
Overført fra 2015		1 774 184
Ekstra inntekter 2016		33 798
Samarbeidskonferanse Validering, EAEA		172 789
Kvalitetsprosjekt, NMR		662 243
Totale inntekter		12 618 053
Utbetalinger	Budsjett	Regnskap
Utbetalinger personal	5 451 637	5 671 596
Utbetalinger virksomhet	5 358 434	4 861 622
Totale utbetalinger	10 810 071	10 533 218
Reserverte midler for virksomhet		1 797 720
Resultat/overføringer til 2017		287 115

Reserverede medel för verksamhet avser:

- reserverade utbetalningar till projekt och nätverk (resterande 15% av beviljningen) som utbetalas efter att ekonomiredovisningen för 2016 från den ansvariga nätverkskoordinatoren har skickats in till NVL;
- medel för finansiering av två aktiviteter som flyttas från 2016 till 2017;
- aktionsforskning i nordiskt kvalitetsprojekt inom validering, pågår 2016-2017;
- täckning av upplupna kostnader 2016.

Överförda medel integreras i NVL budget 2017.

Budget 2017

	Utfallet 2016	Budsjett 2017
Utbetalinger personal	5 671 596	5 451 637
Utbetalinger virksomhet	4 861 622	4 703 224
Reserverte midler	1 797 720	
Overføringer til 2017 budsjett	287 115	
		10 154 861

VI. Sammanfattning av viktigaste resultat

Nätverkande och samarbetsrelationer

NVL har fortsatt utvecklingen av vuxenutbildningen och producerade relevanta resultat för organisationer och beslutsfattare. NVL har arbetat intensivt för att öka spridningseffekterna av nätverksarbetet. Alla 5 nordiska länder, samt Färöarna och Åland redovisar att flera av de nordiska teman NVL jobbar med har förankrats bra nationellt. Målinriktade insatser genom nätverkande har skapat bra synergieffekter och ännu tätare samarbete mellan nätverk och NVL:s målgrupper.

NVL:s evaluering 2016 anser att NVL har varit och är framgångsrik i att skapa nätverk utifrån relevant problematik och områden samt att engagera sig med befintliga andra aktörer så att NVL:s röst finns i många sammanhang. Evalueringen slår fast att organiseringen har visat sig vara både effektiv och skapa effekter i form av nordiskt mervärde. Under 2016 har NVL haft 9 aktiva nätverk och 2 arbetsgrupper. 1 arbetsgrupp har avslutat sitt arbete 2016. NVL har bildat över 70 nya samarbetsrelationer i alla nordiska länder. Under 2016 har över 200 olika organisationer i Norden ingått i samarbetet med NVL.

Statistiken visar att NVL:s aktiviteter har en tvärssektoriell profil. Det är ganska jämn fördelning av deltagare mellan målgrupper: formell vuxenutbildning, högre utbildning och forskning. NVL upplever ett positivt intresse i NVL:s aktiviteter från organisationer i anknytning till arbetslivet (11%) och 5% kommer från yrkesinriktade utbildningar. Ökningen bland deltagare som representerar folkbildning är från 26% (2015) till 32% (2016) av totalantalet.

NVL har samarbetat med administratörerna för Nordplus Vuxen för att öka kunskapen om Nordplus ramprogram bland vuxenutbildningsmiljöer i Norden och ge potentiella projektansökare en inblick i aktuella nordiska frågor inom vuxnas lärande. NVL och Nordplus administration har samarbetat kring totalt 12 informationsarrangemang som har samlat runt 230 deltagare. Båda programmen har inlett planering för en samarbetskonferens 2017 om kompetensutveckling för utbildare.

De viktigaste resultaten inom nordiskt prioriterade teman är följande:

Flexibilitet i utbildningar

- Nordiskt Distansnätverk NVL har bidragit till spridning av kunskap om hur digitala verktyg berikar alla områden inom vuxenutbildningen, hjälper att involvera fler deltagare i lärande och aktivt främjar medborgarskap genom 6 webinarier och medverkan i konferenser i Norge, Island och Sverige.
- Två av NVL:s nätverk har lett en diskussion om de möjligheter och utmaningar som IKT innebär för utvecklingen av vägledningstjänsterna; synliggjort e-vägledning som ett komplement till övriga vägledningstjänster för att täcka särskilda behov, och bidra till att bredda utbudet av möjligheter till livslång vägledning för alla medborgare.

Arbetsplatsen som arena för lärande

- Nätverket Kompetens ur ett arbetslivsperspektiv har skapat en arena för dialog och diskussion mellan arbetsgivar-, arbetstagarorganisationer och utbildningsanordnare om kompetensutveckling i nordiskt arbetsliv. Nätverket har bidragit till att frågan om baskunskaper har diskuterats både utifrån ett utbildnings- och arbetslivsperspektiv.
- Fängelseutbildarnätverket har främjat ökning av intagnas utbyte av lärande genom att skapa tätare relationer och bättre sammanhang mellan utbildningsaktiviteter och arbetsrelaterad

verksamhet i fängelser; exempel som visar god praxis på samarbete mellan utbildning och arbetsrelaterad verksamhet från olika fängelser presenterades vid en nordisk konferens.

Validering

- Expertnätverket för validering har bidragit till en ökad kunskap i Norden kring metoder och processer för validering av vuxnas informella och icke formella kunskaper och kompetenser genom att medverka i analysarbetet inom ramen för EU-projektet "*Action Plan for Validation and Non-formal Adult Education (AVA)*" och tillfört nordiska inspel till en europeisk Action Plan för validering av icke formella kompetenser.

Vägledning

- Nordiskt nätverk för vägledning har färdigställt utredningen om samordningen av vägledningen för vuxna mellan utbildnings- och arbetsmarknadssektorerna. Kartläggningen ökar kunskaper om samordningen av vägledningen mellan utbildnings- och arbetsförvaltningen i Norden och ökar stödet för vuxnas övergång mellan utbildning och arbetsliv.

Utveckling av utbildningar och undervisning, bland annat genom att främja kreativa och innovativa kompetenser i utbildningar

- NVL har bidragit till kvalitetsutveckling av vuxnas lärande genom att etablera tre nordiska transformativa lärandecirklar för kompetensutveckling av vuxenutbildare med särskild fokus på kreativitet och entreprenöriellt lärande, och genom att sätta fokus på vuxenutbildningens roll för inkludering av nyanlända.

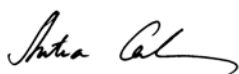
Synergi med europeiskt arbete

Nordiskt-europeiskt erfarenhetsutbyte synliggör nordiska styrkor och skapar synergieffekter samt ger också ett värdefullt bidrag till identifiering av utvecklingsområden på nordisk nivå. Samarbetet med [EPALE](#) (Electronic Platform for Adult Learning in Europe) har varit mångsidigt; resultat av nätverkssamarbete har förmedlats i Europa genom översättningar av DialogWeb-artiklar och nordiska rapporter, samt gemensamma informationsseminarier. NVL har fortsatt aktivt samarbete och erfarenhetsutbyte med [ELM](#) (European Lifelong Learning Magazine), [EAEA](#) (European Association for the Education of Adults) och [EBSN](#) (European Basic Skills Network).

Information och förmedling

NVL har aktivt implementerat sin strategi för information och kommunikation; använt många olika informationstjänster som hjälper NVL till att synliggöra nordisk nytta och konkretisera det omfattande nordiska utvecklingsarbete som pågår inom de temaområden som NVL arbetar med enligt NMR:s strategiska mål. NVL har en välbesökt webbsida med 21670 användare 2016 (20 611 i 2015). Webbstatistik från år 2016 visar att vi har mellan 6281 och 11373 unika besökare/månad. DialogWeb hade 5848 läsare i år på våra sidor. NVL satsar också på att öka genomslaget på sociala medier. @NVLDialogWeb har för tillfället 526 följare på Twitter (mot 352 2015). Under 2016 har antalet användare som gillar DialogWeb på Facebook ökat från 516 till 630.

Under 2016 publicerades 6 rapporter. Rapport om dokumentationsmetoderna inom det fria bildningsarbetet finns på tre språk (FI, EN, SE) tack vare samarbete med EPALE Finland. NVL:s rapporter skapar kunskapsunderlag för MR-U:s arbete, samt inspirerar nya utvecklingsprojekt.

Antra Carlsen, huvudkoordinator, NVL

VII. Bilagor

1. NVL rapporter från länderna:

Danmark

Finland

Island

Norge

Sverige

Färöarna

Grönland

Åland

2. NVL www statistik

3. Deltagarstatistik, per land, per målgrupp

4. NVL:s nätverk och arbetsgrupper aktiva i 2016

5. NVL:s samarbetspartners 2016

6. NVL:s ekonomi, transaktioner (elektroniskt till NMR)

Danmark

NVL årsrapport 2016

Den danske koordinator er placeret på Institut for uddannelse og pædagogik, IUP, på Århus universitet. NVL er i løbet af 2016 blevet tilknyttet forskningsprogrammet 'Learning, innovation and sustainability in organisations' (LISO).

NVL's opgave i Danmark er, at på tværs af sektorer indsamle, systematisere og formidle ny viden inden for voksen- og efteruddannelsesområdet, støtte og initiere nye initiativer, og sikre udveksling af information, viden og erfaring mellem Danmark og Norden.

Danske temaer i Norden – nordiske temaer i Danmark.

Den danske koordinator er i starten af 2016 ansvarlig for to nordiske netværk.

Dansk forskning i Norden, nordisk forskning til danske deltager

NVL's tematiske forskernetværk, som har til opgave at fremme kontakt og samarbejde mellem forskere og praktikere og formidle aktuel forskning indenfor området voksnes læring i Norden. I foråret 2016 aftalte NVL og en dansk arbejdsgruppe bestående af forskere fra EVA, SFI og Uddannelsesforbundet, at opgive gennemførelse af en nordisk conference om temaet Basic Skills i Danmark. Der var ikke nordisk interesse. Temaet er stadig aktuelt i NMR. Derfor fik Danmarks Evalueringsinstitut, EVA til opgave at gennemføre en deskresearch om temaet for NVL. NVL og EVA deltog og præsenterede resultaterne på det finske formandskabs conference i Finland i maj. Det videre arbejde med forskning indenfor området overførtes til den svenske koordinator og dennes netværk.

Danske forskere og den danske koordinator er i 2016 involveret i udvikling af et evalueringsdesign og et spørgeskema til to NVL projekter. Det ene er evaluering af gennemførte handlingsrettede og deltagerinvolverende seminarer, "To-do" seminarer i regi af NVL ø-netværk. Det andet er udvikling af en spørgeskemaundersøgelse med henblik på at afdække kompetencebehov hos de, der arbejder med voksnes læreprocesser i offentlige og private virksomheder i Norden. Spørgeskemaundersøgelsen er en del af forberedelsen til en Nordplus – NVL conference om "Voksenlærerkompetencer" i 2017.

Nordiske forskere evaluerer fortløbende et stort pilotprojekt der gennemføres i NVL netværk om "Entreprenørskab, entreprenøriel læring og innovation", som den danske koordinator er ansvarlig for. Forskningen gennemføres som et aktionsforskningsprojekt, og giver dermed udvikling og viden til de danske deltager pilotprojektet.

NVL's nordiske voksenpædagogiske netværk om "Entreprenørskab, entreprenøriel læring og innovation"

Den danske koordinator har i 2016 været ansvarlig for et pilotprojekt om "Transformative læringscirkler", der har til formål at afprøve og udvikle en ny model for nordisk deltagerinvolverende og praksisnær efter- og videreuddannelse for de, der arbejder med voksnes læreprocesser indenfor temaet entreprenørskab, entreprenøriel læring og integration. Der etableres i 2016 tre nordiske cirkler samt nationale og lokale cirkler knyttet til de nordiske. Der gennemføres i 2016 træning af deltagere og facilitatorer samt to arbejdende cirkelseminarer. Mellem de nordiske cirkelseminarer gennemfører deltagerne digitale cirkelmøder, og lokalt arbejde med nationale cirkler.

Den danske koordinator har fortløbende kontakt og afstemmer forventninger med en gruppe forskere fra Norge og Sverige. Projektet evalueres som et aktionsforskningsprojekt og giver fortløbende inspiration og udvikling til de danske og grønlandske deltagere.

Ø-Netværkets ”To-do” seminarer- inspiration for Danmark.

Den danske koordinator er medansvarlig for gennemførelse og evaluering af Ø-netværkets ”To-Do” seminarer på Bornholm, Gotland og Åland. Inspiration til ”To-do” seminarer kom fra netværket ”Entreprenørskab, entreprenøriel læring og innovation” og har fokus på udvikling af deltagerinvolverende, praksisnære arbejdsformer. Temaet for seminarerne var ”Ny-ankomne flygtninge og arbejdsmigranter”. Det særligt bemærkelsesværdige er, at målgruppen flygtninge inddrages i udvikling af ideer til løsning af konkrete udfordringer. I Danmark er ”To-do” gennemført på Bornholm, hvor flygtninge og bornholmere i fællesskab har udviklet og gennemført konkrete aktiviteter i 2016 med særligt fokus på civilsamfund.

Arbejdsformen ”To-do” blev præsenteret og diskuteret på NVL og Voksenpædagogisk forums forårskonference i Odense.

Der har været danske teoretiske og praktiske perspektiver i alle NVL’s nordiske netværk, i alle nordiske konferencer, i NVL’s nyhedsbreve og i artikler i Dialog web.

Danske NVL aktiviteter

I Danmark samarbejder NVL så vidt muligt med institutioner og aktører om gennemførelse af aktiviteter. Som grundlag for samarbejde gennemførte den danske koordinator kontaktbesøg på institutioner, projekter og i læringsmiljøer i Jylland, på Fyn, Sjælland og Bornholm, samt deltog i årsmøder, seminarer, konferencer. Koordinator holder fortløbende kontakt med centrale aktører på området.

Dansk netværk for voksenpædagogik - ”Voksenpædagogisk forum”

Det danske netværk for voksenpædagogik ”Voksenpædagogisk forum” har i nogle år fungeret som en stærk og velfungerende referencegruppe for dansk NVL arbejde. ”Voksenpædagogisk forum” har som et af sine formål at styrke den voksenpædagogiske diskussion i Danmark på tværs af sektorer og miljøer. NVL koordinerer pt. netværket og skaber forbindelse mellem dansk voksenpædagogisk arbejde og NVL’s nordiske arbejde. Netværket arbejder gennem fleksible, tværsektorielle arbejdsgrupper med temaer, der er aktuelle både i dansk og nordisk perspektiv.

I 2016 indgik repræsentanter fra mange organisationer i referencegruppen. I de mindre arbejdsgrupper, der var ansvarlige for konkrete aktiviteter, deltog bl.a. RUC, EVA, Tamu, Uddannelsesforbundet, VUC lederforening og -videncenter, EVA, danske sprogskoler, FFD, VUC&HF Nordjylland, Folkeuniversitetet Østthimmerland, Københavns kommune, UCL, DFS og kriminalforsorgen. Netværket planlagde og gennemførte i maj en meget velbesøgt konference med temaet ”Globale konflikter – lokale udfordringer”. Konferencen havde et særligt fokus på, hvordan voksenlæring kunne medvirke til at møde flygtninge og ny-ankomne med henblik på arbejds- og samfundsmæssig inklusion. Der var en nordisk workshop om ”To-do” seminarer og betydning af at tale ”med” og ikke ”om” målgruppen for indsatser.

Konferencen blev i efteråret fulgt op af referencegruppen ”Voksenpædagogisk forum’s” seminar med temaet ”Praksis. Hvad er praksis, og hvilke implikationer kan praksisvendingen have for det voksenpædagogiske område?”. Der var nordiske oplæg om ”Læring i arbejdslivet”

Temaet førte til interessante og vigtige diskussioner. En arbejdsgruppe blev nedsat til at planlægge forårets konference 2016 med afsæt i dette tema.

Det er sjette gang ”Voksenpædagogisk forum” gennemfører en national konference om foråret og et arbejdende referencegruppe seminar i efteråret. En tradition Voksenpædagogisk forum og NVL håber fortsætter fremover. Arbejdet medvirker til at styrke den nationale interesse for voksenpædagogik i Norden og Danmark på tværs af sektorer og miljøer.

Realkompetence i DK

Anerkendelse af realkompetencer har gennem NVL’s Ekspertnetværk for Validering indgået i det nationale arbejde i Danmark. NVR, Nationalt Videncenter for Realkompetence er repræsenteret i netværket.

Opgaver med anerkendelse af realkompetencer i såvel Danmark, som i det nordiske perspektiv har været drøftet mellem koordinator for NVL i Danmark og centerleder af NVR, medlem af NVL netværket for validering med henblik på vidensformidling og koordinering af opgaver. I efteråret 2016 afsluttedes Nordplus projektet, der havde til formål at etablere en nordisk vidensplatform for de, der i praksis løser opgaver med validering. Vidensplatformen er udviklet i form af en hjemmeside <http://nvl.org/valiguide/> . Hjemmesiden vil fortsat blive udviklet af Ekspertnetværket for validering, netværket har nu ansvar for ValiGuide. Facebook og Twitter knyttes til platformen i foråret 2017.

Danmark indgår i Forskningsprojektet om udvikling og sikring af kvalitet i arbejdet med validering i de nordiske lande. NVR, Program for realkompetence varetager forskningsopgaven og erhvervsskolen Tradium, Randers indgår i projektet. Tradium afprøver den nordiske model for kvalitet i validering. Forskningsprojektet har til formål at styrke den nordiske brug af kvalitetsmodellen og derigennem sikre kvalitet i arbejdet med validering.

I Danmark er der i 2016 afholdt en række møder om frivillighed og kompetencer. Formålet har været at bidrage til at synliggøre den kompetenceudvikling som sker i den frivillige sektor. At styrke viden om mulighederne for at afklare, dokumentere og anerkende kompetencer tilegnet i den frivillige sektor og professionalisere og kompetenceudvikle i forhold til løsning af disse opgaver. At tilgodese stigende efterspørgsel fra de frivillige ift. at vise/dokumentere/italesætte erfaringerne opnået ved det frivillige arbejde. I sammenhængen med møderne søges der nu om et udviklingsprojekt med involvering af både nationale aktører, organisationer og uddannelsesinstitutioner.

I 2016 er der lavet en række aftaler vedrørende planlægningen af den internationale VPL Biennale, som afholdes i Aarhus i april 2017. NVL er medarrangør og har allerede i 2016 bidraget med input til program og oplægsholdere.

Præsentation af NVL og kontakt til miljøer

Præsentation af NVL og NVL’s arbejde foregik på den danske koordinators kontaktsbesøg i miljøerne, i de nationale netværk, på konferencer og seminarer og gennem koordinatorens danske nyhedsliste.

Målgrupper

Antallet af danske deltagere i NVL aktiviteter er i 2016 noget mindre end de tidligere år. Det har flere årsager bl.a. flere aktuelt opståede opgaver og udskydelse af regionalt seminar.

Den danske koordinator har gennemført flere aktiviteter i 2016 men med færre deltagere samt flere aktiviteter i Norden.

De nordiske udviklingsprojekter har været arbejdskrævende både, hvad angår gennemførelse af aktiviteter, evaluering og udvikling af evalueringsdesign. Arbejdet i 2016 har derfor i høj grad

handlet om at sikre fortløbende udvikling, implementering og forskningsbaseret viden fra igangværende udviklingsprojekter. Dette med henblik på spredning og formidling i 2017. De danske aktører i projekterne foretrak, at de foreslående formidlingsaktiviteter i Danmark om resultater fra de to udviklingsprojekter blev skubbet til 2017, når evalueringsresultater var færdige. NVL og danske aktører i netværkene arbejder pt på at planlægge et regionalt seminar i Midt-Syddjylland.

Norsk formandsskab

Den danske koordinator fik til opgave at koordinere planlægningen af det norske formandskabs konference 2017 med temaet "Inklusion". Som forberedelse etablerede den danske koordinator en arbejdsgruppe med overvejende danske medlemmer, og planlagde og gennemførte sammen med dem et forberedende Dialogseminar der blev gennemført i Malmø. Der var flere danske oplægsholdere, hvor nogle er foreslået som oplægsholdere til formandsskabskonferencen.

Nordplus

Den danske koordinator fik til opgave at forbedre og planlægge en Nordisk konference om "Voksenlærerkompetencer" i 2017 i Lund sammen med NVL centralt og Nordplus. Forberedelse og udvikling af spørgeskemaundersøgelse var en del af dette arbejde.

Den danske koordinator medvirkede i flere Nordplusvoksen informationsmøder.

Kontakt til relevante aktører er blevet skabt gennem nyhedsbreve, konferencer, besøg og seminarer i flere sektorer, institutioner, organisationer og voksenpædagogiske miljøer. Det er stadig en udfordring at få både store og SMV virksomheder til at indgå aktivt i længerevarende samarbejde om aktiviteter. Et begyndende styrket arbejde med forskningsprogrammet i den danske værtsorganisation, kan evt. føre til større virksomhedskontakt.

Antal af deltagere af anden etnisk baggrund er i den danske koordinators arbejde steget noget i netværk og arbejdsgrupper.

Maria Marquard, NVL koordinator i Danmark

Finland

NVL årsrapport 2016

NVL koordinatör i Finland är placerad på Kansalaisopistojen liitto KoL – Medborgarinstitutens förbund MiF r.f. som fungerar som värddorganisation för NVL. Flera aktiviteter har genomförts i samarbete med Medborgarinstitutens förbund under året.

Nordiska teman nationellt

Validering

Koordinatorn har varit ansvarig för en nationell valideringsgrupp, som är en tvärssektoriell arbetsgrupp, vars medlemmar representerar vuxenutbildning och fritt bildningsarbete på policy- och praktikernivå.

Valideringsgruppen har fortsatt sitt arbete med validering av icke-formellt och informellt lärande samt färdigställt en rapport "Studieintyg utfärdade av fritt bildningsarbete som verktyg för validering". Rapporten lyfter fram möjligheter att använda studieintyg från fritt bildningsarbete som verktyg för kompetensvalideringen inom andra utbildningsformer.

Rapporten ger rekommendationer om hur dokumentationsmetoderna inom det fria bildningsarbetet kan utvecklas så att de stödjer valideringen av kompetenser förvärvade inom denna sektor. Rapporten är skriven på finska och den har blivit översatt till svenska och engelska med stöd av EPALE i Finland. Rapporten har under året spridits till finländska och nordiska organisationer inom det fria bildningsarbetet / folkbildningen. Valideringsgruppens medlemmar har spridit rapporten till andra utbildningsformer genom sina egna kanaler.

De olika språkversionerna finns på NVL: s webbplats:

Den finska [här>>>](#) Den svenska [här>>>](#) Den engelska [här>>>](#)

Den nationella valideringsgruppen har bidragit till seminariet "Open Badges for Adult Educators" genom att presentera det nordiska valideringsnätverkets rapport "Validation and the value of competences - Road Map 2018". Seminariet arrangerades i Helsingfors i maj av Nordplus Vuxen -projekt Open Badges for Adult Educators.

Ett annat centralt tema i valideringsgruppens verksamhet har varit valideringen av invandrarnas kunnande och kompetenser. Gruppen har planerat och genomfört ett seminarium om temat som arrangerades i Lahti i december i samarbete med ESF -projekten Ossi (Osaaminen esiin) och Ostu (Opettajien koulutushanke). Seminariet hade som syfte att presentera utvecklingen av valideringen av invandrarnas kompetenser inom universiteten, yrkeshögskolorna och arbetslivet samt att lyfta fram och förmedla nya metoder och praxis inom området. Seminariet streamades av Epale i Finland. Sammanlagt var det ca 140 deltagare och av dem ca 50 på distans.

Valideringsgruppen har följt upp ett nordiskt forskningsprojekt som har som syfte att undersöka kvalitet i arbetet med validering för vuxna på gymnasial nivå. Projektet har en nära anknytning till gruppen för att en av medlemmarna är involverad i projektet som forskare. Valideringsgruppen har också fungerat som referensgrupp för "European Inventory for Validation of formal and informal learning i Finland".

Samarbete med Nordplus vuxen

Koordinatorn har varit medlem i CIMO:s (Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete) expertgrupp för vuxenutbildning och fritt bildningsarbete. Expertgruppen följer upp

Erasmus+ och Nordplus-projekten och det europeiska forumet för vuxenutbildning EPALE samt bidrar till utvecklingen av projek. Under hösten 2016 har NVLs webbredaktör och koordinator i Bildningsalliansen Johanni Larjanko arrangerat infoträffar kring projektfinansiering, bland annat om Erasmus+ och Nordplus. Träffarna ordnas i samarbete mellan flera olika aktörer, som till exempel Svenska Kulturfonden, Aktion Österbotten och Leader. I samband med dessa tillfällen har NVLs broschyrer också delats ut, och deltagarna har fått höra lite om det nordiska samarbetet kring vuxnas lärande. Träffar ordnades i Vasa, Jakobstad, Ekenäs samt Karis. Dessutom en föreläsning kring Nordiska och Europeiska dimensioner i arbetet med vuxnas lärande vid Svenska Studieförbundets årsmöte 22.11. i Helsingfors.

Övriga nationella aktiviteter

NVL har följt upp och deltagit i evenemang inom sektorprogrammet för utbildning och forskning under Finlands ordförandeskap för Nordiska ministerrådet 2016. Koordinatören har deltagit i seminariet "Framtidens mobilitet och samarbete i Norden" i Helsingfors i augusti. NVL:s webbsidor och nätverkande har presenterats på seminariet "Digital International Collaboration in Education", som arrangerades i anslutning till Nordplus programkommittens möte i Tammerfors i maj.

NVL har varit med om att arrangera Medborgarinstitutens förbunds största årliga evenemang "Tammiseminaari" som hölls i Raumo i slutet av januari. Det nordiska inslaget på seminariet handlade om ett visionärt och innovativt tänkande och ledarskap i en kontext som bildas av traditioner i en lokal verksamhetsmiljö.

NVL publicerade i slutet av 2015 en rapport om validering inom folkbildningen ["Folkbildning and validation of key competences"](#). Rapporten belyser de nyckelkompetenser som individerna behöver i dagens samhälle samt hur den nordiska folkbildningen kan bidra till att utveckla dessa och hur de kan valideras. Rapporten har presenterats på seminariet "We love kansalaisopisto" som arrangerades i samarbete med KoL i Helsingfors i februari.

NVL:s arbetsgrupp kring grundläggande färdigheter har färdigställt en [rapport om basfärdigheter för vuxna i de nordiska länderna](#). Koordinatören har presenterat rapporten och det nordiska arbetet kring basfärdigheter på ett seminarium som har hållits för styrelsemedlemmarna inom Medborgarinstitutens förbund i Helsingfors i juni.

Koordinatören har varit medlem i en rådgivande styrelse för forskningsprojektet ["Adult Education as a means to Active Participatory Citizenship"](#) (EduMAP). EduMAP är ett Horizon2020 projekt som fokuserar på att forska i utbildningsbehov hos unga vuxna som har svaga baskunskaper i att läsa och skriva, i språkliga och kulturella färdigheter eller som avbrutit skolan eller av olika orsaker inte sökt sig till en utbildning. Projektet har haft ett rådgivande styrelsemöte under 2016 och ett informations- och dialogseminarium i Helsingfors i november.

Målgrupper och samarbetspartners

Drygt hälften av deltagarna i NVL:s aktiviteter i Finland har representerat folkbildningsorganisationerna vilket förklaras av ett tätt samarbete med värdorganisationen Medborgarinstitutens förbund och andra paraplyorganisationer inom fritt bildningsarbete. De näst största deltagargrupperna har varit representanter för högskolor (16 %) och offentlig förvaltning (15 %). Högskolornas andel förklaras av att de har varit samarbetspartner i nationella aktiviteter och på det sättet har man nått dem som målgrupp. Myndigheter och andra representanter för den offentliga förvaltningen har man utöver seminarierna nått också genom nationella möten.

NVL har under året samarbetat med 26 samarbetspartners, som representerar myndigheter, paraply- och utbildningsorganisationer inom fritt bildningsarbete, högskolor, organisationer inom yrkesutbildningen för vuxna och olika föreningar. Under året har samarbete med tre nya partners etablerats.

Informationsarbete

Information om NVL har under året spridits på seminarier och möten som NVL har arrangerat eller varit involverad i samt via e-postlistor och paraplyorganisationernas nyhetsbrev. På seminarierna och konferenserna har NVLs rapporter och informationsmaterial delats ut.
Pirkko Sartoneva NVL koordinator i Finland

Pirkko Sartoneva, NVL koordinator i Finland

Island

NVL årsrapport 2016

Synergi

Arbeidslivets opplæringscenter (AO) har vært vertskap for NVL fra NVL ble opprettet for 12 år siden. AO og NVL har oppgaver innenfor samme arbeidsområder, noe som danner et utmerket grunnlag for samarbeid om aktiviteter, faglig utveksling og inspirasjon. Samarbeidet med NVL har skapt viktige synergier for voksnes læring på Island. AO legger stor vekt på det nordiske samarbeidet. Det vises blant annet i at, i tillegg til koordinatoren, var fem av AOs medarbeidere aktive deltakere i like mange NVL nettverk og arbeidsgrupper i løpet av 2016.

Med formidling ved forskjellige arrangement og informasjonskilder som Nyhetsbrevet, DialogWeb, NVLs nye hjemmeside og Gátt har NVL i stor grad bidratt til at dialogen om voksnes læring på Island er blitt mer variert og bredere.

Aktiviteter

En viktig del av NVL koordinatorens arbeid i 2016 besto av forberedelser og gjennomføring av arrangement knyttet til NVLs virksomhet og målsetning. Det er en bevisst strategi for NVL på Island å delta i bredt tversektorielt samarbeid, hvor gjensidig utveksling av kunnskap og informasjon kobles til temaer, som er aktuelle og prioriterte både nasjonalt og nordisk, med det som formål å styrke gjensidig utbytte og relevans. Koordinatoren har også ansvar for det nordiske nettverket *Kompetanse sett fra arbeidslivet*.

Nettverk om kompetanse sett fra arbeidslivet

Arbeidet med nettverket om kompetanseutvikling sett fra arbeidslivet, fortsatte hele året 2016. Nettverket er organisert i samarbeid med partene i arbeidslivet. Nettverket har identifisert og reflektert over de viktigste underliggende faktorene for hindringer og problemer for arbeidslivslang læring. Nettverket arbeidet med en analyse av utfordringer, årsaker og konsekvenser av de største utfordringene som Norden står over for på dette området. Nettverket bearbeidet grunnlagsdokumentasjon for en innspillskonferanse med eksperter fra alle de nordiske landene i Malmö 25-26. august. Ekspertene bidro med informasjon om nye hindringer, kommentarer og prioriteringer. I slutten av 2016 skulle en rapport med rekommandasjoner og prioriteringer utkommet men av uforutsette grunner ble arbeidet forsinket.

Nordiske temaområder som forankres nasjonalt

Av nordiske prioriterte temaområder var validering, veiledning, IKT i læring og undervisning, tverrsektorielt samarbeid innenfor livslang læring, forankret nasjonalt gjennom islandske deltakere og ved formidling av informasjon på konferanser, seminarier og i arbeidsgrupper. Informasjon om NVLs virksomhet og prioriterte områder har også blitt formidlet på Island på www.frae.is og i AO årsskrift Gátt.

Møte med islandske NVL medlemmer om nordiske temaer

Den 3. mars møttes islandske representanter fra diverse NVL nettverk for å diskutere aktiviteter på Island, foreliggende planer og ønsker. Det ble en livlig diskusjon om ulike interesser og prioriteringer. En av idéene som kom fram var at det er behov for utvikling av voksenpedagogikk og bruk av IKT i læring og utdanning. I kjølevannet av møtet bestemte vi å arbeide videre med denne idéen og resultatet ble et seminar om Åpen media og læringssamfunn, se nærmere nedenfor.

Seminar om validering i akademia

Det første arrangement i 2016 var et seminar i samarbeid med Islands universitet og NVLs ekspertnettverk om validering i Nordens hus den 18. mai. Emnet til diskusjon var validering i akademia. Over femti deltakere var aktive, blant dem var rektorer og veiledere ved høyskoler og universiteter, representanter fra utdanningsdepartementet, Arbeidslivets opplæringscenter og eksperter i NVLs valideringsnettverk. Det kom fram at validering av utdanning og kunnskap foregår på forskjellig måte i de Nordiske landene. Målet for diskusjonen var å bidra til at medarbeidere ved islandske universiteter kan møte utfordringen om hvordan felles metodikk og koordinert framgangsmåte for validering kan bidra til en utvidet adgang for mer variert gruppe voksne til universitetene.

Vellykket Nordisk Europeisk konferanse

Over 80 deltakere fra hele Norden var aktive på en veiledningskonferanse i Reykjavik onsdag den 9. november 2016. Hovedtemaet var veiledning for voksne under tittelen *Guidance for low qualified adults in the light of The New Skills Agenda*. På konferansen var to key-notes om hvordan informasjonsteknologi og sosiale medier kan brukes i veiledning. I den andre key-note ble det lagt stor vekt på at for å nå til gruppen med kort utdanning er det viktig å møte hver enkelt hvor den står. Det bekreftet [Dusanka Kotras](#), som var med oss online fra Nord Island. Dusanka kom fra Kroatien som flyktning 2002. Hun var utdannet som kokk i hjemlandet men manglet dokumentasjon. Hun fikk fort arbeid i faget og i gjennom en valideringsprosess fikk hun fagbrev, kokk i storkjøkken/institusjon, bor i Akureyri og arbeider på en skole. Konferansen var et samarbeid mellom NVL, Arbeidslivets opplæringscenter, Erasmus+, EPALE og Euroguidance.

Lær i skyen

I overkant av et hundre personer deltok i seminaret Fremtiden i voksnes læring, som NVL, Arbeidslivets opplæringscenter og EPALE arrangerte i samarbeid 30. november 2016. Hovedinnleder var Alastair Creelman fra NVL Distans nettverk, hans presentasjon var under overskriften *New arenas for learning – extending the discussion*. På seminaret fikk to læringsambassadører utdelt utmerkelser, som i år ble gitt til voksne som hadde oversteget hindringer og fullført utdanning som forandret deres stilling på arbeidsmarkedet.

Åpen media og læringssamfunn

En ny type samfunn er blitt til, alle kan delta uavhengig av hvor i verden de befinner seg. Alt som behøves er interesse, en datamaskin, smartutstyr og forbindelse til internett. Et seminar for voksenlærere under overskriften Åpen media og læringssamfunn, om nyskaping og utvikling av området ble holdt den 1. desember. Målet var å støtte opp om økt fleksibilitet i læring. Over tretti deltakere fikk presentert nye metoder og verktøy innenfor IKT i læring og undervisning.

Nasjonal gruppe for validering

NVL på Island har en nasjonal referansegruppe for validering. Gruppen er sammensatt av eksperter innenfor området. Den ledes av AOs spesialister innenfor validering og veiledning. I gruppen formidles islandske erfaringer til det nordiske valideringsnettverket og vise versa. Denne formidlingen har påvirket utviklingen på området på Island på en særlig positiv og effektiv måte. Den nasjonale gruppen hadde arbeidsmøte online i mai og et møte i Reykjavik i november 2016. På møtet ble situasjonen for validering på Island og i øvrige land i Norden presentert og diskutert, og videre mulig utvikling.

Målgrupper og samarbeidsparter

Et antall Islendinger deltok i nasjonale og nordiske møter, seminarer, symposier og konferanser i 2016. Deltakere i både nasjonale og nordiske arrangement nærmet seg fire hundre. Hva angår målgrupper er utviklingen lik og i de siste årene, mange deltakere fra AOs samarbeidspartnere, livslanglæring sentrene rundt om i landet, fagforeninger og andre som arbeider med kompetanseutvikling i arbeidslivet. Det er også forholdsvis mange deltakere fra det formelle utdanningssystemet, både videregående skoler og universitet. NVL på Island vist hos Arbeidslivets opplæringssenter som eies av arbeidsmarkedets parter, både privat og offentlig og har livslanglæringssentre rundt om hele landet som samarbeidspartnere. Dette har en klar innflytelse på hvilke organisasjoner islandske deltakere i NVL arrangement kommer fra. Først og fremst arbeidslivets parter, fagforeninger, og forbund, utdanningsfond, og ledere, veiledere og prosjektledere ved LLL sentra. AO arbeider også med utdannings- og kulturdepartementet, universitetene og andre offentlige institusjoner som er ivrige deltakere i NVL arrangement på Island.

Formidling i media

Islandsk NVL koordinator har regelmessig bidratt med nyheter fra Island i NVLs nyhetsbrev og på www.nvl.org og nordiske nyheter når det har vært aktuelt. Det har også vært utført et aktivt og grundig arbeid med å informere om NVLs nyhetsbrev, DialogWeb og det omfattende arbeidet som foregår i regi av NVL. På alle møter og konferanser er DialogWeb og Nyhetsbrevet tilbudt til nye lesere og abonnenter. Dette har ført til at flere islendinger abonnerer nå på Nyhetsbrevet og flere leser DialogWeb. NVL er presentert på AOs hjemmeside, www.frae.is. I AOs årsskrift Gátt 2016 ble NVLs arbeid omhandlet i flere artikler.

Nordplus voksen samarbeidet.

Det ble avholdt et møte mellom NVLs koordinator og Nordplus i mai 2016 hvor koordinator la fram et forslag om felles arrangement hvor islandske deltakere i prosjekt med støtte fra NordplusVoksen eller Erasmus+ fikk anledning til å presentere prosjektene og resultatene. Forslaget ble ikke gjennomført i 2016 men det er planer om at gjøre det i 2017.

Sigrún Kristín Magnúsdóttir, NVL koordinator på Island

Norge NVL årsrapport 2016

Vertsorganisasjonen for NVL-koordinatoren i Norge er Voksenopplæringsforbundet/VOFO. VOFO er en paraplyorganisasjon for de 15 studieforbund som mottar statlige tilskudd under voksenopplæringsloven i Norge.

For å spre informasjon om NVLs arbeid, har koordinatoren i 2016 hatt møter med og gjennomført arrangementer i samarbeidet med VOFO og andre instanser innen voksenopplæringssektoren i Norge.

Koordinatoren har ansvar for NVLs Distans-nettverk. I tillegg har Ellen Stavlund ledet nettverket Holdbar utvikling.

Den 1. september avsluttet Ellen Stavlund sitt vikariat som koordinator. Ny koordinator fra samme tidpunkt er Astrid Krohn.

Nasjonale aktiviteter i 2016

- **Informasjonsmøte om Nordplus Voksen for studieforbundene og deres medlemsorganisasjoner.**

SIU er ansvarlige for Nordplus Voksen og Erasmusprogrammet i Norge. Studieforbundene er ikke godt representert verken på informasjonsmøtene eller som prosjektsøkere. SIU var derfor positive til et tettere samarbeid om informasjonsmøter med studieforbundene som særlig målgruppe. Vi ønsket også å involvere EPAL. Etter et godt samarbeidsmøte i januar mellom NVL, SIU, VOFO og Vox/EPAL, ønsket vi å tilby lokale informasjonsmøter tre steder. VOFO Østfold var interessert og arbeidet aktivt og godt med invitasjon og informasjon. Likevel var det færre påmeldt enn ønsket, ca 10 stk. Interessen under møtet var god og aktiv. Men kapasiteten til å bruke prosjektmulighetene er ikke til stede i små organisasjoner. VOFO Finnmark ønsket også informasjonsmøte, men fant ikke rom for det i 2016. I mer grågrindete strøk, bør informasjonsmøtene kombineres med andre, inspirerende tiltak for at studieforbundene og medlemsorganisasjonene skal motiveres til å komme.

- **Spredning av NVLs arbeid i samarbeid med Institutt for pedagogikk og livslang læring, IPL.**

Under konferansen Dialog ved NTNU i Trondheim 7. april, presenterte NVL sitt arbeid og resultater i plenum og hadde informasjonsstand i foajeen. NVL var også ansvarlig for en workshop om Dialog - ”at samskabe kundskab og perspektiver”. Det var ca 100 deltakere til stede fra norske utdanningsmiljøer, spesielt fra universitet og høyskoler

- **NVL-prosjektet Kompetanse sett fra arbeidslivet** ble avsluttet i 2016. Resultatet er i to omganger presentert for strategipartene i forbindelse med det norske Kunnskapsdepartementets arbeid med Nasjonal kompetansepolitisk strategi. NVL er indirekte representert som strategipart gjennom prosjektdeltaker Tormod Skjerve som representerer Virke, og NVL-koordinator som representerer VOFO. NVL samarbeider med de norske prosjektdeltakerne om videre spredning av resultatene i 2017 når endelig rapport foreligger.

- **Møte med NVLs norske nettverksmedlemmer.**

I september 2016 arrangerte NVL-koordinator et felles møte med alle som er involvert i NVL-nettverk i Norge. Hensikten var å utveksle erfaringer og dele resultater fra arbeid i ulike nettverk. Tema for diskusjonen var: Er NVL godt nok kjent i Norge? Hva kan eventuelt gjøres for å spre informasjon og resultater? Hva kan vi samarbeide om? Møtet hadde god oppslutning fra nettverksmedlemmene, Kunnskapsdepartementet, VOFO og Vox. Det var 18 deltakere.

Noen spørsmål som ble reist i møtet og som vi diskuterer framover og i neste samling i 2017:

- Hvem er målgrupper for NVLs nettverksarbeider?
- Prosjekter for å utvikle policies - hvordan sikre at resultater og anbefalinger fra NVL-prosjekter når fram til rett nivå og påvirker systemutviklingen? Hvor starter den prosessen?
- Prosjekter for å utvikle praksis - hvordan sikre at resultater og anbefalinger fra NVL-prosjekter blir gjort kjent, tilgjengelig og anvendt i respektive nasjonale fagmiljøer?
- Hvordan sikre at NVL-arbeider foregår på tvers av sektorer?
- Hva ville vi få ut av å samarbeide mer på tvers av nettverkene? Er det ønskelig, er der et behov, er det realistisk?

Øvrige nasjonale aktiviteter

- **Seminar om realkompetansevurdering i folkeopplysningen.**

Vurdering og anerkjennelse av realkompetanse er et viktig tema i utdannings- og integreringsperspektiv, og vesentlig for anerkjennelse av ikke-formell voksenopplæring. NVL arrangerte i samarbeid med VOFO et seminar om merverdien av ikke-formell læring med Jury Maninen som hovedinnledet om Bell-prosjektet - *Kurs motiverer til læring og livsglede*. Deltakere var studieforbundene, VOFO-regionene, myndigheter og beslutningstakere, pluss andre interesserte. Bakgrunnen for seminaret var den nordiske rapporten *Folkebildning og evaluering av nøkkelkompetanser* og hvordan ikke formell læring kan dokumenteres i realkompetansevurdering og NKR. 28 deltakere.

- **Inkludering - felles konferanse med VOFO våren 2016.**

Den norske regjeringen presenterte våren 2016 Stortingsmeldingen *Livslang Læring og utenforskap*. På denne bakgrunnen samarbeidet NVL med VOFO om konferansen *Fra utenforskap til Ny sjanse* som en oppfølging av stortingsmeldingen.

Hovedinnleder var Kommunenes Sentralforbund (KS) om *Utenforskap i velferds-Norge*.

Folkehøgskolene presenterte sin integreringsfilosofi på samme arrangement.

Tre workshops med ulik innfallsvinkel til integreringstemaet ble avholdt i paralleller. Et tema var «Hva mener vi egentlig med integrering, funksjonshemming og utenforskap». Det var 35 deltakere på konferansen.

Nettverksarbeid

Norsk koordinator har ansvaret for to nettverk: Distans og Bærekraftig utvikling.

Flere medlemmer i Distans-nettverket var foredragsholdere på den norske konferansen FuNKon16 som ble arrangert av Fleksibel utdanning Norge og handelshøgskolen Bedriftsøkonomisk institutt. Distans-medlemmer la i plenum fram resultat av Nordplus-prosjektet om «Silent learners», og diskuterte prosjektet i tematiske parallellsesjoner. 100 deltakere.

Hovedprioriteringen for nettverket «Bærekraftig utvikling» i 2016 var å følge kurs nr to i Utdanningen for bærekraftig utvikling. Dette for å bidra til å implementere påpekninger i evalueringen av pilotkurset og utvikle det pedagogiske grunnlaget for kurset gjennom tydelig sammenheng mellom teori og praksis og involvering av deltakernes erfaringer og kunnskap. Utdanningen ble finansiert av Nordisk Ministerråd. Medlemmer av nettverket var invitert til informasjon og drøfting av utdanningen ved seks forskjellige konferanser i henholdsvis Finland, Sverige, Ungarn, Irland og Skottland.

Samarbeid

Voksenopplæringssektoren er sentralisert og velstrukturert i Norge. NVL-koordinator søker derfor samarbeid med sentrale instanser for å styrke kontakt med fag- og læringsmiljøer innen respektive sektorer av voksenopplæringen.

Kompetanse Norge (Vox) er nasjonalt sentrum for den formelle voksenopplæringen, og NVL-koordinator har i 2016 intensivert samarbeidet med fagmiljøer i KN, blant annet for å motivere til deltakelse i NVLs veiledningsnettverk. Dette arbeidet videreføres i 2017.

VOFO er sentralledd for ikke-formell voksenopplæring og organiserer 15 landsdekkende studieforbund. NVL har samarbeidet med VOFO om to konferanser for å styrke kontakten med studieforbund og deres medlemmer som står for de mange kursaktivitetene rundt i landet.

Opplæring i arbeidslivet har gjennom året fått økende oppmerksomhet, dels gjennom arbeidet med nasjonal kompetansepolitisk strategi. Ny NVL-koordinator har deltatt på VOFOs team i dette strategiarbeidet og innledet samarbeid med Virke og LO for å planlegge felles aktiviteter i 2017.

Voksenpedagogikk og voksnes læring har svak akademisk forankring i Norge. Det er derfor få miljøer å søke samarbeid med. De viktige samarbeidspartnere for NVL i Norge er dermed:

VOFO. NVL Norge valgte spesielt å samarbeide med Voksenopplæringsforbundet om bedre kontakt med studieforbundene og deres medlemsorganisasjoner, og var medarrangør av et seminar og en konferanse, samt informasjonsmøte om Nordplus-prosjekter. NVL samarbeidet også med SIU om å finne en god strategi for informasjon om prosjektmidler

SIU/Nordplus. NVL initierte våren 2016 til møte om samarbeid med SIU om informasjon om Nordplus og Erasmus. SIU inviterer til felles informasjonsmøter for flere tilskuddsområder i de større byene. Studieforbundene og frivillige organisasjoner er svakt representert på disse møtene. NVL og SIU ønsket å målrette informasjonen ved å gjennomføre regionale informasjonsmøter i samarbeid med VOFO-regioner. Et informasjonsmøte ble gjennomført i 2016.

Institutt for pedagogikk og livslang læring, IPL ved NTNU. NVL Norge har etablert et samarbeid med IPL i forbindelse med deres årlige fagkonferanse. Dette blir videreført.

Vox. Norge er for tiden ikke representert i Veilednings-nettverket. Nasjonalt senter for karriereveiledning er lagt til Vox, og NVL er i dialog med dem for å diskutere gjeninntreden i nettverket. Dialogen fortsetter i 2017. NVL-koordinatoren er i løpende dialog og samarbeid med fagfolk i Vox, blant annet i forbindelse med den norske formannskapskonferansen i 2017. Vox er

også vertskap for EPÅLE, og koordinatorene har et løpende samarbeid. Vox skiftet navn til Kompetanse Norge fra 1. januar 2017.

Målgrupper

NVLs målgrupper i Norge er i praksis alle som arbeider med voksenopplæring og er opptatt av å styrke og utvikle området i formell, ikke-formell og uformell del av sektoren. Derfor er informasjonskanalene til Kompetanse Norge og VOFO viktige for disseminering av NVLs arbeid og resultater.

Hensikten med å nå fram med informasjonen om NVLs arbeid og den kunnskapen som er utviklet der, er i Norge spesielt å etablere tverrsektorielle arenaer der kunnskapen kan deles og styrkes. Det er en utfordring. 2016 var studieforbundene og deres medlemsorganisasjoner spesielt i fokus som målgruppe.

Generell informasjon om NVL på nett og i sosiale medier.

NVL markedsføres i Norge med aktuelle nyheter i samarbeidspartneres kanaler. I tillegg presenteres NVL ved åpningen av møter og konferanser der NVL er arrangør eller medansvarlig. Rapporter og brosjyrer deles ut der det er relevant for tema og målgruppene. NVL ble presentert i plenum på tre forskjellige konferanser/seminarer og hadde i tillegg stand under IPLs Dialogkonferanse.

Ellen Stavlund og Astrid Krohn, NVL koordinatorene i Norge

Sverige NVL årsrapport 2016

NVL koordinatören i Sverige är placerad på skolverket. En viktig målsättning för arbetet under 2016 har varit att hitta vägar för att öka informationen om NVL och dess verksamhet inom olika sektorer av vuxnas lärande inom landet. Ett delmål i det arbetet har varit att öka förankringen av NVL:s arbete inom värdorganisationen skolverket och att några fler medarbetare på skolverket skulle börja arbeta mer aktivt inom NVL:s olika nätverk. Så har det blivit. Inför 2017 verkar det som om tre undervisningsråd på vuxenutbildningsenheten kommer att arbeta med nätverken för vägledning och grundläggande färdigheter. Flera aktiviteter under året har genomförts i samarbete med värdorganisationen och strävan har varit att utnyttja de synergieffekter där detta är möjligt. Koordinatören ingår i flera olika verksamhetsgrupper på skolverket där erfarenheter från det nordiska arbetet kan vara en viktig kunskapskälla. Under 2016 har detta varit tydligast inom områdena validering, vägledning och grundläggande utbildning för vuxna. Under hösten 2016 har ett utbyte skett med Norge kring erfarenheter av utformningen av kursplaner för utbildning på grundläggande nivå för vuxna. Detta arbete har utgått från den arbetsgrupp inom NVL som på nordisk nivå arbetat med en rapport om grundläggande färdigheter för vuxna under 2016.

Koordinatören har varit ansvarig för ett nordiskt nätverk, expertnätverket för validering samt en nordisk arbetsgrupp som haft till uppdrag att ta fram en rapport kring det nordiska arbetet med grundläggande färdigheter för vuxna utifrån resultaten i PIAAC. Rapporten blev klar under året och arbetsgruppen drar slutsatsen att det behövs ett nytt nätverk inom NVL för att försöka sätta större fokus på arbetet med grundläggande färdigheter för vuxna.

Nationellt arbete

Validering

Den nationella valideringsgruppen i Sverige kallad "Nationellt forum för validering" har varit en tvärssektoriell arbetsgrupp med bred förankring inom vuxenutbildningen på olika nivåer, myndigheter, branschföreträdare och folkbildning på framförallt policynivå. Nätverket har haft ett möte under 2016 men kom sedan att läggas ned från sommaren 2016 då den nya valideringsdelegationen tog över ansvaret som nationellt ansvarigt organ för valideringsarbetet.

Arbetet inom den nya valideringsdelegationen har haft som första prioritet att ta fram en ny nationell strategi för utveckling av arbetet med validering. Koordinatören i NVL representerar skolverket i delegationen. Delegationen har glädjande nog haft NVL:s nordiska arbete med validering som en utgångspunkt för det nationella arbetet. Rapporten "Validation and the value of competences - Road Map 2018" har använts som en inspirationskälla.

Myndigheten för yrkeshögskolan som tidigare haft uppdraget att leda det nationella valideringsarbetet, men som nu övergått till valideringsdelegationen, behöll dock ett nationellt uppdrag om att utveckla en gemensam branschmodell för validering. Koordinatören har deltagit i de arbetsgrupper som tagit fram ett förslag till modell under 2016. Även i detta arbete har erfarenheter och kunskaper från det nordiska expertnätverket för validering varit en viktig källa till inspiration.

NVL har under året försökt fortsätta att stödja arbetet med att bygga upp regionala valideringscentra i landet. Möten har hållits med regionföreträdare i Skåne, Blekinge Västra Götaland och Dalarna. En större regional konferens anordnades i Eslöv i Skåne för att informera

och utveckla projektet ”VALLE” för validering i regionerna Skåne och Blekinge. [För mer information om projektet, här>>>](#). Konferensen samlade nästan 80 deltagare och koordinatorna kunde både presentera arbetet med validering i Norden och NVL samt delta i flera ”workshops” under dagen. Konferensen fick ett mycket bra betyg i den efterföljande utvärderingen. Planen att NVL bör arbeta mer regionalt för att stödja och främja arbetet med validering har varit framgångsrikt. På så sätt har NVL också fått flera nya samarbetspartners i form av regioner som visat sig vara bra arenor för att nå ut till de som arbetar med validering inom olika delar av vuxnas lärande.

Expertnätverket för validering är styrgrupp för ett interaktivt forskningsprojekt som ska studera arbetet med kvalitet i valideringsprocessen. I Sverige deltar forskare från Linköpings universitet och koordinatorn leder arbetet. Under 2016 har koordinatorn och forskarna haft tre arbetsmöten med de utbildningsanordnare som ingår i projektet för Sverige. Med tanke på det stora intresse för valideringsfrågorna som nu uppstått i ljuset av de många nyanlända som kommit till Sverige under 2015 är det extra viktigt att NVL kan hjälpa till att lyfta frågan om kvalitet i valideringsarbetet. Extra intressant är att de utbildningsanordnare som studeras i Sverige har stor erfarenhet av att validera yrkeskunniga från andra länder.

Övrigt nationellt arbete.

De flesta svenska deltagarna i nätverken inom NVL samlades i Stockholm för gemensamt möte hösten 2016. Temat för mötet var att se hur de olika nätverkens arbete och resultat skulle kunna få större spridning och genomslagskraft i landet. Samarbetet mellan olika nätverk togs också upp samt frågor om hur de olika nätverken kan förenas kring något viktigt tema som binder ihop de olika nätverkens erfarenheter och kunskaper. Under mötet diskuterades hur fler samarbetsprojekt mellan nätverk kan organiseras i framtiden. Resultatet av konferensen ”kunskap är kul” i Östersund togs som en inspirationskälla för fortsatt samarbete mellan nätverken inom landet. Distansnätverket inom NVL stod som huvudansvariga för innehållet där NVL och regionen Jämtland-Härjedalen delade på kostnaderna. Drygt 60 personer kom på konferensen som kom att handla om flexibelt lärande, vägledning och validering i glesbygd och vikten av uppsökande verksamhet för de vuxna som behöver och har rätt till grundläggande utbildning.

Gotland är svensk deltagare i Ö-nätverkets arbete med To-do kurser och lärandecirklar. Under 2016 har det hållits två välbesökta To-do seminarier med temat inkludera / integrera nyanlända där fokus har varit att prata med inte om de nyanlända och hitta konkreta vägar till bättre inkludering / integrering. I seminarierna i Visby deltog totalt 113 personer varav 60 nyanlända. Arbetet på Gotland med To-do kurserna har gett eko och intresse runt om i landet. Metoder för att på olika sätt aktivera nyanländas kreativitet och entreprenörsanda är viktig för att få till en bra integration och är lika viktig för nyanlända som för glesbygdskommuner som behöver att människor stannar kvar och hittar försörjning.

Under det nationella mötet för de svenska deltagarna i NVL togs beslut om att koordinatorn ska bjuda in till en till två möten per år för fortsatt informationsspridning och diskussioner om konkreta samarbetsprojekt i ett nationellt perspektiv.

Samarbete med Universitets – och högskolerådet /Nordplus vuxen

Koordinatorn har samarbetat med representanter för Universitets- och högskolerådet (UHR) som i Sverige hanterar olika utbytesprogram och EPALE. Vid ett tillfälle under året har UHR och NVL samarbetat för att sprida information om arbetet inom Norden och möjligheterna till utbytesprogram och vad EPALE kan erbjuda. Vid detta möte har koordinatorn kunnat ge en bild

av arbetet inom NVL:s olika nätverk. Totalt var det cirka 40 deltagare från olika sektorer och nivåer inom svensk vuxenutbildning som fick information om NVL via samarbetet med UHR.

UHR och NVL har också samarbetat med att sprida information genom bokbord och information på vuxenutbildningen i samverkan (VIS) stora årliga konferens i Uppsala april 2016.

Samarbetet har varit uppskattat och därför kommer UHR och NVL redan i början av 2017 att planera för nästa års verksamhet och informationsinsatser.

Målgrupper och samarbetspartners

Arbetet med att sprida kunskap och informera om NVL har fortsatt enligt den plan som upprättades i början av 2016. En viktig del i detta arbete är att sprida ansvaret för information om NVL då landet är geografiskt stort och koordinatören enbart arbetar halvtid. Nyckelgrupper för att uppnå en god informationsspridning är deltagarna i de olika nätverken och de samarbetspartners som kan tänkas ingå gemensamma aktiviteter med NVL. Arbetet under 2016 har fortsatt att ske på regionala arenor då detta gett en bra effekt per insats. NVL har idag fått 5 regioner som nya samarbetspartners. Regionerna är viktiga som nav för olika insatser inom utbildning och tillväxt. Speciellt inom valideringsområdet kan regionerna spela en viktig roll.

NVL i Sverige har nu drygt 40 samarbetspartners och flera nya har etablerats under året. Arbetet med att via värdorganisationen Skolverket nå ut till fler intressenter om det nordiska arbetet fortsätter.

Informationsarbete

Information om NVL har under året spridits på seminarier, konferenser och möten som NVL har arrangerat eller varit involverad i samt via e-postlistor och några av paraplyorganisationernas nyhetsbrev.

Svante Sandell, NVL koordinator i Sverige

Færøerne NVL årsrapport 2016

Værtsorganisation for NVL på Færøerne frem til årsskiftet 2016/17 var Færøernes Universitet, Fróðskaparsetur Føroya. Synergien af nordisk samarbejde igennem prioriterede indsatsområder, netværksarbejde, dialogmøder og informationsformidling rummer stort udviklingspotentiale og har fortsat tilført merværdi på Færøerne i 2016.

Det uddannelsespolitiske landskab

Uddannelsespolitikken på Færøerne har hovedsaglig ungdoms- og universitetsuddannelser i centrum, imens voksenuddannelse og livslang læring endnu ingen synlig plads har i de uddannelsespolitiske prioriteringer. Her tænkes især på målgruppen af voksne, der allerede er på arbejdsmarkedet, men ikke har nogen uddannelse ud over folkeskolen; voksne med manglende grundlæggende færdigheder; tilflyttere som har behov for kompetencegivende sprogkurser, supplerende, efteruddannelse og validering af udenlandske kvalifikationer; dem, der fik en uddannelse for flere år siden, men ikke har muligheder for at vedligeholde og udvikle gamle kompetencer; og voksne som ønsker opkvalificering, karriereskift eller blot at tilegne sig kvalifikationer, som giver adgang til formelle uddannelser, som allerede udbydes på Færøerne.

Sporadiske voksenuddannelsesmuligheder findes indenfor den formelle sektor (fx gymnasier, erhvervsskoler, maritime uddannelser) og fx via arbejdsformidlingskontoret ALS, ved rehabiliteringsinstitutionen Dugni, ved Færøernes SOSU-skole, på centre for fjernundervisning, og i de større kommuner i aftenskole regi, men ikke i form af et koordineret system eller ordning for voksne, som dækker det reelle behov for ovenfor nævnte målgruppe. Derfor har NVL, sammen med brugere, vejledere, fagforeninger, interesseorganisationer og andre relevante interessenter fra praksisområdet gjort målrettede indsatser for sætte fokus på voksenlæring i bred forstand og har dermed bidraget til større bevidsthed omkring den individuelle, økonomiske og samfundsmæssige betydning af voksenuddannelse (VU) og livslang læring (LLL).

VU er således endnu ikke et særskilt prioriteret fokusområde på Færøerne, men der er gode udsigter til, at forbedringer er på vej. Dette ses for eksempel ved, at Landsstyret i 2016 har nedsat et tværministerielt samarbejdsudvalg bestående af embedsmænd fra undervisningsministeriet, socialministeriet og ministeriet for arbejdsmarkedsforhold, som skal undersøge muligheder for etablering af et koordineret system for voksenuddannelse/arbejdsmarkedsuddannelser i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Dette er i tråd med, at der i koalitionsaftalen fra 2015 står, at regeringen har til hensigt at etablere et arbejdsmarkedscenter, vil prioritere etablering af voksenuddannelse, livslang vejledning og validering, og at uddannelsespolitikken skal baseres på livslang læring. Dertil har 2016 været et år, hvor enkelte forbedringer så dagens lys, fx i forhold til uddannelsesmuligheder og praktikpladsordninger for unge og voksne med nedsat funktionsevne, flere kurser i færøsk for tilflyttere, og øgede resurser til at forberede et nationalt system for validering. Yderligere var 2016 et år, hvor inklusion og integration af tilflyttere var meget i fokus, både i medierne, hos enkelte større kommuner og på den politiske agenda.

Forankring af nordiske temaer

I forhold til forankring af NVLs prioriterede nordiske temaer er der tale om en proces, som er igang. NVL har målrettet arbejdet med at bidrage til policy igennem disse temaer. Dette

genspejles fx i, at koordineret voksenuddannelse, validering og LLV endelig er taget frem som indsatsområder på myndighedernes politiske agenda.

NVLs arbejde på Færøerne i 2016 har overvejende sat validering, vejlederens rolle i valideringsprocesser, livslang vejledning (LLV), koblingen imellem IKT og vejledning (e-vejledning) og koordinering af voksenuddannelse (VU) i centrum. Fokus på disse prioriterede områder er foregået via samarbejde med valideringskoordinator i Undervisningsministeriet, referencegruppemøder, aktiviteter i national interessegruppe for IKT og vejledning, dissemination af national strategi for livslang vejledning i samarbejde med masterstuderende i vejledning, forberedelse og gennemførelse af seminar om validering indenfor erhvervsuddannelser, præsentation om NVL, samt møder med diverse interne, lokale og udenlandske aktører. Dertil har der i forbindelse med forberedelse af et kommende NVL seminar om sprog, inklusion og arbejdsmarkedsintegration været indledende dialogmøder i 2016 med relevante aktører omkring udfordringer vedrørende undervisning i færøsk som fremmedsprog, voksenlærers kompetencer, inklusion af tilflyttere og integration på arbejdsmarkedet. Et centralt spørgsmål i denne forbindelse har været: Hvordan kan voksenuddannelse og voksenlæring (inkl. LLV og validering) bidrage til bedre inklusion og arbejdsmarkedsintegration på Færøerne?

Gennemførte nationale aktiviteter

NVL-kontaktpersonen har i 2016 valgt at prioritere **validering** som hovedtema til lokale arrangementer. Dette var gjort i samarbejde med Erhvervsuddannelseskontoret i Undervisningsministeriet, hvor valideringskoordinatoren, som er medlem i ekspertnetværket for validering, var vært for et to-dages seminar, som samlede 42 *inviterede* deltagere 31. aug og 1. sept. Målgruppen var personer og institutioner som indenfor erhvervsuddannelserne kommer at varetage valideringsprocessen. Således repræsenterede deltagerne erhvervsuddannelser, arbejdsmarkedets parter og uddannelses- og karrierevejledere. Valideringsseminaret var opdelt på følgende måde:

Dag 1: Halvdagsseminar om validering og livslang vejledning i forhold til validering.

Dag 2: Heldagsseminar og træningsworkshop om validering og vejlederens rolle i valideringsprocessen. Dag 1. bestod hovedsaglig af oplæg, imens dag 2. var mere praktisk orienteret med detaljeret gennemgang af selve valideringsprocessen samt gruppearbejde. Som inspiration til deltagerne var det islandske valideringssystem i fokus. Gæsteforelæsere og undervisere på workshop var Haukur Harðarson fra Fræðslumiðstöð Atvinnulífsins og Edda Jóhannesdóttir fra Iðan i Reykjavík. Erhvervsuddannelseskontoret - Yrkisdepilin - har oprettet en hjemmeside i forbindelse med seminaret og arbejdet med validering på Færøerne, som findes på følgende link: <http://lll.um.fo/> Seminaret er veldokumenteret med detaljerede beskrivelser af oplæg, sammenfatninger af gruppediskussioner, PowerPoint-præsentationer, konklusioner, billeder, links, rapporter og andet materiale.

Til første del af valideringsseminaret bidrog NVL kontaktpersonen med et oplæg, som satte fokus på NVLs prioriterede indsatsområder, NVLs rolle på Færøerne, betydningen af færøsk deltagelse i NVLs tematiske netværk, og merværdi af netværksarbejde. Kontaktpersonen kastede dertil lys på konklusioner og resolutioner fra tidligere NVL seminarer, som alle har understreget behov for, nødvendigheden af, og ønsket om at etablere et koordineret system for voksenuddannelse, hvor **livslang vejledning** og **validering** indgår som integrerede dele.

Dertil har NVL på Færøerne i 2016

- Holdt 5 møder og et internat i national interesse- og arbejdsgruppe for **IKT & vejledning**
- Været koordinator for nordisk arbejdsgruppe for **IKT & vejledning**, som bygger på et samarbejde imellem det nordiske Vejledernetværk og Distans
- Afholdt to referencegruppemøder for VU hvor færøsk EK-U medlem har deltaget
- Været med til at forberede seminar om validering den 31. aug og 1. september
- Støttet lokale initiativer omkring strategi for livslang vejledning i to forskellige ministerier og på universitetet
- Koordineret arbejdet med planlægning af to seminarer, som forventes afholdt i 2017

Netværksarbejde

Nordisk arbejdsgruppe for IKT & vejledning

Kontaktpersonen på Færøerne fortsatte som koordinator for den nordiske arbejdsgruppe for IKT og vejledning i 2016. Arbejdsgruppen undersøger muligheder og merværdi af at bruge nye metoder og IKT som støtte i vejledningstjenester på Færøerne, Grønland og Åland. Målet er, at gruppen ved årsskiftet 2017/18 kommer frem til en model for en kvalitetssikret og landsdækkende e-Vejledningstjeneste samt udarbejder fælles rekommandationer for IKT & vejledning. I løbet af 2016 har arbejdsgruppen haft 6 møder, hvoraf fire af møderne har været online og to har været fysiske, det første i Malmø og det næste i Mariehamn i forbindelse med arbejdsgruppens seminar om ”Nya vindar för vägledning”. I starten af året blev gruppen udvidet med en ny medlem fra Åland, og i efteråret blev gruppen igen udvidet med to nye deltagere fra Grønland og rapportør fra Færøerne.

National IKT & vejledningsgruppe

Den nationale interessegruppe for **IKT & vejledning** på Færøerne, som fungerer som støttegruppe for den nordiske arbejdsgruppen, har vist stort engagement og gjort en aktiv indsats i løbet af 2016. Gruppen, som tæller syv personer, har haft 6 møder (i Torshavn, Gjógv og Klaksvík), hvoraf 3 har været dialogmøder med relevante interessenter:

- I starten af 2016 tog gruppen initiativ til et dialogmøde med projektgruppen for Digitale Færøerne (”Talgildu Føroyar”) for at orientere om nordisk og nationalt arbejde med IKT i vejledning, skabe bevidsthed om e-vejledning, samt undersøge muligheder for, at LLV og e-vejledning tænkes ind i dette omfattende projekt.
- Ligeledes tog gruppen i starten af 2016 initiativ til et dialogmøde med tre relevante ministre om strategi for **livslang vejledning (LLV)**, som også omfatter IKT/e-vejledning. Formålet var at skabe bevidsthed om LLV, at lægge op til tværsektorelt og tværministerielt samarbejde, samt at bidrage til policy på området. Strategien er udarbejdet af masterstuderende i vejledning og lægger op til at Færøerne etablerer et helhedssystem for vejledning. Til dette møde gav undervisningsministeren tilsagn om, at de tre tilstedeværende ministre for henholdsvis undervisning, arbejdsmarkedsforhold og socialområdet ville arbejde videre med strategiforslaget, og at de i nærmeste fremtid ville nedsætte en tværsektorel arbejdsgruppe med repræsentanter fra ministerierne, vejledere og andre relevante interessenter omkring videre udvikling af LLV.
- I juni var et par repræsentanter for interessegruppen inviteret til at holde oplæg om LLV i Socialministeriet
- I august mødtes interessegruppen til internat i bygden Gjógv. Udover diskussioner om LLV, udfordringer og muligheder på Færøerne, lavede gruppen programudkast til seminar om IKT og vejledning, som afholdes den 30. maj 2017 i Nordens Hus i Torshavn.

- Sidst på året tog to af gruppens medlemmer, som arbejder som vejledere i folkeskolen, initiativ til dialogmøde med Færøernes Lærerforening om prioritering og organisering af vejledning, LLV og IKT i vejledning.

National netværks- og referencegruppe for voksenuddannelse

Den tværsektorelle referencegruppe for voksenuddannelse, hvis medlemmer er NVLs kontaktperson, færøske repræsentanter i Distans, ekspertnetværket for validering, det nordiske vejledernetværk, Alfarådet, skribenten for DialogWeb samt EK-U repræsentanten i undervisnings-, forsknings- og kulturministeriet (MMR), holdt to møder i 2016 (20. april og 6. september). Hovedformålet med disse møder er gensidig vidensdeling og at bringe frem aktuelle spørgsmål om voksenlæring. Dertil diskuteres nordiske temaer, national prioritering af VU området, uddannelsespolitik, netværksarbejde, og kommende planer for VU arrangementer ifølge kontaktpersonens virksomhedsplan. Til septembermødet i 2016 blev seminaret om validering evalueret og NVLs planer for 2017 diskuteret. Andre emner, som blev bragt på banen, var fx integrationsområdet, kompetencegivende kurser i færøsk for udlændinge, anmodning om indførelse af CEFR (Common European Framework of Reference for Languages), efteruddannelse til lærere som underviser i færøsk som 2. sprog/fremmedsprog, samt invitation til at inddrage NVL-netværksmedlemmers forskellige kompetencer i ministeriets arbejde med etablering af voksenuddannelse. Ministeriet fik dertil orientering om at Aina L. Knudsen, som i flere år var færøsk medlem i Distans, ønskede at trække sig og at en ny efterfølger var rekrutteret til Distans.

Informationsformidling

Ved seminarer, møder og andre samarbejdsaktiviteter orienterer kontaktpersonen om NVLs arbejde, hjemmeside, nyhedsbrev og DialogWeb, uddeler informationsmateriale, spreder viden om NVLs publikationer, m.m. Information om NVLs arbejde formidles løbende gennem NVLs nyhedsbrev, hvor kontaktpersonen i 2016 har bidraget med nyheder fra Færøerne til alle 11 udgaver af nyhedsbrevet. Med Kristianna Winther Poulsens bidrag som skribent på DialogWeb er Færøerne aktivt med på banen med aktuelle bidrag til det øvrige Norden om færøske forhold.

Nordplus samarbejde

Kontaktpersonen deltog til to Nordplus infomøder den 12. og 13. januar 2016, hvor hun bidrog med information om NVL og Nordplus Voksen. Det første var i Runavik og det andet i Torshavn. Et af oplæggene på disse møder drejede sig om deltagelse fra rehabiliteringsskolen ”Dugni” i Nordplus Voksen projektet ”Empowerment by Employment”, som efterfølgende er formidlet via følgende podcast på NVLs hjemmeside:

<https://soundcloud.com/nordvux/empowerment-by-employment>

Ansvar for orientering om alle Nordplusprogrammer på Færøerne har Det Internationale Kontor ved Færøernes Universitet, som er Nordplus Info-kontor. Der har i årenes løb været tæt samarbejde imellem dette info-kontor og NVL-kontaktpersonen. Dette samarbejde fortsatte i 2016.

Elisabeth Holm, NVLs kontaktperson på Færøerne

Åland

NVL årsrapport 2016

På Åland ansvarar pedagogföretaget Living V&I Ab för uppdraget inom NVL. Kontaktpersonen är en av ägarna i företaget. Övrig verksamhet inom företaget är relaterad till forskningsbaserat utvecklingsarbete, vilket gör att samtliga inom företaget har universitetsanknytning för att upprätthålla kompetensen och kontaktnäten (nationella, nordiska och internationella) inom respektive kunskapsområde och därmed också legitimiteten i företagets verksamhet.

Nordiska teman – lokal verksamhet

Under 2015 har frågan om integration i relation till vägledning och validering varit prioriterade. Arbetet har gjorts i två huvudsakliga sammanhang: å ena sidan inom Ö-projektet, samverkan mellan de tre öarna Bornholm, Gotland och Åland, och å andra sidan som strategiska planeringsmöten inom utbildningsförvaltningen.

Nordiska teman återkommer även i de ledord som den utbildningsdelegationen valt för utvecklingen av åländsk utbildning fram till 2025: hållbarhet, entreprenörskap, digitalisering, flexibilitet, jämlikhet och integration. Utifrån dessa har man även definierat några centrala utmaningar: för det första koordinering av utbildningspolitiken med hållbarhet i fråga om olika aspekter av samhällsplanering. För det andra anpassning av utbildningstillbud till samhällsutveckling och arbetslivets behov och för det tredje behövs modeller för hur digitala verktyg kan användas för lärande. Slutligen behöver undervisningen utvecklas så att den stöder viktiga förmågor som problemlösning, kreativitet och hantering av komplexa sammanhang.

Aktiviteter

Vuxenutbildningsenheten inom Ålands gymnasium har spelat en viktig roll i Ö-projektet. Den arbetsgrupp som startade året innan har fortsatt, först med en NordPlus-ansökan om en för de tre öarna gemensam turismkurs med fokus på hållbar utveckling. Ansökan beviljades inte men gruppen uppmanades vidareutveckla ansökan och har arbetat med det. En turismkonferens ordnades på Bornholm i maj, två åländska deltagare var på plats. Ett planeringsmöte hölls på Åland i oktober. Andra gemensamt planerade aktiviteter som arbetsgrupperna från de tre öarna engagerat sig i är två så kallade To-do-seminarier som genomfördes som pilot-projekt på Bornholm, med en deltagare från från Mariehamns Medborgarinstitut. Fortsatt verksamhet planeras för 2016 med likartat upplägg och närliggande teman (integration).

Inom förvaltningen har ett antal planeringsmöten hållits i relation till samverkan mellan två av NVLs nätverk: distansnätverket och vägledarnätverket. Syftet är att påbörja ett vägledningsprojekt inom ramen för vilket vägledning på distans planeras utögra en del.

Ambitionen har varit att under 2015 starta en åländsk arbetsgrupp för kvalitet. Höstens politiska val kom dock att innebära merarbete för utbildningsadministrationen, så det första mötet hölls de facto först i början av 2016.

Nätverk

Under 2015 har den åländska representationen inom NVLs nätverk förstärkts och det finns numera åländska representanter i följande nätverk inom NVL: valideringsnätverket, distansnätverket, vägledarnätverket och ö-nätverket. Vidare delar de åländska representerarna för vägledarnätverket och distansnätverket på ansvaret för representation i arbetsgruppen IKT och vägledning.

Viveca Lindberg, NVLs kontaktperson på Åland

Grønland

NVL årsrapport 2016

Værtsorganisation for NVL i Grønland, er Nuna tamakkerlugu ilitersuisarfik/Center for National Vejledning, hvor kontaktpersonen er ansat i centret som Vejleder. Som vejleder i Center for National Vejledning arbejder kontaktpersonen dels med vidensdeling i de forskellige lokale vejledernetværk, samt med tværfaglige udviklingstiltag i samarbejde med departement for uddannelse, og departement for erhverv. Desuden arbejder kontaktpersonen i dialog med De Grønlandske Huse's uddannelsesvejledere i Danmark. Derudover er kontaktpersonen startet på en Masteruddannelse i Vejledning på Århus Universitet. Derfor er der stor sammenfald, mellem NVL's målsætninger og kontaktpersonens arbejdsområder, således at den forudgående kendskab til netværket har gavnet NVL i forbindelse med at sprede NVL-s målsætninger i Grønland i 2016. Vejlederen blev kontaktperson for NVL i maj 2016, og har brugt det halve år af 2016 på at manifestere sig i arbejdet omkring NVL.

NVL netværkene i Grønland

Der er 4 netværk som er tilknyttet NVL i Grønland i 2016. Disse er Valideringsnetværket, Distansnetværket, Vejledernetværket samt IKT netværket. Den grønlandske medlem for Valideringsnetværket er Janus Chemnitz Kleist, fra Departement for Erhverv. Medlemmet for distansnetværket har været Barfuss Ruge, som har meldt sig tilbage nu. Medlemmet for Vejledernetværket er Beth Krogh, Uddannelsesleder på Vejledergrunduddannelsen i Center For National Vejledning. Medlemmet for

Valideringsnetværket.

Den lokale forankring med valideringsnetværkets arbejde, sker i samspil med erhvervsuddannelsesinstitutionerne samt med vejledningscentrene Piareersarfiit som nu har fået nyt navn Majoriaq. Ændringen af den lovmæssige funktion af Piareersarfiit, er grunden til at vejledningscentrene nu hedder Majoriaq, hvor funktionen nu også indbefatter karrierevejledning og uddannelsesvejledning for voksne. Førhen var Piareersarfik's lovgrundlag baseret på opkvalificeringsforløb samt uddannelses- og karrierevejledning for unge under 25 år. Så der er sket et ryk i målgruppen for centret.

Der foregår dialoger med Pædagogseminariet omkring validering af ufaglærte daginstitutions medarbejderes kompetencer, så deres erfaringer med arbejdet med børn, kan blive til gavn for adgangen til en pædagoguddannelse.

Såvel som sat der også er dialoger med Peqqissaanermik ilinniarfik (Sygepleje uddannelsen) og kommuneqarfik Sermersooq, med henblik på at opkvalificere ufaglærte plejehjemspersonalets kompetencer.

Distansnetværket.

Arbejder med fjernundervisning for voksne, og udvikling af området.

Derudover 2016 har netværket været påvirket af manglende aktivitet fra Grønlands medlem i Distansnetværket, som har besluttet at trække sig fra medlemskabet, så efteråret har været brugt på at søge efter en ny medlem fra Grønland til distansnetværket.

Vejledernetværk

Grønlands medlem i vejledernetværket, Beth Krogh har deltaget i 2 møder i foråret. 25-26 februar deltog hun i mødet på Stockholm, samt i mødet i Reykjavik d. 30-31 maj. Derudover har der ikke været meget lokal aktivitet fra vejledernetværket.

IKT netværket.

IKT netværket har holdt flere lokale møder i efteråret og drøftet behovene for IKT i Vejledning. Som ny kontakt person for NVL, deltog jeg til et af deres lokale møder som observant. Til møderne tager de udgangspunkt i de spørgsmål der er blevet stillet fra et af NVL møderne, og relaterer dem til grønlandske forhold. Det er et aktivt netværk, som har god mødetradition også ved at benytte sig af de elektroniske muligheder for dem der ikke har mulighed for at komme til mødelokalet.

2 fra IKT netværket deltog til mødet i Åland. Susanne Møller (Chef i Majoriaq) samt Kaaka Lund (Lærer i Majoriaq). Kaaka fremlagde Apps som hun har udviklet til at bruge i undervisningen på Majoriaq. Derudover har hun været rundt i kysten for at introducere og implementere App'sene til Majoriaq.

Det må vurderes at der er sammenfald i interesserne for IKT netværkets arbejde samt Distansnetværket, dette også i forhold til personer der har interesse for at arbejde med disse.

Informationsformidling

Kontaktpersonen informerer om NVL og organisationens arbejde samt om dets Hjemmeside, nyhedsbrev og andre samarbejdsaktiviteter i møder. DialogWeb har fået en redaktør Maren Louise Poulsen. Hendes artikler udvælges i samspil med kontaktperson, og bidrager regelmæssigt med nyheder fra Grønland. Nyhederne i Dialog Web spredes til alle vejledningsinstanser i Grønland, som link i mail. Desuden sendes linket til departementet for erhverv, samt departementet for uddannelse samt til De Grønlandske Huse i Danmark, som arbejder med at vejlede unge og voksne uddannelsessøgende fra Grønland til Danmark.

Nordisk samarbejde

Kontaktpersonen har været i møde med NAPA nordens hus i Grønland, med henblik på fælles orientering om NVL og NAPA's arbejder. Der er skabt et samarbejde med Det nordiske ministerråds informationsportal Hallo Norden. Samarbejdet har resulteret i at Hallo Norden, og Kontaktpersonen, samt en uddannelsesvejleder i Det grønlandske Hus i København har været fælles om informationskampagner om nordiske arbejder, til folkemødet Qassimiuaarneq, i slutningen af juni 2016. Desuden er der etableret samarbejde med Hallo Norden og departement for Uddannelse, med henblik på at forbedre informationsservice til voksne som ønsker at tage sig en uddannelse eller arbejde i et andet nordisk land.

Kistâra Motzfeldt Vahl NVLs kontaktperson i Grønland

NVL www statistik 2016

WEBBSTATISTIK: www.nvl.org 1.1-31.12.2016

NVL använder Google Analytics som kompletteras med SmarterStats Enterprise Edition.

1. Det viktigaste som hänt under 2016

Enligt statistiken ökade antalet användare till 21670 för hela året (jämfört med 20.611 2015). Ökningen är 5,14%

I slutet av 2014 tog NVL i bruk en rad nya digitala verktyg, såsom Slideshare för powerpoint-presentationer online, ISSUU för PDF-presentationer online, Soundcloud för utsändning av poddradio. NVL använder 2 twitterkonton, ett som publicerar alla NVLs nyheter (@Nordvux) och ett som publicerar DialogWeb-artiklar (@NVLDialogWeb). Under 2016 har vi fortsatt fylla dessa kanaler med innehåll, satsat på synergier och ett stigande antal användare.

För antalet unika besökare på webbsidan se i tabellen nedan. Startsidan är fortfarande den mest besökta sidan varje månad. Majoriteten av besökarna kommer från Sverige, med besöken jämt fördelade över veckans alla dagar.

NVLs nyhetsbrev fick ett nytt modernt utseende och kopplades närmare till webbsidan.

2. Översikt och förklaringar av begrepp

Månad	Besök	Unika besökare	Nya besökare	Återkommande besökare
januari, 2016	140 305	9 075	9 075	0
februari, 2016	101 336	7 441	4 771	2 670
mars, 2016	112 955	8 614	5 545	3 069
april, 2016	108 907	7 280	3 993	3 287
maj, 2016	116 786	8 018	4 334	3 684
juni, 2016	115 394	8 109	4 601	3 508
juli, 2016	101 215	6 281	2 961	3 320
augusti, 2016	110 680	11 498	8 173	3 325
september, 2016	108 938	9 428	5 611	3 817
oktober, 2016	121 103	11 373	6 812	4 561
november, 2016	108 305	10 968	6 426	4 542
december, 2016	107 886	10 037	5 459	4 578
Summa	1 353 810	108 122	67 761	40361
2015	923 817	99 061	65 292	33 769

Unika besökare är den viktigaste parametern för NVL – det gäller antal datorer som tagit kontakt med vår webbplats. Antal besök kan bestå av samma personer som i olika skeden av dagen besöker sidorna. De övriga balkarna innehåller mer teknisk information. Vi ser ett regelbundet

flöde på cirka 9000 besökare/månad under 2016, och trenden är stigande, jämfört med 2015. Statistiken visar att NVLs webbsidor är välkända och välbesökta.

Google Analytics rapporterar att vi hade 33 622 (30 556 2015) sessioner under året. Varje besökare stannade i medeltal 3,15 (3,20 2015) min, och besökte i medeltal 3,59 (3,57 2015) sidor.

Flest besök kom från Sverige, tätt följt av Norge, med Danmark på tredje plats.

Land	Sessioner	% Sessioner
1. Sweden		
2016-jan-01 - 2016-dec-31	6 907	 20,54 %
2014-dec-31 - 2015-dec-31	6 957	 22,73 %
% förändring	-0,72 %	-9,63 %
2. Norway		
2016-jan-01 - 2016-dec-31	6 135	 18,25 %
2014-dec-31 - 2015-dec-31	5 689	 18,59 %
% förändring	7,84 %	-1,84 %
3. Denmark		
2016-jan-01 - 2016-dec-31	5 926	 17,63 %
2014-dec-31 - 2015-dec-31	5 298	 17,31 %
% förändring	11,85 %	1,82 %
4. Finland		
2016-jan-01 - 2016-dec-31	5 127	 15,25 %
2014-dec-31 - 2015-dec-31	4 343	 14,19 %
% förändring	18,05 %	7,46 %
5. Iceland		
2016-jan-01 - 2016-dec-31	2 212	 6,58 %
2014-dec-31 - 2015-dec-31	2 198	 7,18 %
% förändring	0,64 %	-8,39 %
6. Faroe Islands		
2016-jan-01 - 2016-dec-31	1 969	 5,86 %
2014-dec-31 - 2015-dec-31	1 912	 6,25 %
% förändring	2,98 %	-6,26 %

En viktig parameter att följa upp är den så kallade bounce raten. Det betyder besökare som inte gått djupare än första sidan och sedan lämnat NVLs sidor. För 2016 var den siffran 62,44% vilket är ganska högt, och kräver åtgärder. Det är också tydligt att vår bounce rate är högre de månader då vi har lite verksamhet och inte uppdaterar framsidan så ofta.

NVLs sidor är responsiva. Det betyder att de är anpassade för att också fungera bra på pekplattor och smarta telefoner. Statistiken visar att 71 % av besökarna alltså kommer in via "vanliga" datorer (en minskning med 6% från 2015), 8,5% via pekplattor och 19,6% via telefon. De två sistnämnda kategorierna stannade också kortast tid och besökte minst sidor. Den snabbast växande gruppen är mobilbesökarna, vilket visar att vår satsning på responsiv design var riktig och ger resultat.

3. Utveckling 2016

3.1. Spridning

NVL använder Facebook och twitter för att öka spridningen på DialogWeb-artiklarna. Under 2016 har vi regelbundna sponsorerade kampanjer på FB och ett utgivningsschema. VI har ökat antalet FB-gillare från 516 till 630 och antalet twitter-följare för @NVLDialogWeb är 526 följare (mot 352 2015).

3.2. DialogWeb

NVL har haft DialogWeb redaktörer i alla 5 nordiska länder och 3 självstyrda områden under 2016. Artiklar i webbtidskriften DialogWeb publiceras löpande, under 2016 utkom 62 DialogWeb artiklar

De fem populäraste artiklarna i DialogWeb som publicerats 2016 är:

Artikel	publicerad	antal läsare
Flygtninge-bidraget-til-positiv-udvikling-pa-Samsø	29..05.2016	454
Færøernes gode talskvinne	18.01.2016	451
Volontärer lär tiggare svenska	17.06.2016	378
Ufaglærte kvinder begrænset adgang til arbejdsmarkedet	08.08.2016	368
Kofoeds skolen giver hab i mit liv	31.10.2016	364

3.3. Nyhetsbrevet

NVLs nyhetsbrev kom ut 11 gånger under 2016. Antalet prenumeranter ligger ganska stadigt på 1450.

Mest populära sidor under 2016

NVLs webbsektioner	
Sektion	Sidvisningar
Förstasidan	13 415
Hållbar utveckling	1788
Om NVL	1335
Alfarådet	1277
Rapporter	894

4. Nedladdningar

NVL:s webbplattform fungerar också som ett filarkiv för aktörer inom vuxenutbildning i Norden. De mest populära filerna är information om seminarier, presentationer från seminarier och rapporter. Vi ser en stadig ökning av antalet nedladdade filer.

Nedladdningar 2016			
	2016	2015	2014
Januari	8299	5912	1562
Februari	9067	5899	3379
Mars	7394	10863	5059
April	6989	5049	3754
Maj	7607	12600	3448
Juni	6288	18716	3036
Juli	5813	8890	4083
Augusti	5208	7394	6434
September	4925	8309	6194
Oktober	4559	3704	5741
November	4608	4682	5756
December	5270	8679	4913
summa	76027	100697	53359

Nedan visas de 5 mest populära rapporterna som laddats ner under år 2016.

Publikationer topp-5 nedladdningar NVL 2016	
Karriärkompetanse och vejledning (pdf)	1648
Hvordan arrangere webinar (pdf)	1050
Försvarets pedagogiska grundtanke (pdf)	916
Hvad siger de indsatte (pdf)	767
Prison education in Iceland (pdf)	763

Besökare			
maj-16		maj-15	
Land	Besök	Land	Besök
Sverige	876	Danmark	629
Norge	609	Sverige	617
Danmark	530	Finland	584
Finland	389	Norge	582
Island	173	Island	110
sep-16		sep-15	
Land	Besök	Land	Besök
Sverige	660	Sverige	717
Finland	572	Danmark	512
Norge	556	Norge	430
Danmark	435	Island	344
Island	157	Finland	269

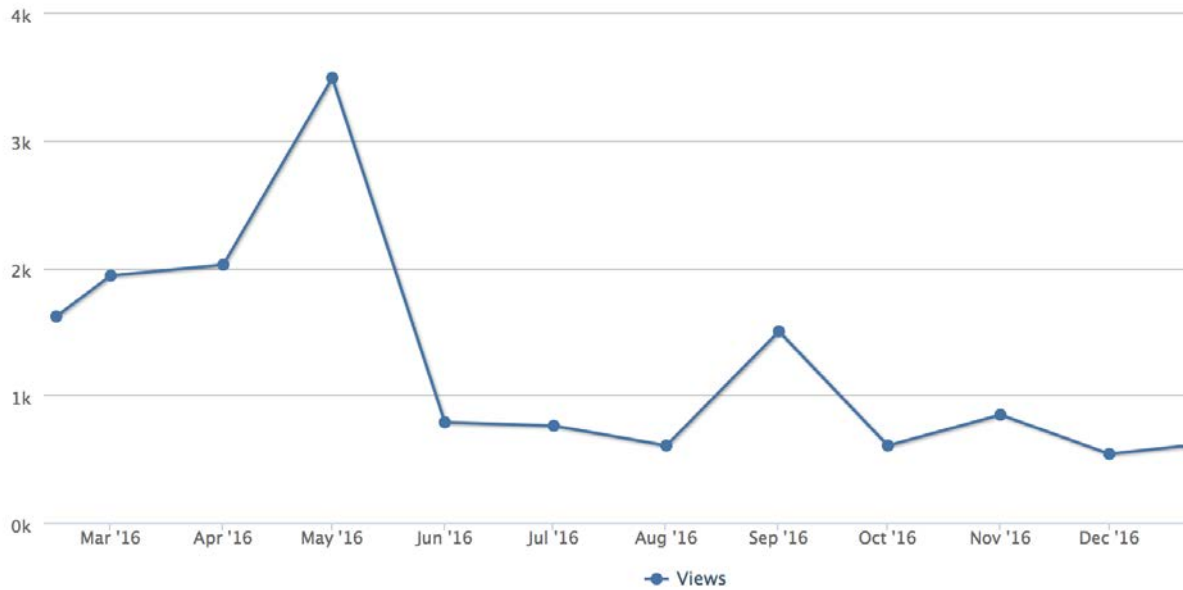
5: Nya medier

5.1 Slideshare

Vi fyllde på vårt slidesharekonto med fler presentationer. Tjänsten fortsätter att vara mycket populär. Vi har nu 105 presentationer publicerade.

TOTAL VIEWS
15,627

SLIDESHARE ACTIONS
129

Top content

Name	Views
Ingrid Buane: Kontrastivt materiell i alfaundervisningen	961
Transfer - mellem uddannelse og arbejde. Hvad virker? Bjarne Wahlgren	390
Qarin franker literacitet alfakompetens #alfa14	277
Hverdagsmatematik -#Alfa14	273
Samspil mellem erhversfaglige kvalifikationer og sproglige færdigheder	272

5.2 ISSUU

Även på ISSUU fortsätter vi att växa, och har lyckats ganska bra med att skapa en kanal vars innehåll intresserar.

Lifetime Statistics for NVL Nordvux

You have been a member since October 13th 2014

3,786

Reads

48,468

Impressions

Johanni Larjanko, Webbredaktör

Bilaga 3 Deltagarstatistik 2016 – per land, per målgrupp

DELTAGARSTATISTIK 2016

NVL:s egna aktiviteter																
DELTAGARE:	kön															
	kv	m	DK	FI	NO	SE	IS	FÄR	GR	ÅL	Balt	Ryss	Eur	Övr	Totalt	
studieförbund	76	37	16	7	63	19			4	4					113	
folkhögskolor	25	7		13	9	10									32	
medborgarinstitut.(FI), opplæringsentra(IS), daghøjsk.(DK)	48	20	27	3	8	10	19	1							68	
bibl./media, museum, arkiv, kultur	8					5			2	1					8	
universitet, högskola, forskning	226	119	122	73	29	43	47	19	3	9					345	
off. förvaltn., myndighet	323	155	61	83	103	107	37	25	21	41					478	
KOMVUX, VUC, formel vuxenutbildning	169	31	15	38	4	74	43	16	7	5					202	
fackföreningar, social partners	45	37	16	2	16	26	19	3							82	
kompetensutveckling i arbetslivet	125	13	8		24	18	78	3	2	5					138	
folkrörelser/föreningar (NGOs), paraplyorganisationer	170	46	40	62	78	21	9		4	2					216	
yrkesutbildning	56	31	18	33	1	4	5	11		15					87	
övriga - ange organisation : t.ex. företag, utb.fond, politiker	40	28	5	5	2	30	5	3	7	11					68	
gymnasieskola (FO)	4	2						6							6	
nyanlända	43	32												73	73	
SUMMA	1358	558	328	319	337	367	262	87	50	93				73	1916	

1916

1916

DELTAGARSTATISTIK 2016

NVL:s samarbetsaktiviteter																
DELTAGARE:	kön															
	kv	m	DK	FI	NO	SE	IS	FÄR	GR	ÅL	Balt	Ryss	Eur	Övr	Totalt	
studieförbund	27	18	7	10	2	14	1						11		45	
folkhögskolor	40	45	15	6	29	30							5		85	
medborgarinstit.(FI), opplæringssentra(IS), daghøjsk.(DK)	155	47	8	168			26								202	
bibl./media, museum, arkiv, kultur	6	13	2	2	3	4		2					6		19	
universitet, högskola, forskning	90	43	44	43	1	9	3	9		3			19	1	132	
off. förvaltn., myndighet	110	61	20	25	28	65	5	10	2	7	1		9		172	
KOMVUX, VUC, formel vuxenutbildning	153	84	88	1	7	111	11	10		4	1		4		237	
fackföreningar, social partners	32	21	7		2	18	13	13							53	
kompetensutveckling i arbetslivet	32	19	8			14	22			6	1				51	
folkrörelser/föreningar (NGOs), paraplyorganisationer	147	63	35	132	10	11	3				6		13		210	
yrkesutbildning	49	25	39	10				6		12	2		5		74	
övriga - ange organisation : t.ex. företag	22	11	5	5		14	6		1	2					33	
gymnasium (FO)	12	15						27							27	
SUMMA	875	465	278	402	82	290	90	77	3	34	11		72	1	1340	

1340

1340

Antal deltagare i webinarer i 2016 = 248

Bilaga 4. NVL:s nätverk och arbetsgrupper aktiva i 2016

Översikt över alla NVL:s nätverk och medlemsöversikter, se tidigare årsberättelser på nvl.org

Alfarådet		
Alfarådets hjemmeside>>>	Medlemmer:	Institusjoner:
2006–pågående	Peter Villads Vedel	Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Danmark
	Beate Linnerud	Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk, Norge
	Lilly Christensen,	Voksenundervisningscenter Frederiksberg (VUF), København, Danmark
	Karolina Matras	Afdelingen for uddannelse, Færøernes Universitet, FO
	Gudmundur B. Kristmundsson,	Islands Universitet, IS
	Katri Kuukka	Fritt bildningsarbeite och utbildning för kulturella minoriteter Utbildningsstyrelsen Finland
	Qarin Franker	Institutet för svenska som andraspråk (ISA), Göteborgs universitet, SE
	Sissel Vollan	Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk, Norge
	Malin Dahlström	Nationellt centrum för svenska som andraspråk, Stockholms universitet, Stockholm, SE
	Vigdis Lahaug	Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk, Norge

Nordisk distansenettverk		
Hjemmesider:	Medlemmer:	Institusjoner:
Distansnettverket>>>	Jørgen Grubbe	Fluid, DK
2005 - pågående	Taru Kekkonen	Otava Folk high school, FI
	Hróbjartur Árnason,	Islands Universitet, IS
	Torild Slåtto,	Fleksibel utdanning Norge, NO

Alastair Creelman	Linnéuniversitetet, SE
Kaaka Lund	Majoriaq, GR
Carola Eklund	Ålands Landskapsregering, AX
Astrid Krohn	NVL koordinator, NO

Nordisk nettverk for fengselsundervisningen		
Hjemmeside>>>	Medlemmer:	Institusjoner
2006 - pågående	Morten Bruun Petersen	Direktoratet for Kriminalforsorgen, Danmark
	Gudmundur Gislason	Fengselsdirektør / skoleleder, Island
	Kati Sunimento	Criminal Sanctions Agency, Finland
	Terje Røstvær	Fylkesmannen i Hordaland, Norge
	Suzanne Five	Kriminalomsorgsdirektoratet, Norge
	Lena Broo	Kriminalvårdens huvudkontor, Sverige
	Per Thrane	Statsfængslet på Søbysøgård, DK

Nordiskt nätverk för vägledning		
Hjemmeside>>>	Medlemmer:	Institusjoner:
2006 - Pågående	Pirkko Sartoneva (fr.o.m. 8. 2009)	NVL koordinator i FI
	Bodil Regårdh	Ålands landskapsregering, Åland
	Carola Bryggman	Regionförvaltningsverket i Västra och inre Finland
	Mette W. Rasmussen	VEU-center Hovedstaden & Bornholm
	Arnheiður Gígja Guðmundsdóttir	Arbetslivets Opplæringscenter, Island
	Beth Krogh	Center for Vejledning i Grönland
	Hanna Jensen	Studentaskúlin og HF-skeiðið í Eysturoy, FÖ
	Jan Lindblom	Skolverket, Sverige

Nordiskt expertnätverk för validering		
Hjemmeside>>>	Medlemmer:	Institusjoner:
2006 - Pågående	Svante Sandell (01.15)	Skolverket SE
	Göran Hellmalm (01.16)	Studieförbunden SE
	John Dalsgard (01.15)	Yrkisdepilin Färöarna
	Camilla Alfsen (01.14-)	Vox, NO
	Janus Chemnitz Kleist (0814-)	Departementet for Ehrverv og Arbejdsmarked, GR
	Kirsten Aagaard (01.08-)	Nat. Videntcenter f. Realkompetencevurdering, DK
	Anni Karttunen (05-),	Savo Vocational College, FI
	Johanna Niemi (01.13-)	Utbildningsstyrelsen, FI
	Fjóra María Lárusdóttir (05-),	Arbeidslivets Opplæringscenter, IS
	Haukur Harðarson (04. 09-)	Arbeidslivets Opplæringscenter, IS
	Åge Hansen (03.11-)	Utdanningsdirektoratet, NO
	Pär Sellberg (01.13-)	Myndigheten för yrkeshögskolan, SE
	Per Andersson (05-)	Linköpings universitet, SE
	Peter Strandvik (09.11-) / Elisabeth Storvik (01.16)	Ålands Landskapsregering, ÅL

Nätverk för hållbar utveckling		
Hjemmeside>>>	Medlemmer:	Institusjoner:
2008 - pågående	Caitlin Wilson	Landvernd, IS
	Brita Putin	Norsk Folkehøgskole, NO
	Henrika Nordin	Bildningsalliansen, FI
	Ellen Stavlund	VOFO, NO
	Kirsten Paaby	Stiftelsen Idébanken, NO
	Tove Holm	Sykli, FI
	Malene Lundén	Samsø Energiakademi, Danmark
	Miriam Sannum	SV Västra Götaland (RCE Västra Götaland)
	Felix Becker	Afdeling for bærekraftig udvikling, København kommune, Danmark

Nordiskt nätverk för entreprenörskap, entreprenöriellt lärande och innovation		
Hjemmeside>>>	Medlemmer:	Institusjoner:
2013 pågående	Maria Marquard	NVL koordinator, Danmark
	Antti Vuento	Finland: Tampere University of Applied Sciences TAMK Proacademy, Finland
	Sami Lehto,	Finland: Tampere University of Applied Sciences TAMK Proacademy, Finland
	Inaluk Brandt/ suppleant, Ivik Møller Jensen	“Yes.GL”, ny utbildningsinsats på Grønland
	Hans Mikkelsen	IBC, Danmark
	Marianne Sempler/ Toril Dale suppleant	AiR -Nasjonalt kompetansesenter for arbeidsretta rehabilitering, innovasjon og nettverk, Norge
	Peter Johanson Vejleder på et møde og pr.mail	Mälardalens högskola, Akademin för innovation, design och teknik, Sverige
	Advisory board:	
	Kaj Mikos	Professor i innovationsteknik, Mälardalens Högskola, Sverige.
	Anssi Tuulenmäki	Chief Innovation Activist, forskningsleder Aalto University, MIND, Design Factory, Finland
	Dr. Shahamak Rezaei, Ph.D., Associate Professor	Roskilde University, Department of Society & Globalisation, Roskilde, Denmark
	Marie Kirstejn Aakjær,	Århus Universitet, Danmark
	Pirjo Lahdenperä	Mälardalens högskola, SE. Forskningscirkler og interkulturel / mangfoldig pædagogik

Ö-nätverk i Östersjöområde		
Hjemmeside>>>	Medlemmer:	Institusjoner:
2014 pågående	Maria Marquard	NVL
	Jenny Lenhammer	Kompetence center Gotland
	Kamran Namdar	Mälardalens högskola, SE

Pirjo Lahdenperä	Mälardalens högskola, SE
Eva Elisdóttir	Kompetencecentrum Gotland
Vivveca Lindberg	NVL
Inger Svenserud	Kompetencecenter Gotland
Bjørn Haslund-Gjerrild	Uddannelse Bornholm
Bo Kristiansson	Kompetencecenter Gotland
Bodil Regårdh	Landsskabsregering Åland
Cecilia Stenman	GymnasieVOX Åland
Christian Heide Petersen	Designskolen Bornholm
Hans Jacob Binzer	UCC Bornholm
Inge Munch	AOF Bornholm
Kirsten Birgitte Lenz	UCC Bornholm
Svante Sandell	NVL

Kompetens sett ur arbetslivsperspektiv, nätverk och styrgrupp		
Hjemmeside>>>	Medlemmer:	Institusjoner:
2014 - pågående	Mikko Koskinen, ikke aktiv	SAK, Finland
	Sigrún Kristín Magnúsdóttir	NVL koordinator, Island
	Ingibjörg Guðmundsdóttir	FA – Arbeidslivets opplæringscenter på Island
	Ann B. Paulsen	Dansk erhverv, Danmark
	Martin Liebing Madsen	FTF Hovedorganisasjon, Danmark
	Ingegerd Green	Selvstendig konsulent, Sverige
	Kenth Kronwall	Kommuner og landsting, Sverige
	Ola Asplund, stoppet 2015	IF Metall Sverige
	Thomas Pettersson	Skärteknikcentrum Sverige
	Saana Siekkinen (ikke aktiv)	PAM, Finland
	Tormod Skjerve	VIRKE, Norge
	Benedikte Sterner	LO Norge
	Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir (til 26.08.2016)	SA Business Island

	Halldór Grönvold (aktiv 25-26.08. 2016)	LO Island
--	---	-----------

Arbejdsgruppen IKT & vejledning		
Hjemmeside>>>	Medlemmer:	Institusjoner
2015 pågående	Elisabeth Holm, koordinator	Færøernes Universitet
	Hanna Jensen	Studentaskúlin og HF-skeiði í Eysturoy (gymnasium) & Lagtinget, Færøerne
	Óli Wolles	Studentaskúlin og HF-skeiði í Eysturoy (gymnasium), Færøerne
	Taru Kekkonen	Otavan Opisto, Finland
	Carola Eklund	Landskapsregeringen, Åland
	Bodil Regårdh (01.2016)	Landskapsregeringen, Åland
	Susanne Møller (04.2016)	Majoriaq Nuuk, Grønland
	Kaaka Lund (09.2016)	Majoriaq Nuuk, Grønland
	Deirdre Hansen (skribent)	Fjarnám í Klaksvík, Færøerne
	Ester Poulsen (skribent; 09. 2016)	Skúlin á Fløtum, Færøerne

Arbejdsgruppen Baskompetencer		
Hjemmeside>>>	Medlemmer:	Institusjoner
2015-2016	Svante Sandell	Skolverket, Sverige
	Lars Lindahl	Undervisningsministeriet, Kontor for Gymnasiale Uddannelser, Danmark
	Ulla-Jill Karlsson	Konsultativ tjänsteman, Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen, enheten för vuxenutbildningspolitik, Undervisnings- och kulturministeriet, Finland
	Guðfinna Harðardóttir	FA, Arbetstlivets uppläringscenter, Island
	Margrethe Marstrøm Svensrud	Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk
	Maria Skoglöf	Skolverket, Sverige
	Torbjørn Bergane	Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk
	Graciela Sbertoli	Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk

Bilaga 5 NVL:s samarbetspartners 2016

Det regnes som samarbeid mellom NVL og andre instanser om NVL bidrar med ressurser i form av personer, økonomi eller andre ressurser til en felles oppgave. Det kan være samarbeid om forberedelse og/eller gjennomføring av et tiltak

Listen er gruppert etter samarbeidspartners land og om samarbeidspartner tidligere har hatt samarbeid med NVL, er aktiv samarbeidspartner i 2016 og om instansen er ny som samarbeidspartner for NVL i 2016.

I 2016 hadde NVL samarbeid med 229 samarbeidspartnere. Av disse er 73 nye samarbeidspartnere for NVL.

Danmark	Antall 67	Antall 22
Tidligere samarbeidspartner	Aktiv samarbeidspartner i 2016	Ny samarbeidspartner i 2016
Boas spesialisterne	AOF Bornholm	AWE association for worls education
Bolsjefabrikken	AWE association for worls education	Berendsen A/S
Center for socialøkonomi	Berendsen A/S	Bornholms flygtningevenner
Cirius	Bornholms flygtningevenner	Bornholms regionskommune
DEA's Ungdomsuddannelseskommission	Bornholms regionskommune	De danske sprogcentre
Det tidligere FOFU	Dansk arbejdegiverforening	EUC Sjælland
DHS daghøjskoleforeningen	De danske sprogcentre	Firma 'Bedre Praksis'
DOF, Dansk Oplysnings Forbund	DFS, Dansk Folkeoplysnings Samråd	Firma Win
DPU, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole	DI	Focus.gl
DPU/århus universiteter	DPT Dansk pædagogisk tidsskrift	Folkeskole sermersooq.gl
ECCO Thisted Fjerritsle Cementvarefabrik	DPU / Århus universitet	Foreningen af ledere ved danskuddannelserne
Etnisk erhvervsfremme	DTU, Danmarks Tekniske Universitet	Furesø kommune
Fagskolen i Odense	EUC Sjælland	Hedensted kommune

FLUID	EUC Sjælland	Institut for Mennesker og Teknologi, Roskilde Universitet.
FOF Norden	EVA, Danmarks Evalueringsinstitut	Integrationsafdeling Roskilde kommune
FOF Norden	FFD Folkehøjskolernes forening i Danmark	Integrationsenheden Kompetenscentrum Gotland
FOF, Folkeligt Oplysnings Forbund	Firma 'Bedre Praksis'	København universitet
FOFU, Foreningen for forsknings- og udviklings-virksomhed i folkeoplysning og voksenundervisning	Firma Win	Lær dansk Odense
FTF, Hovedorganisasjon	Focus.gl	Næstved Sprog- og Integrationscenter
GL	FOF	Røde kors Bornholm
Goldschmidt Rise and Shine	Folkeskole sermersooq.gl	Silkeborg højskole
HF&VUC Odense	Folkeuniversitetet Østjylland	Ålborg universitet
High Five	Foreningen af ledere ved danskuddannelserne	
IBC, Innovationsfabrikken	Furesø kommune	
Idrætsskolen i Aarhus	Hedensted kommune	
Innovation Lab	IBA Kolding	
Ishøj daghøjskole	Innovation Plant	
IUP – Institut for uddannelse og pædagogik	Institut for Mennesker og Teknologi, Roskilde Universitet.	
Jammerbugt komm./erhvervsråd	Integrationsafdeling Roskilde kommune	
Jobcenter Copenhagen, DK	Integrationsenheden Kompetenscentrum Gotland	
Jobkompagniet	Jobcenter Bornholm	
Knowledgelab	Kompetencesekretariatet	
Kolding Designskole	Kriminalforsorgen	
Konsulentfirma Gnist	Kursustrappen frederiksberg, Daghøjskole	
Konsulentfirma Gnist	København universitet	

Kunstakademiet, designskolen Bornholm	Københavns kommune	
Køge handelsskole	Lær dansk Odense	
LO pædagogisk fællesudvalg	Nationalt VUC Videnscenter	
Lunds universitet	NMR	
Ministeriet for børn og unge	NRV Nationalt center for realkompetence-vurdering	
Ministeriet for indvandrere og flygtninger	Næstved Sprog- og Integrationscenter	
Ministeriet for indvandrere og flygtninger	Professionshøjskolen UCC	
NCE Nationalt center for erhverspædagogik	Regionskommune Bornholm	
Nordplus	RUC Roskilde universitet	
Nordplus Voksen-Styrelsen for internationale	Røde kors Bornholm	
NRV	SDU, Syddansk universitet	
NVU - Netværk for voksenundervisning	SFI	
Performers House	Silkeborg højskole	
Post Nord	SOPU København	
Ramsdalsgruppen	SOSU C Herlev	
Region Nord	Sprogcenter nordsjælland	
Rosenquist Consult	Syddansk erhvervsskole	
SCKK	Teknologisk institut	
Selandia	Træningsskolens -Arbejdsmarkedsuddannelser	
Selandia, Sosu Næstved,	Ubberup højskole	
Simac	UC Sjælland	
Skovbo konsulent	UCC Bornholm	
SOSU C Herlev	UCL university college Lillebælt	
Styrelsen for International Uddannelse	UCsyd	
Syddansk universitet SDU	Uddannelsesforbundet	

TBC	Undervisningsministeriet kontoret for livslang læring,UVM	
TBC, privat konsulentfirma	UU Bornholm	
Tech College Aalborg /Tænketanken DEA's Ungdomsuddannelseskommission.	VUC lederforening	
Tech College Aalborg//Tænketanken	VUC og HF Nordjylland	
Thisted Fjerritsle Cementvarefabrik	VUC Sønderjylland	
Tietgenkompetencecenter	Vækstcenter Bornholm	
Ubberup højskole	Ålborg universitet	
UC Metropol		
UCL		
Uddannelse Fyn		
Uddannelsesforbundet		
UNC act to learn		
Undervisnings- og kulturministeriet		
Vestegnens sprog og kompetencecenter		
VEU center Campus Bornholm		
VIA.UC		
Villy Howard		
VPC København		
Vrå højskole		
VUC Nord		
VUC, Voksenuddannelsescenter Hjørring		
VUC, Voksenuddannelsescenter Nord		
VUE Videntcenter for Uddannelses- og Erhvervsvejledning –samarbejde med afdelingen i VIA		

Finland	Antall 27	Antall 4
Tidligere samarbeidspartner	Aktiv samarbeidspartner i 2016	Ny samarbeidspartner i 2016
Fortbildningscentralen vid Åbo Akademi	Fritt Bildningsarbeite rf	EduMAp -prosjektet, Tammerfors universitet
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu/yrkeshøgskola	Kansalaisopistojen liitto KoL – Medborgarinstitutens förbund MiF ry	Nationella verkstadsföreningen rf
Helsingfors Universitet	Bildningsalliansen	Lahti University of Applied Sciences
Helsinki City Adult Education Centre	Brahea Centre, University of Turku, Finland	Idema Finland
Inrikesministeriet	Brottpåföljdsmyndigheten	
Kommunala Arbetsmarknadsverket	Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbeite CIMO	
Lapplands kommunalförbund	Design factory Aalto universitet	
Lapplands lärcentra	Epale i Finland	
Länsstyrelsen i södra Finlands län	HAAGA-HELIA University of Applied Sciences	
Mikkeli University of Applied Sciences	Helsinki Diakonia College	
Nordisk Forening for Uddannelses- og Erhvervsvejledning (NFUE)	Kansanvalistusseura och webbtidningen SOULI	
Nordiska föreningen för studie- och yrkesvägledning, NFSY	Otavan Opisto	
Norra Karelen vuxutbildningscenter	Proacademy, Tampere Universitet	
OK-studiecentralen	Suomen kansanopistoyhdistys- Finlands Folkhögskolförening	
PAM, Finland	Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland	
Parkano Adult Education Institute	SAK Fackförbund	
Pohjola-Norden	Salpaus Further Education	
Pro academy Tampere	Team Academy	
Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland	Undervisnings- och kulturministeriet	
Regionförvaltningsverket i Södra Finland	University of Jyväskylä	
Rådet för livslångt lärande	Utbildningsstyrelsen	

Samarbetsorganisation för den fria bildningen i Svenskfinland, Bildningsforum	Ålands landskapsregering	
Savo Vocational College	EduMap -projektet, Tammerfors universitet	
Tammerfors universitet	Nationella verkstadsföreningen rf	
The Association of Finnish eLearning Centre	Lahti University of Applied Sciences	
The European Lifelong Guidance Policy Network, ELGPN	Idema Finland	
University of Eastern Finland		
Utbildning Nord		
Vapaa sivistystyön yhteisjärjestö – Samverkande bildningsorganisationerna		

Norge	Antall 18	Antall 5
Tidligere samarbeidspartner	Aktiv samarbeidspartner i 2016	Ny samarbeidspartner i 2016
Forsvarets høyskole	AIR - Norge	EPALE-koordinator i Norge
Globalskolen	EPALE-koordinator i Norge	FUN
Høgskolen i Vestfold	Folkeakademiene	IKVO
Campus Moss	Folkehøgskolen	Hedmark UC
Fagforbundet	FUN	NAV. NO
Deichmanske bibliotek, Voksenavdelingen	IKVO	
IA-rådet i Vestfold	IVR - Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) Nytt navn 2016: Institutt for pedagogikk og livslang læring, NTNU	
Høgskolen Stord/Haugesund	LO i Norge	
Fjellugla Kompetanse AS	SIU – Senter for internasjonalisering av utdanning	
Fleksibel utdanning Norge (FuN)	Studieforbundet Natur og Miljø	
Fylkesmannen i Hordaland	Troms Fylkeskommune	
Halden kommunale voksenopplæring	Utdanningsdirektoratet	

Handelshøyskolen BI	Virke Norge
Hedmark Fylkeskommune	Voksenopplæringsforbundet
Hermods	Voksenopplæringsforbundet Akershus
HiOA (Høgskolen i Oslo og Akershus)	Voksenopplæringsforbundet Finnmark
Hovedorganisasjonen for handel og tjenester i Norge	Voksenopplæringsforbundet Hordaland
HR Norge	Vox (Nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk) Nytt navn 01012017: Kompetanse Norge
Hørstaben	Hedmark UC
Høgskolen i Telemark	NAV. NO
Idébanken	
Informasjonskontoret for kristen folkehøgskole (IKF)	
Inkluderende arbeidsliv (Vestfold/Buskerud og Telemark)	
IVR - Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)	
Justisdepartementet	
Karriere Oppland	
Krigsskolen	
KS (Kommunesektorens organisasjon)	
Kunnskapsdepartementet	
NDLA (Nasjonal digital læringsarena)	
NKS Nettstudier	
Nordisk Konservativ Studienämd	
Nordland fylkeskommune	
Norsk senter for seniorutvikling (NSFSU)	
Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)	
OPUS Hadsel	
PS-hotell	
PS-hotell	

Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU)
Senter for Livslang læring (SeLL), Høgskolen i Lillehammer
Senter for seniorpolitikk
Siemens
SIU – Senter for internasjonalisering av utdanning
Stiftelsen Idébanken, (konkurs)
Stortinget
Studieforbundet kultur og tradisjon
Studieforbundet næring og samfunn
Søderhamns kommun (SE)
Sør-Trøndelag Senterparti
Troms Fylkeskommune
Tromsø universitet
UNESCO (Internasjonal)
Universitetet i Oslo
Utdanningsdirektoratet
Vea – Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører
Virke Norge
Voksenopplæringsforbundet Hedmark
Voksenopplæringsforbundet Oppland
Voksenopplæringscenteret
Østersund kommun (SE)

Island	Antall 31	Antall 11
Tidligere samarbeidspartner	Aktiv samarbeidspartner i 2016	Ny samarbeidspartner i 2016
Islands Råd for Ældre	3 F- félag um upplýsingatækni og menntun	ASÍ (Islands LO)
Kópavogur videregående skole	ASÍ (Islands AO)	Fræðslunetið LLL senter Selfoss
Leonardo da Vinci landskontor	BHM, Association for Academics	Iðan- LLL senter – Reykjavík
Livslang lærings sentra:	EPALE på Island	Jón Torfi Jónasson
Livslang læringssenteret på Sudurnes	Euroguidance på Island	Kompás
Livslanglæringssenteret i Øst Island	Fangelsismálastofnun	Leikn
Miðstöð símenntunar á Vesturlandi	Fræðslunetið LLL senter Selfoss	Mímir- LLL senter - Reykjavík
Miðstöð símenntunar Suðurnesjum	Hrund Gunsteinsdóttir, Krád consulting	MSS – LLL Senter i Keflavík
Mímir-Livslanglæringssenter	Iðan- LLL senter – Reykjavík	Reykjavíkurborg
Mímir-símenntun	Islands forening om IT- og utdanning	Senter for etterutdanning el
Norðurþing	Islands studie- og yrkesveilederforening	Universitetet på Akureyri
Quall Quality Assurance in Lifelong Learning, landskontor	Islands Universitet, Studieretning for voksenpedagogikk	
Reykjavík kommune	Jón Torfi Jónasson	
Samiðn (Fellesforbundet)	Kvasir, LLL sentrenes forening i Island	
Stjórnvísí (http://www.stjornvisi.is/)	Landvernd	
Svan ehf.	Leikn Forbundet for voksenopplæringsaktører	
Sørlandets opplæringsnett	Mímir- LLL senter - Reykjavík	
Sørlandets videregående skole	MSS – LLL Senter i Keflavík	
The Centre for Educational Research on ICT and Media	Nordens hus	
The research liason office at Iceland University:	Nordisk Råd	
Universitetet i Akureyri	Rannís	
	Reykjavíkurborg	
	SA arbeidsgivernes forbund	
	SAF The Icelandic Travel Industry Association (IS)	
	Senter for etterutdanning el	

SÍMEY
SKY, Skýrslutæknifélag Íslands - The Icelandic Computer Society
ISMENNT
Tölvu- og verkfræðiþjónustan
Utdanningsdepartementet
Vinnumálastofnun, arbeidsdirektorat

Sverige	Antall 44	Antall 9
Tidligere samarbeidspartner	Aktiv samarbeidspartner i 2016	Ny samarbeidspartner i 2016
Järfälla vuxenutbildning	Dalavux	Dalavux
Karlstads universitet	Global cooperation. SE	Regeringskansliet /Valideringsdelegationen
Karskoga kommun	Gotlands region	Region Dalarna
Kista folkhögskola	IFS indvandrar rådgivning	Region Jämtland-Härjedalen
LO	IFS, Sverige	Region Skåne/VALLE
Malmö Stad	Kari Gunnarsson privat firma	Region Västra Götaland / Validerings Väst
Medborgerinstitut Örebro	Kompetencentrum Gotland	Studieförbunden Sverige
Medelfors folkhögskola	Komvux Gotland /nu kompetencecenter Gotland	Uppsala universitet
NCC (Nordic Construction Company)	Kriminalvården	Kari Gunnarsson privat firma
Nordens Folkhögskola Biskops Arnö	Lernia (Utbildningsföretag)	
Nordiska konservative bildningsforbund	Linköping Universitet	
Rotary i Norrköping	Linnéuniversitetet, Kalmar	
Studieförbundet Ibn Ruschd	Malmö Högskola	
Studieförbundet Medborgarskolan	Myndigheten för Yrkeshögskolan	
Studieförbundet Vuxenskolan	Mälardalens högskola	
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU	Mälardalens högskola Akademin för innovation, design och teknik	
Utbildning Nord	Mälardalens högskola, afd. Pedagogik	
	Nitus, Nätverket for kommunala lärcentra	
	Nordiska folkhögskolan, Kungälv	

Region Dalarna
Region Gotland
Region Jämtland -Härjedalen
Region Skåne/VALLE
Region Västra Götaland /Valideringscentrum Väst Göteborg
Science Park, Gotland
Skärteknikcentrum Sverige
Stockholm stad, Åsö vuxenutbildning
Stockholms Universitet/Nationellt centrum för svenska som andra språk
Studieförbunden Sverige
Studieförbunden Sverige
Svenskt Näringsliv
Sveriges Kommuner och Landsting
Särvuxpedagogerna
Teater maskinen Skinnskatteberg
Umeå universitet
Universitets och högskolerådet UHR
Uppsala universitet
Uppsala Universitet, Campus Gotland
Utbildningsdepartementet
Viadidakt, Katrineholm
ViS, Vuxenutbildning i Samverkan
Vuxenutbildningen, Gotland
Vuxenutbildningen, Örebro
Östersunds vuxenutbildning

Færøylene	Antall 16	Antall 6
Tidligere samarbeidspartner	Aktiv samarbeidspartner i 2016	Ny samarbeidspartner i 2016
ALS (Arbeidsloysissskipanin / Arbejdsformidlingskontoret)	Almannamálaráðið (Socialministeriet)	Fjarnám (Center for fjernstudier), Klaksvík
Deyvafelag Føroya (The Faroese Deaf Association)	Altjóða Skrivstovan (Det Internationale kontor), ASK, ved Færøernes Universitet	Glasir, Hoydalar, Tórshavn
Felagið fyrri lesi- og skriviveik (Foreningen for læse- og skrivesvage)	Fjarnám (Center for fjernstudier), Klaksvík	Glasir, Marknagil, Tórshavn
Føroya Fiskimannafelag	Fróðskaparsetur Føroya (Færøernes Universitet)	Skúlin á Argjhamri, Argir
Føroya Fólkaháskúli (Færøernes Folkehøjskole), Tórshavn	Føroya Handilskúli, Torshavn	Skúlin á Fløtum, Torshavn
Føroya Handilsskúli (Færøernes handelsskole), Kambsdalur	Glasir, Hoydalar, Tórshavn	Útlendingastovan (Immigration Office), Tórshavn
Føroya Studentaskúlin og HF-Skeið, Tórshavn	Glasir, Marknagil, Tórshavn	
Hagstova Føroya (Færøernes Statistik)	Havnar Arbeidskvinnufelag (HAK), Torshavns arbejdskvindeforening	
Havnar Handverkarafelag	MMR (Ministeriet for uddannelse, forskning og kultur)	
Heilsuskúlin í Suðuroy	Skúlin á Argjhamri, Argir	
SAMTAK	Skúlin á Fløtum, Torshavn	
Skúlavegleiðarafelagið (Foreningen for vejledere I folkeskolen)	Skúlin við Áir (Dugni)	
Skúlin við Áir (Dugni)	Studentaskúlin og HF-Skeiðið i Eysturoy (Gymnasiet i Eysturoy)	
Teknmálstulkatænastan (Døve tolketjenesten)	Útlendingastovan (Immigration Office), Tórshavn	
Vinnuhúsið (House of Industry)	Vegleiðarafelagið (Vejlederforeningen)	
Vinnumálaráðið (Erhvervsministeriet), VMR	Yrkisdepilin (Erhvervsuddannelseskontoret)	

Grønland	Antall 8	Antall 8
Tidligere samarbeidspartner	Aktiv samarbeidspartner i 2016	Ny samarbeidspartner i 2016
Grønlands Arbejdsgiverforening	Campus Kujalleq (brancheskolen)	Campus Kujalleq (brancheskolen)
Ilisimatusarfik, Grønlands Universitet	Campus Kujalleq (gymnasiet)	Campus Kujalleq (gymnasiet)
IMAK, Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfiaannersut Katuffiat, Lærernes fagforeningen i Grønland	Center for National vejledning	Center for National vejledning
Inuili, Skole for levnedsmiddeluddannelserne	Grønlands Universitet	Grønlands Universitet
Katuaq, Kulturip Illorsua, Grønlands Kulturhus	Hallo Norden	Hallo Norden
KNR, Kalaallit Nunatta Radio, Grønlands Radio	Majoriaq (vejledningscentrene i Grønland)	Majoriaq (vejledningscentrene i Grønland)
Knud Rasmussenip Højskoliat, Sisimiut	NAPA (Nordens Hus i Grønland)	NAPA (Nordens Hus i Grønland)
Kommune Kujalleq	Teknisk Skole i Grønland	Teknisk Skole i Grønland
Kommuneqarfik Sermersooq		
Kriminalforsorgen		
KTI, Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfik		
KTI, Tech College (ny sammenlagt institution, Jern- og Metal, Bygge og anlæg, Ingeniøruddannelser, Råstofskole, Gymnasiale uddannelser)		
Niuernermik Ilinniarfik, Handelsskolen		
Nordens Institut, NAPA		
NPK, Nunatta Perorsaasut Katuffiat, Pædagogernes Landssammenslutning		
Nuuk ungdom i Fremdrift (NUIF)		
Pædagogisk, Psykologisk rådgivning, Sermersooq		

Piorsaavik Nuuk
Qaasuitsup Kommunia,
Qeqqani Ilinniarniartuunngorniarfik, Midtgrønlands Gymnasiale Skole
Qeqqata Kommunia
Sanaartornermik Ilinniarfik (Bygge og Anlægsskolen)
Saviminilerinermik Ilinniarfik (Jern og Metalskolen)
Sermersooq Business Council
SIK, Sulinermik Inuutissarsuiteqartut Katuffiat, Arbejdersammenslutningen
Sulinermik Inuusutissarsuiteqartut Katuffiat, SIK
Sulisartut Højskoliat, Qaqortoq
TIMI ASIMI Nuuk
TP, Tussagassiunermi Sulisut Katuffiat, Journalistforbundet
Vejlederforeningen
Viden og Rådgivningscenter for handicap, Nuuk
Yes.Gl. Grønland

Åland	Antall 5	Antall 5
Tidligere samarbeidspartner	Aktiv samarbeidspartner i 2016	Ny samarbeidspartner i 2016
	Vuxengymnasium Åland	Vuxengymnasium Åland
	Ålands landskapsregering	Ålands landskapsregering
	Ålands yrkesgymnasium	Ålands yrkesgymnasium
	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet
	Högskolan på Åland	Högskolan på Åland

Andre	Antall 13	Antall 3
Tidligere samarbeidspartner	Aktiv samarbeidspartner i 2016	Ny samarbeidspartner i 2016
NGO House of Europe in Saint Petersburg, national coordinator of UNESCO's Adult Learners' Week, RU	Akademie Klausenhof, Tyskland	Akademie Klausenhof, Tyskland
Stefansforbund, Österrike	ELM editorial board	European Association for Distance Learning (EADL)
The European Lifelong Guidance Policy Network (ELGPN)	EPAL nordiska koordinatörer	UNESCO, Institute for Lifelong Learning
	EUROED Association Romania	
	European Association for Distance Learning (EADL)	
	Folkbildning Norden	
	Kerigma, Portugal	
	Learn for Life, the Netherlands	
	Nordisk Folkhøjskoleråd	
	The Association of Austrian Adult Education Centres, AT	
	The European Association for the Education of Adults (EAEA)	
	The European Basic Skills Network (EBSN)	
	UNESCO, Institute for Lifelong Learning	

Huvudkoordinator

Antra Carlsen
www.kompetansenorge.no

Administrativ koordinator

Albert Einarsson
www.kompetansenorge.no

Webbredaktör

Johanni Larjanko
www.bildningsalliansen.fi

Koordinatorer og kontaktpersoner:

Danmark

Maria Marquard
www.dpu.dk

Finland

Pirkko Sartoneva
www.ktol.fi

Island

Sigrún Kristín
Magnúsdóttir
www.frae.is

Norge

Ellen Stavlund
Astrid Krohn
www.vofo.no

Sverige

Svante Sandell
www.skolverket.se

Grönland

Kistâra Motzfeldt Vahl
kiva@aqut.gl

Färöarna

Elisabeth Holm
www.setur.fo

Åland

Viveca Lindberg
www.living.ax

Dialogweb redaksjonen:

Danmark Tinne Geiger

Finland Clara Henriksdotter Puranen

Island Erla Sigurdardottir

Norge Torhild Slåtto

Sverige Marja Beckman

Färöarna Kristianna Winther Poulsen

Åland Helena Flöjt-Josefsson

Grønland Maren-Louise Poulsen Kristensen